

AGENDA

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Datum : 26 oktober 2023
Tijd : 13.30 uur
Locatie : Kantoor ODRN zaal 1.15

1. **Opening en vaststellen agenda**
2. **Mededelingen**
3. **Verslag en besluitenlijst:**
 - Concept-verslag vergadering Algemeen bestuur d.d. 31 augustus 2023
 - Concept-actie en besluitenlijst vergadering Algemeen bestuur d.d. 31 augustus 2023Zie bijgevoegd concepten
Voorstel: vaststellen conform concepten
4. **BRIKS ontwikkeling**
Geen voorstel. Wordt mondeling toegelicht
5. **Reorganisatie ODRN**
Geen voorstel. Wordt mondeling toegelicht
6. **Op weg naar outcomesturing**
Zie bijgevoegd voorstel.
Voorstel: besluiten conform voorstel
7. **Beleid misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)**
Zie bijgevoegd voorstel.
Voorstel: besluiten conform voorstel
8. **Bestuursrapportage tot en met juli**
Zie bijgevoegd voorstel.
Voorstel: besluiten conform voorstel
9. **Kadernota 2024-2025**
Zie bijgevoegd voorstel.
Voorstel: besluiten conform voorstel
10. **Tussenrapport samenwerking ODRA – ODRN**
Zie bijgevoegd voorstel.
Voorstel: besluiten conform voorstel

- 11. Wijziging Gemeenschappelijke Regeling**
Zie bijgevoegd voorstel.
Voorstel: besluiten conform voorstel
- 12. Vergaderschema 2024**
Zie bijgevoegd voorstel.
Voorstel: besluiten conform voorstel
- 13. Themasessie Rechtmatigheidsverantwoording**
Geen voorstel. Wordt mondeling toegelicht
- 14. Presentatie systeem implementatie**
Geen voorstel. Wordt mondeling toegelicht
- 15. Rondvraag**
- 16. Sluiting**

VERSLAG

Vergadering : Het Algemeen bestuur ODRN
Datum : 31 augustus 2023
Aanwezig : Dhren. van Elferen (plv. voorzitter), Arts, van Bronkhorst, Thoonen, Versluijs, ten Westeneind, dhr. Kuils (sec), dhr. Janssen (namens de Kring van gemeentesecretarissen) en dhr. Kraan (plv. sec.)
Verhinderd : Dhr. Schulkes, dhr. Vergunst en dhr. Zoet
Overig : Dhr. Jacobs (notulist), mw. Tiemens (controller).
Toeschouwer : Niet van toepassing

1. Opening

De plv. voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. In verband met de afwezigheid van de voorzitter (gedeputeerde dhr. Zoet) zal **de plv. voorzitter**, met het goedkeuren van het AB, de vergadering voorzitten.

Verder wordt voorgesteld om agendapunt 6 naar voren te halen en achter agendapunt 3 te behandelen. Daar wordt door het bestuur mee ingestemd.

2. Mededelingen

De voorzitter geeft kort aan dat de gedeputeerde dhr. Zoet schriftelijk heeft gereageerd op de agenda en dat deze reactie is gedeeld met het bestuur. Vervolgens geeft de **fungerend voorzitter (plv. voorzitter)** de secretaris het woord. **De secretaris** wijst op de mail die er is gedeeld met het bestuur van 7 augustus waarin enkele mededelingen staan opgenomen en doet het verzoek aan het bestuur om kennis te nemen van deze mededelingen. Het gaat om een mededeling over de gesprekken die gepland worden met de individuele bestuursleden als het gaat om het tussenrapport over de samenwerking ODRA – ODRN. Daarnaast worden er op 26 oktober foto's gemaakt van de heren Zoet, van Bronkhorst en Kuils voor op de website. Tevens is een brief verstuurd door de ODRN aan diverse bedrijven als gevolg van negatieve verhalen die de ronde gaan over het asbestteam van de ODRN. De brief is bedoeld om de bedrijven te informeren zodat bekend is dat de verhalen die de ronde gaan niet kloppen. Het gaat om negatieve verhalen die vanuit het werkveld en de Gelderlander zijn opgepikt.

Meteen aansluitend op de vorige mededelingen geeft **de secretaris** mee dat, navolgend de discussie in het bestuur over de robuustheidscriteria, de ODRN zoals het er nu naar uit ziet op alle punten nagenoeg groen kleurt. In het overleg van de AB-voorzitters en directeurs van 30 augustus is uitgebreid gediscussieerd over het Gelders Stelsel en de robuustheidscriteria. De discussie ging voornamelijk erover dat het Gelders Stelsel niet kan gezien worden als een vervanging van de robuustheidscriteria. **Dhr. Versluijs** geeft aan dat dit opmerkelijk is en dat in zijn beleving de oprichting van het Gelders Stelsel daar juist precies voor was bedoeld. **De secretaris** stelt dat er in de robuustheidscriteria specifieke informatie vanuit elke omgevingsdienst gevraagd wordt wat niet van toepassing is op het

Gelders Stelsel. **Dhr. Versluijs** reageert daarop door zich af te vragen of de criteria dan niet in twijfel dienen te worden getrokken. Maar vooralsnog stelt **de secretaris** dat deze criteria door landelijk zijn vastgesteld en de ODRN daarmee dient te werken. **De fungerend voorzitter** vat samen dat er nog meerdere momenten gaan komen waarop met elkaar gesproken wordt over de robuustheidscriteria, maar dat het hier gaat om verslaglegging van de secretaris over een overleg dat op 30 augustus heeft plaatsgevonden. **De secretaris** rond af door te stellen dat de discussie over de robuustheidscriteria plaatsvindt in het DB van 28 september, omdat de resultaten van de ODRN bij het invullen van de criteria uiterlijk 1 oktober met de staatssecretaris moeten worden gedeeld. De overige AB leden zullen schriftelijk worden meegenomen. Uiteindelijk dient er uiterlijk in april 2024 een plan van aanpak te komen waarmee de dienst meer robuust kan worden op de punten waar die nog niet robuust is.

Doorgaand op de mededelingen geeft **de secretaris** mee dat er op 2 november een symposium wordt georganiseerd door de ODRA waar nog een uitnodiging op volgt.

Vervolgens doet **de secretaris** de mededeling dat er een toezichthouder van de ODRN tijdens het werk is bedreigd. Daaropvolgend heeft hij als directeur gesproken met de persoon die de bedreiging heeft geuit en daarin aangegeven dat de ODRN een procedure kent waar klachten kunnen worden ingediend en dat die route dient te worden bewandeld in plaats van de medewerker het werk onmogelijk te maken en te bedreigen. Navolgend deze bedreiging zijn er acties ondernomen en wordt hulp geboden aan de medewerker. Onlangs heeft er echter een escalatie van de situatie plaatsgevonden wat ertoe heeft geleid dat de ODRN maatregelen heeft genomen om het gevoel van veiligheid van de medewerker te bevorderen. De medewerker voelt zich hierdoor erg gesterkt. **Dhr. Thoonen** vraagt of de betreffende wethouder van de gemeente is geïnformeerd. **De secretaris** geeft te kennen dat de betreffende wethouder en de gemeente goed op de hoogte zijn en dat er samen wordt opgetrokken. Het bestuur stemt in met het voorstel om een bos bloemen te versturen naar de betreffende medewerker.

Verder gaat **de secretaris** in op de geplande reorganisatie en de opdracht die daarvoor is uitgezet. De bedoeling is dat er een opdrachtformulering komt voor de reorganisatie en dat deze aan het bestuur wordt voorgelegd.

Als een na twee na laatste mededeling gaat **de secretaris** in op de hogere energiekosten die bij de ODRN zijn neergelegd. **Dhr. ten Westeneind** stelt de vraag wat deze ophoging betreft. Het gaat om een bedrag tussen de 100.000 en 140.000 euro weet **dhr. Kraan** te vertellen. Wel zijn er nog gesprekken om te kijken of er nog tot een compromis kan worden gekomen.

Daarnaast laat **de secretaris** weten een functie aangeboden te hebben gekregen als lid van het bestuur van de OD-NL. **De secretaris** is daar positief op ingegaan en het voornemen is om op 21 september voorgedragen te worden als lid van het bestuur. Het bestuur feliciteert hem met de voordracht.

Tot slot geeft **de secretaris** te kennen dat vanaf heden dhr. Kraan niet meer aanwezig zal zijn bij het AB of DB behalve als de agenda daarom vraagt of als de secretaris daar niet bij kan zijn. Waar dhr. Kraan, zeker in het begin, ondersteuning bood aan de secretaris is de noodzaak om aan te schuiven bij de overleggen, na goed overleg, niet meer nodig.

3. Verslag en besluitenlijst:

- Concept-verslag vergadering Algemeen Bestuur d.d. 13 juli 2023

4. Controleverordening en Financiële verordening

De fungerend voorzitter geeft de secretaris het woord. **De secretaris** ligt het voorstel toe en stelt dat er, als gevolg van een landelijke wetswijziging, een wijziging voorligt van beide verordeningen. De wijziging houdt voornamelijk in dat de verantwoordelijkheid voor het opstellen en vaststellen van een rechtmatigheidsverantwoording bij het bestuur komt te liggen. Uiteindelijk wordt deze nog wel door de accountant gecontroleerd, maar dat betekent dus dat er meer verantwoordelijkheid bij het bestuur komt te liggen, benadrukt de **fungerend voorzitter**. Daardoor komt er dan ook een grotere aansprakelijkheid bij het bestuur te liggen constateert **dh. Janssen**. **De controller** stelt dat er in het Dagelijks bestuur van 26 oktober een themasessie komt waarin verdere informatie wordt gegeven over de interne systemen die de ODRN ter beschikking heeft en hoe die kunnen helpen bij het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording. Dit als beantwoording op de vraag van **dh. Arts** hoe het bestuur, met deze aanvullende verantwoordelijkheid, hierin het beste mee kan worden genomen. **Dhr. ten Westeneind** stelt de vraag of dit niet iets is waar het Algemeen Bestuur ook over geïnformeerd dient te worden. **De secretaris**, ondersteund door de **fungerend voorzitter**, stellen dat het goed is om te kijken of en hoe de bestuursleden geïnformeerd kunnen worden over de interne systemen. De **fungerend voorzitter** stelt dat het goed is dat hier verder over gesproken wordt op 26 oktober en constateert dat het bestuur kennis heeft genomen van de notitie rechtmatigheidsverantwoording en instemt met het voorstel.

Het Algemeen bestuur neemt kennis van de notitie rechtmatigheidsverantwoording en stemt in met:

1. De financiële verordening ODRN 2023;
2. Intrekking van de financiële verordening ODRN 2016 na inwerkingtreding van de financiële verordening ODRN 2023;
3. De controleverordening ODRN 2023;
4. Intrekking van de controleverordening ODRN 2012 na inwerkingtreding van de controleverordening ODRN 2023.

en besluit conform.

5. Controleprotocol inclusief normenkader en opdrachtbrief accountantscontrole 2023

De fungerend voorzitter geeft de **secretaris** het woord. De secretaris geeft een korte toelichting waarna het bestuur instemt met het voorstel.

Het Algemeen bestuur stemt in met het controleprotocol 2023 inclusief normenkader en de opdracht aan WHS-accountants voor de accountantscontrole 2023 en besluit conform.

6. Begroting 2023 wijziging I en begroting 2024 en meerjarenraming 2025 – 2027

Alvorens er inhoudelijk gesproken wordt over het voorstel geeft de **fungerend voorzitter** aan teleurgesteld te zijn dat de gedeputeerde dhr. Zoet niet bij het overleg aanwezig kon zijn. Zeker ook gezien de schriftelijke reactie die door hem is gedeeld met het bestuur over de agenda en dan voornamelijk het negatieve standpunt dat er wordt ingenomen ten opzichte van de begroting 2024. Het was goed geweest, zeker gezien de provincie een grote partij is binnen het bestuur van de ODRN, dat de gedeputeerde dhr. Zoet zelf aanwezig zou zijn geweest om de reactie toe te lichten. De rest van het bestuur beaamt dit. **Dhr. Versluijs** stelt dat het spijtig is dat de argumenten waarom de begroting van 2024 niet op een akkoord kan rekenen vanuit de provincie onvoldoende in de schriftelijke reactie naar voren komen. De inhoudelijke argumenten zijn belangrijk, maar ontbreken in de reactie.

Dhr. ten Westeneind stelt dat het lijkt alsof de provincie geen dekking heeft en daarom geen goedkeuring geeft aan de begroting en voegt zich bij de mening van **dhr. Versluijs** dat inhoudelijke argumenten ontbreken. **De secretaris** en de **fungerend voorzitter** komen tot de conclusie dat de reactie vanuit de provincie voornamelijk vanuit de rol van opdrachtgever is gekomen en niet zozeer vanuit de rol als eigenaar.

Na kort stilgestaan te hebben bij de reactie vanuit de gedeputeerde dhr. Zoet geeft de **fungerend voorzitter** mee dat, ongeacht de afwezigheid van de gedeputeerde dhr. Zoet, er uiteindelijk door 2/3de van de aanwezige stemmen voor de begroting moet stemmen.

Bij de start van de inhoudelijke discussie stelt de **fungerend voorzitter** vast dat er geen bezwaren zijn tegen de gewijzigde begroting 2023. Er is reeds uitgebreid over de gewijzigde begroting gesproken en er diverse acties uitgevoerd door de ODRN. De conclusie wordt getrokken dat het bestuur kan instemmen met de gewijzigde begroting 2023.

Met betrekking tot de begroting 2024 en de meerjarenraming stelt **dhr. Versluijs** content te zijn met de aangebrachte wijzigingen en hij geeft aan in te kunnen stemmen met de begroting 2024 en de meerjarenraming. **Dhr. van Bronkhorst** en **dhr. ten Westeneind** sluiten zich hierbij aan. **Dhr. Janssen** geeft wel mee dat het belangrijk is om in 2024 te monitoren hoe de verwachte meerkosten zich ontwikkelen. De **fungerend voorzitter** sluit zich hierbij aan en vult aan dat de gemeente Nijmegen kanttekeningen heeft geplaatst bij het door de ODRN verwachte werk voor 2024. Dat brengt als risico mee dat er volgend jaar mogelijk door de ODRN rekening is gehouden met een te groot werkpakket. Dit risico moet volgens de **fungerend voorzitter** wel ergens belegd zijn. Dat gezegd hebbende is dit in de zienswijze van Nijmegen ook opgenomen en de ODRN heeft daar keurig op gereageerd. Dit geconcludeerd hebbende deelt de **fungerend voorzitter** mee dat ook Nijmegen met het voorstel in kan stemmen zodat alle aanwezigen instemmen met de begroting 2024 en de meerjarenraming. **De controller** vult als laatste nog aan dat er in de Kadernota aanvullend en op verzoek van Nijmegen nog een projectplan zal worden toegevoegd m.b.t. de inzet van de middelen die gevraagd worden voor de invoering van de Omgevingswet. Hierna sluit de **fungerend voorzitter** het agendapunt af.

Het Algemeen bestuur stemt in met:

1. de ODRN Begroting 2023 wijziging I;

2. de ODRN Begroting 2024 inclusief een verlaging van baten en lasten met € 795.128 vanwege het vervallen van de terugvaloptie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, neemt kennis van de meerjarenraming 2025 – 2027 en stemt in met de verzending van deze stukken aan het Ministerie van BZK onder gelijktijdige verzending aan de deelnemers en besluit conform.

7. Projectplan ODRN ontvlechting BRIKS taken

De **fungerend voorzitter** geeft de secretaris de ruimte om het agendapunt toe te lichten en stelt daarbij dat het een informierend stuk is en geen besluit vraagt van het bestuur. **Dhr. Versluijs** wenst daarbij voornamelijk een toelichting door de secretaris op de schriftelijke reactie van de gedeputeerde dhr. Zoet. In het verlengde daarvan stelt **dhr. Versluijs** zich afgevraagd te hebben of het niet zou passen van de provincie, aan de hand van de grote vraagtekens die ze zetten bij de ontvlechting van de BRIKS taken, om daarover met Nijmegen in gesprek te gaan. **Dhr. Arts** stelt dat het in zijn beleving een gepasseerd station is. Het besluit ligt er en vanaf het begin was het al duidelijk dat de provincie grote vraagtekens zette bij het besluit van Nijmegen. **De secretaris** stelt dat de opmerkingen die door de provincie worden gemaakt reeds eerder zijn beantwoord en niet onbekend zijn. **De secretaris** doet daarom het voorstel om als secretaris het gesprek aan te gaan met de

gedeputeerde dhr. Zoet om toelichting te geven op de schriftelijke reactie. De **fungerend voorzitter** geeft aan bij het gesprek met de gedeputeerde dhr. Zoet graag aan te willen schuiven.

Daarnaast gaat de **fungerend voorzitter** in op de reactie van **dhr. van Bronkhorst** over de afspraak dat de ontvlechting van de BRIKS taken in goed overleg en met voldoende afstemming dient te gebeuren. De **fungerend voorzitter** stelt dat hoewel er soms ook tegenstrijdige belangen zullen zijn het streven is om altijd fijn met elkaar samen te werken en zaken af te stemmen. Naast het voorliggend projectplan stelt ook Nijmegen een projectplan op en het verzoek wordt gedaan om naast het projectplan van de ODRN ook dat projectplan met elkaar te delen. Niet met als doel, en dat wenst de **fungerend voorzitter** nadrukkelijk te benaderen, om medewerkers van de ODRN naar Nijmegen te laten komen. Het doel is om ook te laten zien dat er aan de andere kant ook druk over nagedacht wordt en het niet als een bijzaak wordt afgedaan. De **secretaris** geeft mee dat het projectplan van Nijmegen is besproken met het MT, maar mochten er vanuit de ODRN vragen zijn dan is het wat betreft de **fungerend voorzitter** goed om het projectplan van Nijmegen ook onder de medewerkers te delen. Puur als informatief stuk.

Dhr. Arts stelt de vraag of het projectplan kan worden verspreid onder de collega bestuursleden van Heumen. De **secretaris** stelt dat het openbare stukken zijn die mogen worden gedeeld. Daaraan toegevoegd deelt de **secretaris** de uitnodiging om colleges bij te komen praten over dit proces, eventueel samen met een update over de samenwerking met de ODRA, indien dat gewenst is. Hierna sluit de **fungerend voorzitter** de bespreking van dit agendapunt voor nu af.

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het projectplan ODRN ontvlechting BRIKS taken.

8. Jaarverslag afhandeling klachten 2022

De **fungerend voorzitter** geeft de **secretaris** het woord. De **secretaris** geeft een korte toelichting en scherpt in de toelichting aan dat het jaarverslag betrekking heeft op klachten die er zijn ingediend bij de ODRN en die gaan over de handelingswijze van de ODRN. De **fungerend voorzitter** nuanceert daarbij dat het gaat om klachten die formeel bij de ODRN zijn ingediend over de werkwijze (benadering/behandeling) van de ODRN. Dit mag, daar waar het jaarverslag wordt gepubliceerd, specifiek worden aangegeven stelt de **fungerend voorzitter**.

Dhr. Arts stelt dat het vaak gaat over de wijze waarop mensen door de ODRN worden benaderd. Nog niet eens zozeer hoe zaken worden aangepakt, maar eerder dat de ODRN meer werk dient te steken in de relaties met klanten. De **fungerend voorzitter** stelt voor een keer later het gesprek te willen voeren met betrekking tot communicatie en de wijze van communicatie door de ODRN. De **secretaris** stelt dat dit een goed voorstel is. **Dhr. Thoonen** voegt daar, voorafgaand aan de discussie over communicatie, wel alvast aan toe dat het gewenst is om ook achteraf cq. de verslaglegging goed te controleren. Blijkbaar komt het vaak voor dat deze niet overeenkomt met het gevoel dat er tijdens een gesprek heeft plaatsgevonden. De **secretaris** zegt toe hier later op terug te komen. Afsluitend concludeert de **fungerend voorzitter** dat het bestuur instemt met het voorstel.

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het jaarverslag klachten ODRN 2022.

9. Rondvraag

De **fungerend voorzitter** stelt de vraag of er nog vragen zijn vanuit het bestuur. **Dhr. Versluijs** stelt dat er een voorstel is behandeld over het Regionaal Expertiseteam Energie (REE - Groene Metropoolregio) en stelt de vraag of de ODRN betrokken is geweest bij het

voorstel. **De secretaris** laat weten geen kennis te hebben van de REE, maar heeft binnenkort wel een gesprek met de voorzitter van de Groene Metropoolregio waar hij dit zal aankaarten. De **fungerend voorzitter** scherpt aan dat er natuurlijk wel een verschil is tussen het REE en de werkzaamheden van de ODRN, maar dat het wel netjes was geweest als de ODRN benaderd was door de Groene Metropoolregio.

Verder vraagt **dhr. Arts** om toelichting op de brief die is gecommuniceerd aan bedrijven met betrekking tot de geruchten en berichten die er rond gingen over het asbestteam van de ODRN. **De secretaris** stelt dat er geruchten waren van een frauduleuze behandeling door medewerkers van de ODRN. Dat is door de ODRN onderzocht, maar er werd geen bewijs gevonden. Zodoende is er besloten een brief rond te sturen om aan te geven dat het enkel om geruchten gaat.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit **de fungerend voorzitter** de vergadering.

2023 08 31 ALGEMEEN BESTUUR

Agendapunt	Onderwerp voorstel	Besluit over voorstel	Opmerking/toelichting	Nummer	Openbaar
20230831.4	<i>Controle- en financiële verordeningen</i> <i>Kennis te nemen van de notitie rechtmatigheidsverantwoording en in te stemmen met:</i> 1. <i>De financiële verordening ODRN 2023;</i> 2. <i>Intrekking van de financiële verordening ODRN 2016 na inwerkingtreding van de financiële verordening ODRN 2023;</i> 3. <i>De controleverordening ODRN 2023;</i> 4. <i>Intrekking van de controleverordening ODRN 2012 na inwerkingtreding van de controleverordening ODRN 2023.</i>	Conform		AB 2023.11	ja
20230831.5	<i>Controleprotocol inclusief normenkader en opdrachtbrief accountantscontrole 2023</i> <i>In te stemmen met:</i> 1. <i>Controleprotocol 2023 inclusief normenkader;</i> 2. <i>Opdracht aan WHS-accountants voor de accountantscontrole 2023.</i>	Conform		AB 2023.12	ja
20230831.6	<i>Begroting 2023 wijziging I en begroting 2024 en meerjarenraming 2025 – 2027</i> <i>In te stemmen met:</i> 1. <i>de ODRN Begroting 2023 wijziging I;</i> 2. <i>de ODRN Begroting 2024 inclusief een verlaging van baten en lasten met € 795.128 vanwege het vervallen van de terugvaloptie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen;</i> <i>en kennis te nemen van de meerjarenraming 2025 – 2027 en in te stemmen met de verzending van deze stukken aan het Ministerie van BZK onder gelijktijdige verzending aan de deelnemers.</i>	Conform		AB 2023.13	ja

Aldus besloten in vergadering van het Algemeen Bestuur ODRN d.d. 31 augustus 2023,

Nijmegen, 31 augustus 2023

De voorzitter,

De secretaris,

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Op weg naar outcomesturing
Nummer : 6
Datum : 26 oktober 2023

Samenvatting / concept besluit

Kennis nemen van het Lysiasrapport “Voorwaarts! Toertocht op weg naar outcomesturing ODRN” inclusief de bijlages en de bijbehorende financiële consequenties.

Aanleiding en inleiding

Begin 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de samenwerking tussen gemeente Nijmegen en de ODRN (rapport Berenschot, 2022). Eén van de gewenste vervolgacties daaruit is om in beeld te brengen wat er moet veranderen om het systeem van outputsturing te verbeteren en tot outcomesturing te komen. Met outcomesturing komen de maatschappelijke doelen centraal te staan in het werk van de omgevingsdienst en sturing door de opdrachtgevers. Dit sluit aan bij de wens van het Algemeen Bestuur van de ODRN om meer outcomegericht te gaan werken. Het algemeen bestuur heeft op 16 december 2021 de intentie uitgesproken om op termijn over te stappen naar een financieringsmethodiek die outcomesturing ondersteunt.

Gelet hierop hebben Nijmegen en de ODRN Lysias Advies opdracht gegeven om een impactanalyse uit te voeren en een plan van aanpak op te stellen om te komen tot een betere outcomesturing. Het resultaat is het rapport “Voorwaarts! Toertocht op weg naar outcomesturing”. De rapportage is als bijlage toegevoegd. De belangrijkste uitgangsprincipes/randvoorwaarden zijn in het onderstaande verwoord.

Het rapport sluit goed aan bij het Interbestuurlijk programma versterking VTH stelsel van het Rijk en het onderzoeksrapport “Industrie en Omwonenden” van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (april 2023) waarbij ook wordt benadrukt om meer effectgericht te gaan werken.

Inhoud

Bij sturen vanuit outcome (gewenste effecten) wordt gestuurd op realisatie van kwalitatieve, bredere doelen. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen verschillende niveaus in sturing op outcome:

- Het sturen op vergroting van het naleefgedrag van wet- en regelgeving door bedrijven.
- Bij sturen op het realiseren van brede(re) publieke waarden gaat het om het maatschappelijk effect van verbeterd naleefgedrag door bedrijven, zoals een gezonde en duurzame leefomgeving, met een ‘goede’ luchtkwaliteit.

Outcomesturing is een verdere doorontwikkeling op inputsturing (sturen op budget) en outputsturing (sturen op indicatoren en kengetallen).

Sturen op outcome is niet makkelijk. Als dat het wel was, deden ODRN en zijn deelnemers dit al, of waren er veel goede voorbeelden van andere omgevingsdiensten. Wij kennen geen omgevingsdienst waarvan wij zeggen: die werken outcomegericht en sturen succesvol op outcome. Tegelijkertijd wordt er op verschillende

plekken in het land nagedacht over outcomesturing en sommige omgevingsdiensten zijn op onderdelen verder waarvan de ODRN en deelnemers kunnen leren.

Belangrijke uitgangsprincipes/randvoorwaarden bij outcomesturing

Financieringssystematiek

De afgelopen jaren heeft de focus bij de ODRN en haar deelnemers veel gelegen op de bedrijfsvoering. En met succes: als het gaat om bedrijfsvoering is de basis grotendeels op orde en heeft de ODRN meer grip op haar financiën en productiviteit. Maar dat kan ook de outcomesturing belemmeren, zie bijlage. Bij de doorontwikkeling naar outcomesturing is het van belang dat de inhoud, dat wil zeggen de beleidsdoelen en wat men daarin wil bereiken, centraal staat in de sturing. Daarbij is de financieringssystematiek wel een belangrijke randvoorwaarde. Om bij outcomesturing de inhoud centraal te kunnen stellen is een regionale programmering en financiering (abonnementstarief) van belang. Dit in plaats van de huidige lokale programmering met afrekenen op nacalculatie van bestede uren. Gelet op deze eerdere besluitvorming gaat het rapport van Lysias niet verder in op de gewenste financieringssystematiek ten behoeve van outcomesturing. Maar dit is wel onlosmakelijk verbonden aan outcomesturing.

Commitment

Om met outcomesturing succesvol aan de slag te kunnen is commitment op inzet bij het bestuur, management ODRN en de opdrachtgevers/deelnemers van groot belang. Het vraagt een andere manier van werken aan zowel de beleidsmatige kant van de deelnemers (gezamenlijk duidelijke doelen en prioriteiten stellen) als de uitvoeringskant bij de ODRN (op welke wijze werkzaamheden bijdrage aan maatschappelijk doel). Het is belangrijk om aandacht te geven aan vertrouwen en samenwerking tussen de ODRN en de opdrachtgevers op gebied van outcomesturing. Geduld en een lerende houding is daarbij van belang.

Personeel

Outcomesturing vergt andere competenties dan bij input- en outputsturing. Denken vanuit de outcome en inhoud (aan welk maatschappelijk doel dragen werkzaamheden op welke manier bij), kennis van de big 8-cyclus en schakelen tussen verschillende onderdelen daarvan. Het is niet vanzelfsprekend dat deze competenties bij de opdrachtgevers en ODRN aanwezig zijn. Zo nodig moet deze kennis/competenties worden ontwikkeld en/of capaciteit worden aangetrokken.

Voor outcomesturing is extra capaciteit bij de ODRN noodzakelijk. Het gaat daarbij om een programma manager, projectleider, secretariële ondersteuning, coordinator/VTH uitvoerend, financiën en ICT. Indicatief is de capaciteitsinzet begroot op 3,6 fte wat neer komt op €323.900.

Programma

Het voorstel is om outcomesturing de komende vier jaar samen met de deelnemers via een uitvoeringsprogramma op te pakken. Daarbij is het de bedoeling om via etappes aan de slag te gaan. De insteek is om klein te beginnen met het thema Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Dat is een urgent thema en speelt bij alle deelnemers. De big 8-cyclus moet voor ZZS outcomegericht worden uitgevoerd. In het tweede jaar/etappe ligt de focus op een aantal extra thema's. Dat wordt gezamenlijk bepaald aan de hand van een regionale probleem- en risico analyse. Het derde jaar gebeurt het voor alle milieu thema's. In het vierde jaar wordt – waar nodig en mogelijk – outcomesturing en outcomegericht werken voor de VTH-taakuitvoering doorgevoerd.

ICT/Monitoring

De extra capaciteitsinzet is zoals in bovenstaande aangegeven indicatief begroot op 3,6 fte. Daarbij is geconcludeerd dat op dit moment geen goede inschatting kan worden gemaakt voor de kosten van monitoring en ICT. Dit omdat de kwaliteit van de leefomgeving nu nog nauwelijks wordt gemonitord. Daarnaast is de ODRN op dit bezig met de overstap van VTH-systeem WRS naar OpenWave. In hoeverre Openwave geschikt is voor outcomesturing, of dat er andere systemen nodig zijn, kan ODRN niet op voorhand zeggen. De inschatting is wel dat hiervoor extra kosten noodzakelijk zijn. In de loop van het eerst jaar van outcomesturing zal hiervoor een inschatting worden gemaakt.

Argumenten en beoogd effect

Eerder is in het bestuur van de ODRN besloten om meer outcome gericht te werken. Dat past ook binnen de landelijke ontwikkelingen over dit onderwerp.

Wat kan outcomesturing opleveren?

- **Beter inzicht**; beter zicht op de kwaliteit van de leefomgeving, de ontwikkeling van de kwaliteit van de leefomgeving én hoe activiteiten van ODRN daaraan bijdragen. Dat is belangrijke informatie om te sturen en maakt een goede verantwoording mogelijk.
- **Betere sturing**; met outcomesturing kunnen bestuurders beter sturen op datgene wat belangrijk is: bijvoorbeeld een schone lucht in plaats van 60 controles. ODRN zorgt voor inzichtelijke keuzemogelijkheden door de uitvoering te verbinden aan de beleidsambities en prioriteiten: met 60 controles verwachten we de luchtkwaliteit met 10% te kunnen verbeteren in dit gebied.
- **Effectiever beleid en uitvoering**; doordat de ODRN en de deelnemers zicht hebben op de resultaten van de uitvoering, hebben zij ook zicht op wat wel en niet effectief is en waar mogelijk extra inzet nodig is. Dat maakt dat zij het beleid en de uitvoering kunnen bijstellen en effectiever kunnen maken.
- **Betere leefomgeving**; met een effectiever beleid en uitvoering is het mogelijk om meer impact te maken op de kwaliteit van de leefomgeving.
- **Meer werkplezier**; medewerkers werken bij de ODRN of een deelnemer omdat zij een bijdrage willen leveren aan een mooie gemeente of provincie en een bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Op het moment dat dat centraal staat in het werk en in de samenwerking, levert dit meer plezier op.

Financiële gevolgen

De door Lysias begrote extra capaciteitsinzet van structureel 3,6 fte is niet in onze begroting verwerkt. Begin 2024 leggen we u een geactualiseerde begroting 2024 en een begroting 2025 voor. We zullen u dan ook een dekkingsvoorstel voor deze capaciteitsinzet doen. Voor zover we deze kosten niet uit onze begroting kunnen dekken, zullen we onze deelnemers om een aanvullende bijdrage vragen.

We zitten in de tussentijd niet stil. We zullen bij de begroting 2025 een voorstel doen om een deel van de productie af te rekenen op basis van normfinanciering (besluit AB 16 12 2021). Ook werken we aan implementatie van een regionale VHT beleid. Hiermee zetten we belangrijke en voorwaardelijke stappen richting outcomesturing.

Bevoegdheid

N.v.t.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht kennis te nemen van het Lysiasrapport "Voorwaarts! Toertocht op weg naar outcomesturing ODRN" inclusief de bijlagen en de bijbehorende financiële consequenties.

Nijmegen, 13 september 2023

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage Voorwaarts! Toertocht op weg naar outcomesturing ODRN Lysias Advies

Bijlage Voorwaarts! Toertocht op weg naar outcomesturing Bijlagenboek ODRN Lysias Advies 2023

Bijlage Ontwikkeling financiering ODRN

Bijlage Ontwikkeling financiering ODRN

Bij de start van omgevingsdiensten was, om herverdeeeffecten te voorkomen, de bekostiging veelal gebaseerd op inputfinanciering. Op basis van de beschikbare budgetten van de deelnemers dus. In de jaren na oprichting werkten veel omgevingsdiensten naar outputsturing, een sturing op basis van het aantal afgeleverde producten. Ook de ODRN heeft deze ontwikkeling doorgemaakt en kende tot 2023 een afrekenmethodiek deels op basis van aantallen producten en deels op basis van gewerkte uren.

Vanaf 2023 is de ODRN overgegaan tot een financieringsmethodiek op basis van uitsluitend gewerkte uren. De ODRN heeft daarmee afscheid genomen van vaste productprijzen. Het algemeen bestuur van de ODRN heeft dit besluit op 16 december 2021 genomen in het kader van het vereenvoudigen van de bedrijfsvoering. Het bestuur heeft toen ook de intentie uitgesproken om op termijn over te gaan naar sturen op outcome en normfinanciering. De financieringsmethodiek op basis van gewerkte uren kent namelijk een aantal nadelen die outcomesturing in de weg staan. Deze leest u in volgende tabel:

Financiering op basis van output of gewerkte uren	Normfinanciering
Meest efficiënte goedkope dienst	Een dienst die zich kan ontwikkelen
Grip middels uurtje factuurtje	Werken op basis van vertrouwen
Hoogste productie	Maximale toegevoegde waarde
Vooraf individueel/lokaal	voor een belangrijk deel regionaal
Gericht op de korte termijn	Gericht op meerjarige programmering

Om de stap te kunnen zetten van 'productiefabriek' naar een dienst die gericht is op toegevoegde waarde voor burgers en omgeving (outcome), zullen we ook de financieringssystematiek moeten wijzigen.

Financiering op basis van outcome is geen reële optie. De lucht of bodemkwaliteit hangt te weinig samen met de werkzaamheden van de ODRN. Deze worden beïnvloed door tal van ontwikkelingen buiten de invloedssfeer van de ODRN. Het lysiasrapport onderkent dit ook, het gaat in dit rapport niet over outcome financiering, maar om outcomesturing. We gaan dus sturen op outcome in combinatie met normfinanciering, een methodiek die outcomesturing ondersteunt.

Voor ODRN, gemeente Nijmegen en
andere deelnemers

Bijlagenboek:

**Voorwaarts! Op weg naar
outcomesturing**

Opdrachtgevers: ODRN en gemeente Nijmegen
 Ons kenmerk: A22GNI-118
 Samenstellers: Catheel Pino
 Eva Hillen
 Clemens Sengers
 Datum: 31 augustus 2023

1. Outcomesturing: het wensbeeld	4
1.1 Belangrijkste opbrengsten	4
1.2 Algemeen overzicht van wensbeeld	5
1.3 Beleid	5
1.4 Uitvoering	5
1.5 Verantwoording	6
1.6 Competenties en relatie	6
2. Tijdlijn	8
Uitwerking per etappe	9
3. Uitvoeringsprogramma	10
3.1 Doel	10
3.2 Organisatie	11
3.3 Etappestappen	12
3.4 Context en randvoorwaarden	12
4. Voorbereiden van de uitvoering	14
4.1 Doel	14
4.2 Organisatie	14
4.3 Etappestappen	14
4.4 Context en randvoorwaarden	14
5. Uitvoering	16
5.1 Doel	16
5.2 Organisatie	16

5.3 Etappestappen	16
5.4 Context en randvoorwaarden	17
6. Monitoringssystematiek	18
6.1 Doel	18
6.2 Organisatie	18
6.3 Etappestappen	18
6.4 Context en randvoorwaarden	19
7. Verantwoording en evaluatie	20
7.1 Doel	20
7.2 Organisatie	21
7.3 Etappestappen	21
7.4 Context en randvoorwaarden	21
8. Regionaal VTH-beleid	23
8.1 Doel	23
8.2 Organisatie	23
8.3 Etappestappen	24
8.4 Context en randvoorwaarden	24

1. Outcomesturing: het wensbeeld

In dit hoofdstuk staat het wensbeeld centraal. Het wensbeeld beschrijft de stip op de horizon van de toertocht, waarin er outcomegericht gestuurd en gewerkt wordt.¹ Het is voor verschillende doeleinden te gebruiken in de uitvoering van de toertocht. Allereerst kan het ingezet worden om betrokkenen te motiveren en hen te doen inzien wat outcomesturing voor de regio, hun organisatie en hen persoonlijk kan opleveren. Ten tweede kan het gebruikt worden om betrokkenen te informeren: wat is outcomesturing precies, waar hebben we het concreet over als het over outcomesturing gaat, waar werken we samen naar toe? Ten derde kan het gebruikt worden als handvat: denken we in de verschillende etappes aan alle belangrijke zaken, zijn we op de juiste weg?

We beschrijven het wensbeeld aan de hand van de belangrijkste opbrengsten, een algemeen overzicht, beleid, uitvoering, verantwoording, en competenties en de relatie tussen de organisaties.

1.1 Belangrijkste opbrengsten²

Veel betrokkenen zijn het erover eens dat outcomesturing wenselijk is en moedigen de ontwikkeling naar outcomesturing aan. Daarvoor hebben zij verschillende redenen, die inzicht geven in wat outcomesturing gaat opleveren.

1. **Beter zicht** – met outcomesturing ontstaat een beter zicht op de kwaliteit van de leefomgeving, de ontwikkeling van de kwaliteit van de leefomgeving én hoe activiteiten van ODRN daaraan bijdragen. Dat is belangrijke informatie om te sturen en maakt een goede verantwoording mogelijk. Deze informatie is fijn voor medewerkers binnen ODRN (hoe doen we het?) maar ook voor bestuurders, raadsleden en inwoners. Zij kunnen op basis van deze informatie beter het gesprek aangaan over waar zij op in willen zetten en of het bestuur zich meer moet inzetten om bepaalde resultaten te behalen.
2. **Betere sturing** – met outcomesturing kunnen bestuurders beter sturen op datgene wat belangrijk is: bijvoorbeeld een schone lucht in plaats van 60 controles. ODRN zorgt voor inzichtelijke keuzemogelijkheden door de uitvoering te verbinden aan de beleidsambities en prioriteiten: met 60 controles verwachten we de luchtkwaliteit met 10% te kunnen verbeteren in dit gebied. Daarnaast kunnen bestuurders bij hun sturing gebruik maken van het verbeterde zicht op de (ontwikkeling van de) kwaliteit van de leefomgeving.
3. **Effectiever beleid en uitvoering** – doordat ODRN en de deelnemers zicht hebben op de resultaten van de uitvoering, hebben zij ook zicht op wat wel en niet effectief is en waar mogelijk extra inzet nodig is. Dat maakt dat zij het beleid en de uitvoering kunnen bijstellen en effectiever kunnen maken. ODRN doet niet enkel ‘wat ze altijd al doet’, maar kan een gerichte aanpak kiezen.
4. **Een betere leefomgeving** – met een effectiever beleid en uitvoering is het mogelijk om meer impact te maken op de kwaliteit van de leefomgeving. Daar draait het uiteindelijk om!
5. **Meer werkplezier** – medewerkers werken bij ODRN of een deelnemer omdat zij een bijdrage willen leveren aan een mooie gemeente of provincie en een bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Op het moment dat dat centraal staat in het werk en in de samenwerking, levert dit meer plezier op. Bij een succesvolle outcomesturing

¹ Het wensbeeld is geformuleerd in de ‘we’-vorm. Hier bedoelen we, anders dan in de rest van het rapport, ODRN en de deelnemers mee.

² Dit is een herhaling van paragraaf 2.3.

verloopt de samenwerking daarnaast soepel, begrijpen betrokkenen elkaar en beschikken betrokkenen over de benodigde competenties om het werk goed uit te voeren. Dat geeft energie en vertrouwen.

1.2 Algemeen overzicht van wensbeeld

- We werken samen aan een bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Dat staat centraal in al ons werk.
- We weten hoe de leefomgeving ervoor staat (we hebben zicht op de outcome) en we weten dat wat we doen, op een effectieve manier bijdraagt aan de bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde leefomgeving.
- We voeren het goede gesprek met elkaar: over beleid, de vertaling naar uitvoering, over de resultaten die we behalen en over specifieke zaken. Dit gesprek gaat over outcome, waarbij we ons realiseren dat we output, throughput en input nooit helemaal los moeten of kunnen laten.
- Het beleid is regionaal. Het gesprek over de vertaling daarvan naar de uitvoering voeren we zoveel mogelijk ook regionaal, waarbij de gewenste outcome centraal staat. De ontwikkeling van regionale samenwerking en van outcomesturing, hebben elkaar versterkt.
- De samenwerking en sturing (in de big8-cyclus) is helder, overzichtelijk, praktisch en realiseerbaar.

1.3 Beleid

- We hebben regionaal beleid dat is opgesteld door de gezamenlijke deelnemers (gemeenten én de provincie). Het bestaat uit een strategisch en operationeel beleidskader en uit uitvoeringsstrategieën. Dit kan allemaal in één beleidsstuk worden opgenomen. In de vormgeving van beleid worden de gemeenteraden en PS betrokken.
- In het strategisch beleidskader worden ook inhoudelijke beleidsdoelen opgenomen.
- We vertalen de inhoudelijke beleidsdoelen naar SMART geformuleerde doelen. Deze zijn praktisch en realiseerbaar.
- De ambities in het beleid zijn niet groter dan haalbaar is in de uitvoering (rekening houdend met beschikbare capaciteit en middelen).
- We brengen focus aan in de doelen: we maken echte keuzes: we willen (en kunnen) niet alles.
- Het beleid is de basis voor meetbare kwaliteitsafspraken tussen ODRN en de deelnemers.
- Bijsturing op beleid vindt plaats door onder meer evaluatie op de uitvoering.
- Op basis van de evaluatie van oud beleid, inzichten uit de uitvoering en gewijzigde beleidsambities van bestuurders wordt nieuw beleid opgesteld. Dit gebeurt elke vier jaar.

1.4 Uitvoering

- De uitvoering draagt bij aan een bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving, en meer specifiek de doelen en beleidsprioriteiten die de deelnemers hebben geformuleerd.

- We werken met een meerjarig uitvoeringsprogramma. Daarin zijn keuzes gemaakt (gedekt door het bestuur) om echt effectief in de uitvoering te kunnen zijn.
- In het uitvoeringsprogramma staat duidelijk omschreven wat er wordt gedaan om de doelen uit het beleid te bereiken en welke middelen daarvoor nodig zijn.
- ‘Wat en in hoeverre draagt dit bij aan de gestelde doelen/de outcome?’ is een vraag die telkens gesteld wordt in de uitvoering.
- Het is duidelijk hoe ‘regulier werk’ en werken aan outcome elkaar versterken.
- Werk wordt (naast andere zaken) geprioriteerd naar verwacht effect op de outcome: werkzaamheden met een groot effect hebben voorrang op andere werkzaamheden. ODRN werkt daarom risicogestuurd.
- In de uitvoering zijn we alert op zaken die voor het beleid en deelnemers interessant zijn, bijvoorbeeld het naleefgedrag of mogelijkheden om effectiever te werk te gaan.
- In de uitvoering is ruimte voor de professional. De deelnemers vertrouwen op de professionals, die kunnen inzetten op wat bijdraagt aan het juiste resultaat.

1.5 Verantwoording

- De verantwoording geeft inzicht in hoeverre wordt bijgedragen aan de doelstellingen, de outcome en de beleidsprioriteiten en het verband met de werkzaamheden.
- We verantwoorden over de juiste zaken en op de juiste momenten (niet te vaak, maar wel tijdig). Dit betekent een vermindering van de rapportagedruk ten opzichte van 2023.
- We benoemen wat aandacht nodig heeft, maar zeker ook wat goed gaat.
- We leggen uit: als zaken niet volgens plan verlopen, maar ook als dat wel gebeurt. Daarbij maken we telkens waar nodig de verbinding met outcome: wat heeft dit voor (verwacht) effect op de gewenste outcome?
- Waar keuzes gemaakt moeten worden, leggen we mogelijke keuzes/scenarió's voor met ook weer uitleg van het effect op de gewenste outcome en andere voor- en nadelen.
- We letten op effectiviteit en efficiëntie, waarbij inhoud leidend is en financiën volgend.
- We houden deelnemers (bestuurders) via de accountmanagers op de hoogte van politiek-gevoelige zaken.
- Verrassingen voorkomen we zoveel als mogelijk.

1.6 Competenties en relatie

- Er is sprake van vertrouwen: tussen ODRN en de deelnemers, en tussen de deelnemers onderling.
- We werken samen aan dezelfde doelen, en dragen dat uit – ook als we uit verschillende organisaties komen. We zien elkaar als collega's.
- De relatie kenmerkt zich door een ontspannen sfeer en communicatie. Als we de ander niet begrijpen, zijn we nieuwsgierig in plaats van argwanend.
- De rolverdeling tussen ODRN en partners is helder.

- Fouten maken mag.
- Er is afstemming tussen de bestuurlijk portefeuillehouders in de regio over gezamenlijke thema's.
- Bij ODRN en de deelnemers zitten serieuze gesprekspartners aan tafel, met kennis van VTH en politiek-bestuurlijke sensitiviteit.
- We zijn trots op het eindresultaat en alle tussenstappen en vieren dat met elkaar.
- We voelen een gezamenlijke verantwoordelijkheid om problemen op te lossen. ODRN is van de deelnemers, de bestuurders zijn niet alleen politieke verantwoordelijk maar staan ook voor de wijze waarop de taak uitgevoerd wordt.

2. Tijdlijn

In onderstaande tijdlijn maken we de fases plan, do, check en act zichtbaar in de tijd voor de verschillende etappes. Dat doen we voor het restant van het jaar 2023, voor 2024 en voor 2025. De jaren 2026 en 2027 volgen dezelfde planning als 2025. De etappe regionaal VTH-beleid staat hier niet in, omdat die pas in 2026 start met de planfase om in 2027 met het nieuwe beleid aan de slag te kunnen. We hebben ook zichtbaar gemaakt dat de fase van act vaak overlapt met de planfase. In het volgende hoofdstuk gaan we nader in op de etappes.

		2023												2024												2025											
		6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
Uitvoeringsprogramma	plan																																				
	do																																				
	check																																				
	act																																				
Ondersteunende stukken uitvoering	plan																																				
	do																																				
	check																																				
	act																																				
Uitvoering	plan																																				
	do																																				
	check																																				
	act																																				
Monitoring	plan																																				
	do																																				
	check																																				
	act																																				
Verantwoording en evaluatie	plan																																				
br= bestuursrapportage	do								kr				br/kr	js		kr	br			kr					br/kr	js		kr	br								
kr= klantrapportage	check													js												js											
js = jaarstukken	act																																				

Uitwerking per etappe

3. Uitvoeringsprogramma

3.1 Doel

Het doel is om te komen tot een outcomegericht regionaal uitvoeringsprogramma en daaruit voortkomende werkplannen³. Het uitvoeringsprogramma geeft voor een bepaalde periode inzicht in de prioriteiten van de deelnemers en de maatschappelijke doelen die de deelnemers willen realiseren en geeft aan welke activiteiten worden uitgevoerd om die doelen daadwerkelijk te realiseren.

In de werkplannen per deelnemer is het regionale uitvoeringsprogramma vertaald naar de output per deelnemer. Met outcomegerichte werkplannen kan ODRN per gemeente en de provincie goed inzichtelijk maken welke activiteiten zij dat jaar uitvoert én hoe die bijdragen aan de vastgestelde (regionale) beleidsdoelen.

Het uitvoeringsprogramma moet in ieder geval de volgende zaken bevatten:

- De gezamenlijke prioriteiten van de deelnemers van ODRN
- Output- en outcomedoelen die SMART geformuleerd zijn, op basis van het VTH-beleid Regio Nijmegen 2023-2026
- Een vertaling van de doelen naar kritieke prestatie-indicatoren en normen
- Activiteiten die ODRN gaat uitvoeren om de doelen te bereiken
- Inzicht in capaciteit en budget die de regionale activiteiten vergen
- Werkplanning voor alle betrokken organisatie onderdelen
- Een actualisering van de probleem- en risicoanalyse uit het VTH-beleid

Wat specifiek is per deelnemer komt in het werkplan per deelnemer te staan:

- de output (soort en omvang activiteiten) die bijdraagt aan de doelen uit het uitvoeringsprogramma, met onderscheid tussen:
 - producten en diensten
 - projecten en maatwerkopdrachten
- hoe deze gekoppeld zijn aan de doelen uit het uitvoeringprogramma, met onderscheid tussen:
 - wettelijke doelen (de reguliere VTH-taken)
 - vastgestelde (regionale) outcome doelen
- welke kosten daarbij horen voor de individuele deelnemers.

De volgende vragen kunnen helpen om het regionaal uitvoeringsprogramma en de daaruit volgende werkplannen vorm te geven:

- Concretiseren van doelen
 - Waaraan willen we werken (strategische doelen en prioriteiten)?
 - Wat (welke outcome) willen we bereiken en op welke termijn?
 - Hoe maken we de doelen specifiek en meetbaar?
 - Wat heeft daarbij prioriteit?

³ We veranderen op dit moment niks aan de financieringssystematiek (zie ook paragraaf 1.2). Vertaling van het regionale uitvoeringsprogramma vindt daarom nog wel plaats per gemeente in de werkplannen. Deze vertaling naar werkplannen is vanuit een regionaal, meerjarig en outcomegericht VTH-beleid en -uitvoeringsprogramma niet per se nodig of logisch, maar is op dit moment nog wel nodig in de context van ODRN.

- Kiezen activiteiten
 - Welke concrete activiteiten kunnen allemaal bijdragen aan de vastgestelde doelen? Wat kunnen we doen?
 - Hoe dragen deze activiteiten bij aan de vastgestelde doelen? Welke dragen het meeste bij aan onze doelen?
- Kritieke prestatie-indicatoren en normen formuleren
 - Wanneer hebben we ons doel bereikt?
 - Welke objectieve en concrete norm(en) hangen we aan ons doel (KPI's)?
 - Wat moeten we meten om te weten of we de gestelde doelen (op outcome en output) bereiken?
 - Wat moeten we daarvoor monitoren⁴/meten en kunnen we dat organiseren?
 - Wat willen de opdrachtgevers weten? Naar welke inzichten op output en outcome is de opdrachtgever op zoek?
 - Wat wil en kan ODRN rapporteren? En lukt dat voor deze doelen?
- Capaciteit en budget
 - Welke middelen en capaciteit zijn daarvoor nodig? Hoe bewaken we dit?
 - Wanneer moeten we wat doen?
- Werkplanning
 - Welke organisatieonderdelen (V, T en/of H) voeren deze activiteiten uit?
 - Welke capaciteit is er nodig om deze activiteiten uit te voeren?
 - Welk budget is gemoeid met deze activiteiten?
- Werkplan per deelnemer
 - Welke doelen zijn relevant voor deze deelnemer?
 - Welke activiteiten uit het UP zijn relevant voor deze deelnemer?
 - Wat gaan we voor deze deelnemer nog daarnaast doen om die doelen te bereiken?
 - Welke consequenties heeft het werkplan voor de producten- en dienstencatalogus?
 - Welk budget hoort bij dit werkplan voor deze deelnemer?
- Overall
 - Kunnen de collega's uit de uitvoering met dit programma en de werkplannen uit de voeten?

3.2 Organisatie

- De gemeenten en provincie zijn wettelijk gezien eindverantwoordelijk voor het vaststellen van het (regionale) uitvoeringsprogramma. Voor de basistaken zijn zij verantwoordelijk dit regionaal te organiseren. De werkplannen zijn geen wettelijke verplichting, maar bij ODRN nog een uitwerking van het uitvoeringsprogramma, dus daarom lopen ze mee in dit spoor en ook deze dienen vastgesteld te worden door het betreffende bestuur.
- De programmamanager of projectleider Outcomesturing bij ODRN is trekker. Dat betekent dat deze persoon ervoor moet zorgen dat het uitvoeringsprogramma inclusief werkplannen daadwerkelijk wordt opgesteld. Deze projectleider gaat niet over de uitvoering van het programma.

⁴ Het antwoord op deze vraag gaat naar de monitoring – maar is relevant om te stellen omdat anders je KPI niet werkt

- De coördinatoren van de betrokken afdelingen ODRN, de accounthouders (of een delegatie daarvan), accounthouders bij ODRN en interne control (afdeling bedrijfsvoering ODRN) werken mee (in de projectorganisatie). Zij leveren een actieve bijdrage aan het opstellen én uitvoeren van het programma.
- Ook vraagt de projectleider via de coördinatoren collega's ODRN uit de uitvoering bij de start om input en op het einde om een check te doen.
- De opdrachtgevers/accounthouders bij de gemeenten bevragen en betrekken hun bestuurders en mensen uit hun eigen organisatie waar nodig.

3.3 Etappesstappen

Het plannen ziet er in elke ronde ongeveer als volgt uit. Na het plannen volgen de do, check en act (zie 'We werken in etappes' in paragraaf 3.3).

1. Formuleren projectopdracht, met onder meer aandacht voor het resultaat, een heldere doelstelling, betrokken/benodigde personen (en competenties), projectorganisatie, ureninzet, bestuurlijke dekking en urgentie.
2. Bestuderen VTH-beleid Regio Nijmegen 2023-2026
3. Herijking probleemanalyse
4. Formuleren concrete SMART doelstellingen
5. Overleg met opdrachtgevers om doelstellingen te bespreken
6. In beeld brengen mogelijke regionale activiteiten (met benodigde capaciteit, budget en werkplanning) en formuleren van duiding en advies voor keuze bepaalde activiteiten
7. Overleg met opdrachtgevers om keuze te maken over de regionaal uit te voeren activiteiten
8. Formuleren kritieke succesfactoren, kritieke prestatie-indicatoren en normen
9. Overleg met opdrachtgevers om succesfactoren, kritieke prestatie-indicatoren en normen te bespreken
10. Bepalen welke doelen voor de betreffende deelnemer van toepassing zijn
11. In beeld brengen mogelijke aanvullende activiteiten per deelnemer met benodigde capaciteit, budget en werkplanning (wanneer ga je wat doen?) en formuleren van duiding en advies voor keuze bepaalde activiteiten
12. Bestuurlijk vaststellen van het regionale uitvoeringsprogramma en werkplan per deelnemer

3.4 Context en randvoorwaarden

Het volgende is nodig om deze stappen te doorlopen:

- VTH-beleid regio Nijmegen 2023-2026

De volgende stukken kunnen worden benut in het opstellen van het uitvoeringsprogramma:

- Eerdere werkplannen
- IPO Bouwstenenvisie CE en VTH, 20 mei 2022
- VNG, Handleiding implementatie output- & outcomecriteria, 2012
- Twynstra en Gudde, VTH instrumentarium en outcome, in opdracht van het IPO, 1 juni 2022
- VTH-beleid regio Nijmegen 2023-2026
- Coalitieakkoorden deelnemende gemeenten en provincie

Het uitvoeringsprogramma en werkplannen kunnen verder worden gebruikt op de volgende manieren:

- Ze bieden de basis voor de uitvoering en de ondersteunende stukken daarbij.
- De indicatoren en normen in het uitvoeringsprogramma worden vertaald in de monitoringssystematiek.
- Heldere en meetbare doelen maakt het in de rapportages makkelijker om tot een goede verantwoording te komen van wat er bereikt is.

4. Voorbereiden van de uitvoering

4.1 Doel

Het doel is dat de documenten die worden gebruikt in de uitvoering, aansluiten op het uitvoeringsprogramma en de werkplannen en daarmee outcomegericht werken ondersteunen.

Denk aan de volgende documenten: protocollen, werkinstructies, procedurebeschrijvingen, checklists, voorbeelden en vragen en antwoorden.

In de ondersteunende stukken moet aandacht zijn voor:

- Ruimte voor de afweging van de professional wat in het concrete geval de meest effectieve aanpak is
- Vertaling van beleidsdoelen en prioriteiten in de protocollen: er staat duidelijk in wat gedaan moet worden, maar ook wat niet hoeft

Vragen die kunnen helpen bij het opstellen van de ondersteunende stukken:

- Wat moeten we vanuit wet- en regelgeving in ieder geval doen?
- Wat moeten we vanuit de beleidsdoelen, het uitvoeringsprogramma en de werkplannen doen?
- Stimuleren de ondersteunende stukken outcomegericht werken?
- Wat hoeven we niet te doen (bv. waar hoeven we niet op te toetsen/niet naar te kijken?) gelet op beleidsdoelen en wet- en regelgeving?
- Stimuleren de stukken om in de uitvoering te kunnen handelen naar de bedoeling en niet enkel de regel?

4.2 Organisatie

- ODRN is eindverantwoordelijk. Dat betekent dat deze organisatie verantwoordelijk is dat de protocollen en werkinstructies outcome gericht werken ondersteunen.
- ODRN levert ook een trekker. Dat kan de programmamanager of projectleider Outcomesturing of een coördinator zijn. Deze persoon is projectleider en moet ervoor zorgen dat de protocollen en werkinstructies aangepast worden waar nodig.
- Collega's die in de uitvoering werken, werken mee (in de projectorganisatie). Zij leveren een actieve bijdrage in het proces om te komen tot aangepaste protocollen en werkinstructies en aan de evaluatie en bijstelling ervan.

4.3 Etappestappen

Het plannen ziet er in elke ronde ongeveer als volgt uit. Na het plannen volgen de do, check en act (zie 'We werken in etappes' in paragraaf 3.3).

1. Formuleren projectopdracht
2. Doornemen huidige ondersteunende stukken en kijken wat gewijzigd moet worden
3. In overleg met uitvoering aanpassen van ondersteunende stukken

4.4 Context en randvoorwaarden

Het volgende is nodig om deze stappen te doorlopen:

- Een goed, outcomegericht uitvoeringsprogramma en werkplannen
- Duidelijkheid over prioriteiten

De volgende stukken kunnen worden benut in het opstellen van de protocollen en werkinstructies:

- Huidige ondersteunende stukken

De protocollen en werkinstructies worden gebruikt op de volgende manieren:

- In de uitvoering

5. Uitvoering

5.1 Doel

Het doel is te zorgen dat in de uitvoering door ODRN gewerkt wordt aan het behalen van de maatschappelijke doelen uit het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma, dat medewerkers hierin gesteund en ondersteund worden en dat langzaam een nieuwe manier van werken wordt ontwikkeld.

In de uitvoering moet aandacht zijn voor:

- Wat de andere manier van werken betekent in de dagelijkse gang van zaken
- Het uiteindelijke gewenste resultaat
- De verbinding tussen activiteiten en de vastgestelde beleidsdoelen en prioriteiten
- Mogelijkheden en onmogelijkheden in de uitvoering
- De juiste afwegingen en keuzes maken vanuit outcomegericht werken
- Twijfels en onduidelijkheden die opkomen

Vragen die kunnen helpen in de uitvoering:

- Wat vraagt nieuwe manier van werken van medewerkers? Wat is hun nieuwe taakopvatting?
- Wat verandert er in het dagelijkse werk? Wat verandert er niet?
- Aan welke ondersteuning of handvatten hebben medewerkers behoefte?
- Waar lopen medewerkers tegenaan? Wat is lastig, onduidelijk of wennen?
- Wat valt op in de uitvoering? Is dat ook interessant voor deelnemers of andere afdelingen binnen ODRN?

5.2 Organisatie

- ODRN is eindverantwoordelijk. Dat betekent dat deze organisatie verantwoordelijk is voor de uitvoering.
- De uitvoering wordt niet als project georganiseerd, maar blijft onderdeel van het reguliere werk. Dat betekent dat wordt aangesloten op de huidige verdeling van verantwoordelijkheden. De coördinator of manager zal wel extra aandacht moeten besteden aan bovenstaande punten.

5.3 Etappestappen

Het plannen ziet er in elke ronde ongeveer als volgt uit. Na het plannen volgen de do, check en act (zie 'We werken in etappes' in paragraaf 3.3).

1. Doornemen in teams van het uitvoeringsprogramma en voorbereidingen van de uitvoering
2. Vertalen van uitvoeringsprogramma, werkplan en ondersteunende stukken naar dagelijkse praktijk en bespreken in gezamenlijke teambijeenkomst
3. Periodieke reflectie op outcomegerichte uitvoering. Dit kan bijvoorbeeld maandelijks zijn, of de teams kunnen hier in reguliere overleggen stil bij staan.
4. Doorgeven interessante zaken in de uitvoering aan accounthouder.
5. Waar nodig, en mogelijk binnen het uitvoeringsprogramma, bijstellen van werkwijze. Als dat niet mogelijk is, escaleren en eventueel contact met opdrachtgevers.

5.4 Context en randvoorwaarden

Het volgende is nodig om deze stappen te doorlopen:

- Een goed, outcomegericht uitvoeringsprogramma en werkplannen
- Uitvoering is goed voorbereid met ondersteunende stukken

De resultaten van de uitvoering kunnen worden gebruikt op de volgende manieren:

- In de uitvoering
- In de check-fase in andere etappes
- In de verantwoording en evaluatie
- In het opstellen van nieuw regionaal VTH-beleid

6. Monitoringssystematiek

6.1 Doel

Het doel is komen tot een monitoringssystematiek die inzicht geeft in het behalen van de maatschappelijke doelen uit het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma.

In de monitoringsmethodiek moet aandacht zijn voor:

- De juiste indicatoren op basis van de doelen en het beleid, met onderscheid tussen kritieke prestatie-indicatoren en andere indicatoren.
- De vorm en frequentie van monitoring en meting, met onderscheid naar indicatoren
- Monitoring van uren en inzet op een passende manier (niet meer op zaakniveau)
- Een check op de kwaliteit van de data

Vragen die kunnen helpen bij het opstellen van de ondersteunende stukken:

- Wat willen we voor interne control monitoren?
- Wat moeten we op basis van de procescriteria monitoren?
- Wat willen de deelnemers weten? Wat moeten we daarvoor registreren: op welk niveau en op welke manier? En kan dat?
- Is de informatie die we nu monitoren, geschikt en voldoende voor analyse, rapportage en evaluatie?
- Monitoren we belangrijke trends, kunnen we op basis van wat we nu monitoren tendensen aantonen?
- Wat hoeven we niet (meer) te monitoren?
- Hoe zorgen we ervoor dat de data van goede kwaliteit zijn?
- Geven de resultaten per indicator een accuraat of een vertekend beeld van de kwaliteit van de uitvoering?
- Welke monitoring kunnen we automatiseren? Wat is daarvoor nodig aan ICT, bijvoorbeeld het zaaksysteem?
- Welke tools kunnen we gebruiken, bijvoorbeeld digitale checklists?
- Wat is nodig om tot een goede monitoring te komen?
- Staat de inzet op monitoring in een redelijke verhouding tot de opbrengst?

6.2 Organisatie

- ODRN is eindverantwoordelijk. Dat betekent dat deze organisatie verantwoordelijk is dat de monitoringssystematiek wordt opgesteld wordt gerealiseerd en de rapportage vaststelt.
- ODRN projectleider is trekker. Dat betekent dat deze persoon projectleider is en de persoon is die ervoor moet zorgen dat de monitoringssystematiek er komt.
- Coördinatoren van de betrokken afdelingen ODRN en interne control en data-analist werken actief mee aan de monitoringssystematiek.
- De opdrachtgevers worden, in verbinding met de verantwoordings- en evaluatiesystematiek, ook betrokken.

6.3 Etappestappen

Het plannen ziet er in elke ronde ongeveer als volgt uit. Na het plannen volgen de do, check en act (zie 'We werken in etappes' in paragraaf 3.3).

1. Bestuderen doelen in het beleidskader en het uitvoeringsprogramma en de kpi's die daarin zijn opgenomen

2. Input ophalen bij opdrachtgevers (zie verantwoording- en evaluatie in de volgende etappe)
3. Opzet maken voor monitoringssystematiek
4. Bespreken opzet met coördinatoren en interne control
5. Monitoringssystematiek inregelen, bijvoorbeeld in zaakstelsel en BI-tool
6. De verantwoordings- en evaluatiesystematiek moet in samenhang met de monitoringssystematiek worden opgesteld, omdat deze nauw met elkaar zijn verbonden.
7. Bepalen wie monitoring beheert/bijhoudt
8. Zorgen dat monitoringsinformatie goed in de rapportages landt

6.4 Context en randvoorwaarden

Het volgende is nodig om deze stappen te doorlopen:

- Bereidheid om monitoring aan te passen
- Heldere doelstelling voor monitoring bepalen
- Aandacht voor overzetten van WRS naar OpenWave
- De monitoringssystematiek moet in samenhang met de verantwoordings- en evaluatiesystematiek worden opgesteld, omdat deze nauw met elkaar zijn verbonden.

De volgende stukken kunnen worden benut in het opstellen van de monitoringssystematiek:

- IPO Bouwstenenvisie CE en VTH, 20 mei 2022
- VNG, Handleiding implementatie output- & outcomecriteria, 2012
- Twynstra en Gudde, VTH instrumentarium en outcome, in opdracht van het IPO, 1 juni 2022

De monitoringssystematiek kan op de volgende manieren worden gebruikt:

- Om bij te houden of de beleidsdoelen gehaald worden
- De effecten van de uitvoering te meten
- Trends zichtbaar te maken
- Input te bieden voor aanpassingen aan het uitvoeringsprogramma
- Input te bieden voor nieuw VTH-beleid

7. Verantwoording en evaluatie

7.1 Doel

Het doel is om een verantwoordings- en evaluatiesystematiek te ontwikkelen om output- en outcomegericht verantwoording af te leggen over het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving en de resultaten en effecten hiervan. Dat moet uiteindelijk leiden tot rapportages waarin te lezen is in hoeverre de maatschappelijke doelen uit het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma zijn bereikt.

In de verantwoordings- en evaluatiesystematiek moeten afspraken worden gemaakt over:

- Waarover verantwoord wordt
- Welke verantwoordingsvormen (overleggen, rapportages, BI-tooling) worden gebruikt
- In welke rapportages waarover wordt gerapporteerd
- Wie waarvoor verantwoordelijk is bij de verantwoording (binnen ODRN)

De verantwoording moet inzicht bieden in:

- in hoeverre de vastgestelde beleidsdoelen (strategisch en operationeel) zijn gerealiseerd
- in hoeverre de afgesproken activiteiten zijn uitgevoerd
- de verklaringen waarom de beleidsdoelen al dan niet zijn gerealiseerd, waarbij ook wordt ingegaan op de effectiviteit van de verrichte activiteiten en hun bijdrage aan het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelen
- welke trends en ontwikkelingen zichtbaar zijn in de uitvoering die van belang zijn voor beleid en uitvoering
- of het wenselijk is de doelen (en de vertaling naar indicatoren en normen) bij te stellen of te kiezen voor een andere aanpak.
- de resultaten aan de hand van de kritieke prestatie-indicatoren en kritieke succesfactoren
- de uitvoering van de activiteiten in het uitvoeringsprogramma en de werkplannen
- een evaluatie of de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen
- in hoeverre de afspraken zijn gehaald die door de gemeenten onderling en met strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt (over de samenwerking bij en de afstemming van de werkzaamheden)
- het naleefgedrag
- hoe ODRN en de deelnemers omgaan met (potentieel) politiek gevoelige casussen

De volgende vragen kunnen helpen om de verantwoordings- en evaluatiesystematiek vorm te geven:

- In welke stukken moet welke verantwoording landen? Hoe verhouden deze stukken zich tot elkaar? Jaarstukken, bestuursrapportages, klantrapportages, BI-tooling, wat landt waarin? Ofwel waar wil je eens in de zoveel tijd over verantwoorden/rapporteren? Waar is realtime inzicht in nodig?
- Hoe verhouden de stukken zich tot de P&C-cyclus?
- Aan welke verantwoording hebben de deelnemers behoefte? Waar hebben zij géén behoefte aan?
- Wat vindt ODRN belangrijk om over te verantwoorden? Is daarin onderscheid te maken tussen interne en externe verantwoording?
- In hoeverre kunnen we de verantwoording en evaluatie automatiseren?
- Is de rapportage overzichtelijk en begrijpelijk voor niet-experts, zoals volksvertegenwoordigers?
- Wat registreer je wel en niet in de uitvoering?

De volgende vragen kunnen helpen bij de verantwoording:

- Levert dit inzicht op hoe het uitvoeringsprogramma is uitgevoerd?
- Levert dit inzicht op in hoeverre de strategische en operationele doelen bereikt zijn?
- Hoe is bij vergunningverlening, toezicht en/of handhaving gepresteerd? Wat kunnen we daarvan leren voor de toekomst, zowel in beleid als uitvoering?
- Wat is er gedaan om de doelen te bereiken?
- Hoe krijg je een goed en betrouwbaar beeld van hoe de taken uitgevoerd zijn?
- Waardoor hebben we de doelen wel of niet (voldoende) bereikt?
- Welke trends en ontwikkelingen zijn zichtbaar in de uitvoering? Wat vraagt dit in de toekomst, zowel in beleid als uitvoering?

7.2 Organisatie

- De deelnemers en ODRN zijn gezamenlijk eindverantwoordelijk. Afspraken worden vastgelegd in DVO's.
- De programmamanager of projectleider Outcomesturing bij ODRN is trekker. Deze persoon moet in opdracht van gemeenten en provincie tot een systematiek komen. Het moet iemand zijn die zowel inhoudelijk goed onderlegd is als op het gebied van rapportage en verantwoording kennis heeft.
- De opdrachtgevers, accounthouders binnen ODRN, coördinatoren en de afdeling bedrijfsvoering werken mee (in de projectorganisatie). Zij leveren een actieve bijdrage in het proces om te komen tot een verantwoordings- en evaluatiesystematiek.
- Het is aan de opdrachtgevers om in hun eigen organisatie en hun bestuurders op te halen waar zij verantwoording over willen zien en waar zij verder behoefte aan hebben in de verantwoording en evaluatie.

7.3 Etappestappen

Het plannen ziet er in elke ronde ongeveer als volgt uit. Na het plannen volgen de do, check en act (zie 'We werken in etappes' in paragraaf 3.3).

1. Bestuderen doelen in het beleidskader en het uitvoeringsprogramma en de kpi's die daarin zijn opgenomen
2. Bestuderen procescriteria
3. Bestuurders om input vragen waarover zij willen dat er verantwoording wordt afgelegd
4. Input ophalen bij opdrachtgevers waar zij inzicht in willen hebben
5. Opzet maken voor verantwoordings- en evaluatiesystematiek
6. Bepalen welke rapportages nodig zijn en in welke rapportages welke informatie moet landen
7. Aansluiting op de P&C-cyclus
8. Maken van een opzet voor de rapportages
9. Uitvragen bij coördinatoren van de benodigde informatie en monitoringsgegevens
10. Opnemen feitelijke (kwantitatieve) gegevens in rapportage
11. Opstellen kwalitatieve delen van rapportage

7.4 Context en randvoorwaarden

Het volgende is nodig om deze stappen te doorlopen:

- Er zijn SMART doelen en kpi's nodig.

- De verantwoordings- en evaluatiesystematiek moet in samenhang met de monitoringssystematiek worden opgesteld, omdat deze nauw met elkaar zijn verbonden.
- De verantwoording moet goed aansluiten op de P&C-cyclus

De volgende stukken kunnen worden benut in het opstellen van de verantwoordings- en evaluatiesystematiek:

- Memo doorontwikkelen KPI's ODRN
- De rapportage van ODRN richting de provincie
- Twynstra en Gudde, VTH instrumentarium en outcome, in opdracht van het IPO, 1juni 2022

De verantwoording en evaluatie kunnen worden gebruikt op de volgende manieren:

- Ze bieden inzicht in het behalen van de doelstellingen en wat daarvoor gedaan wordt
- Ze bieden weer input voor het bijstellen van het beleidskader en het uitvoeringsprogramma

8. Regionaal VTH-beleid

8.1 Doel

Het doel is een outcomegericht regionaal VTH-beleid dat geldt voor het hele werkgebied van ODRN. Het beleid is van alle deelnemers, dus van de gemeenten en van de provincie.

Het beleid wordt één keer in de vier jaar opgesteld en vastgesteld. Een aantal onderdelen, zoals de regionale probleemanalyse, dient elk jaar te worden geactualiseerd. In deze etappe richten wij ons op het gehele beleid; de relevante onderdelen van de uitwerking kunnen worden gebruikt bij de jaarlijkse actualisatie (wat kan worden meegenomen in het opstellen van het uitvoeringsprogramma).

In het beleid moet aandacht zijn voor:

- Een omgevingsanalyse
- Een regionale probleem- en risicoanalyse
- Regionale maatschappelijke doelen die de overheden willen bereiken met inzet van VTH
- Strategische doelen en doorvertaling in operationele doelen
- Prioritering
- KPI's
- Uitvoeringsstrategieën voor vergunningverlening, toezicht en handhaving

Vragen die kunnen helpen bij het opstellen van het beleid:

- Wat zijn de kenmerken van het gebied? Wat is het DNA van de regio?
- Wat zijn belangrijke ontwikkelingen in de leefomgeving? Landelijk maar ook regionaal?
- Wat willen wij bereiken in de leefomgeving? Wat is urgent en/of zou prioriteit moeten krijgen?
- Hoe kunnen vergunningverlening, toezicht en handhaving daar een bijdrage aan leveren?
- Wat zijn de grootste risico's in het gebied voor de leefomgeving?
- Hoe prioriteren we de risico's?
- Hoe prioriteren we de doelen?
- Hoe willen we het bereik van die doelen meten?

8.2 Organisatie

- De deelnemers zijn eindverantwoordelijk. Dat betekent dat zij verantwoordelijk zijn voor realisatie van gezamenlijk regionaal VTH-beleid en vaststelling daarvan.
- De programmamanager of projectleider Outcomesturing bij ODRN is trekker. Dat betekent dat deze projectleider is voor de begeleiding van deze etappe en dat deze persoon ervoor moet zorgen dat het beleid er komt.
- De opdrachtgevers vanuit de deelnemers en de coördinatoren vanuit de ODRN werken mee (in de projectorganisatie). Zij leveren een actieve bijdrage in het proces om te komen tot beleid. De opdrachtgevers hebben een sturende rol: zij moeten duidelijk aangeven aan wat zij willen – op basis van keuzes die ODRN voorlegt. ODRN kan de gemaakte keuzes vervolgens uitwerken.
- De afdeling bedrijfsvoering wordt ook betrokken.
- Het is aan de opdrachtgevers om input in hun eigen organisaties en bij de bestuurders op te halen.

8.3 Etappestappen

Het plannen ziet er ongeveer als volgt uit. Na het plannen volgen de do, check en act (zie 'We werken in etappes' in paragraaf 3.3).

1. Opstellen van een projectplan
2. Bestuderen van het jaarplan en de bestuursrapportages om te kijken welke doelen nog bereikt moeten worden en welke ook weer relevant zijn voor de komende periode
3. Bestuderen van de coalitieakkoorden
4. In kaart brengen landelijke en regionale ontwikkelingen
5. Maken (of actualiseren) van een omgevingsanalyse
6. Uitvoeren (of actualiseren) van een regionale probleem- en risicoanalyse
7. Voorstel maken voor prioritering
8. Maken van een longlist van onderwerpen voor maatschappelijke doelen
9. Bestuurders laten kiezen wat de belangrijkste maatschappelijke onderwerpen voor de regio zijn
10. Formuleren van strategische doelen voor deze onderwerpen
11. Vertalen van deze strategische doelen naar operationele doelen
12. Formuleren KPI's voor deze doelen
13. Uitvoeringsstrategieën actualiseren voor vergunningverlening, toezicht en handhaving
14. Conceptbeleid afstemmen met OM, veiligheidsregio, GGD etc.
15. Vaststelling door het AB en daarna door alle colleges van gemeenten en provincie

8.4 Context en randvoorwaarden

Het volgende is nodig om deze stappen te doorlopen:

- Bestuurlijk commitment, betrokkenheid en het maken van keuzes door bestuurders
- Inzet en betrokkenheid bij de deelnemers
- Tijd nemen om echt met elkaar over de inhoud te spreken

De volgende stukken kunnen worden benut in het opstellen van het regionale VTH-beleid:

- IPO Bouwstenenvisie CE en VTH, 20 mei 2022
- VNG, Handleiding implementatie output- & outcomecriteria, 2012
- Twynstra en Gudde, VTH instrumentarium en outcome, in opdracht van het IPO, 1 juni 2022
- VTH-beleid regio Nijmegen 2023-2026
- Coalitieakkoorden deelnemende gemeenten en provincie

Het regionale VTH-beleid wordt gebruikt op de volgende manieren:

- Het wordt doorvertaald in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma en de werkplannen.
- Het biedt input voor aanpassing van de kpi's en daarmee voor welke gegevens gemonitord moeten worden.
- Het geeft de kaders voor waarover verantwoording moet worden afgelegd.

Voor ODRN, gemeente Nijmegen en
andere deelnemers

Voorwaarts!

**Op weg naar
outcomesturing**

Opdrachtgevers: ODRN en gemeente Nijmegen
 Ons kenmerk: A22GNI-118
 Samenstellers: Catheel Pino
 Eva Hillen
 Clemens Sengers
 Datum: 31 augustus 2023

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Opdracht en scope	3
1.3 Context	3
1.4 Onderzoeksaanpak	4
1.5 Opzet en leeswijzer	4
2. Outcomesturing: wat is het, wat levert het op en waarom is een extra impuls nodig?	6
2.1 Inleiding	6
2.2 De definitie van outcomesturing	6
2.3 De winst van outcomesturing	7
2.4 Wens van outcomesturing vertaalt niet automatisch naar aandacht en prioriteit	8
2.5 Focus op bedrijfsvoering en financiën belemmert outcomesturing	8
2.6 Outcomesturing vraagt om andere competenties	9
2.7 Sturen op outcome en outcomegericht werken is complex	10
2.8 Conclusie	11
3. Toertocht	12
3.1 Inleiding	12
3.2 In peloton op toertocht	12
3.3 Toertocht: in één oogopslag en toegelicht	12
3.4 Sturing en organisatie	17
4. Succesfactoren	18
4.1 Een goede start	18
4.2 Commitment en een andere manier van werken	18
4.3 Personeel	20
4.4 Financiën	21
4.5 ICT	23
4.6 Bestuurlijke en juridische zaken	24
5. Ambtelijke en bestuurlijke borging	26

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor u ligt het rapport van Lysias over de verbetering van de outputsturing en het komen tot outcomesturing bij Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) en zijn deelnemers. Begin 2022 is onderzoek gedaan naar de samenwerking tussen gemeente Nijmegen en ODRN.¹ Eén van de gewenste vervolgacties daaruit is om in beeld te brengen wat er moet veranderen om het systeem van outputsturing te verbeteren en tot outcomesturing te komen. Met output- en outcomesturing komen de maatschappelijke doelen centraal te staan in het werk van de omgevingsdienst en sturing door de opdrachtgevers. Dit sluit aan bij de wens van het Algemeen Bestuur van ODRN om meer outcomegericht te gaan werken. Dit rapport is het resultaat van deze gewenste vervolgactie.

1.2 Opdracht en scope

Gemeente Nijmegen en ODRN hebben ons gevraagd om een impactanalyse uit te voeren en een plan van aanpak te formuleren. Het plan van aanpak, dat we een toertocht hebben genoemd (zie paragraaf 3.2), moet leiden tot een betere output- en outcomesturing. De impactanalyse brengt in beeld wat de personele, ICT-, financiële, bestuurlijke en juridische consequenties van en randvoorwaarden zijn voor de toertocht en outcomegericht werken.

In deze opdracht laten we de financieringssystematiek van ODRN buiten beschouwing. ODRN is parallel aan dit traject op een goede en zorgvuldige manier bezig met de financieringssystematiek. Samen met de opdrachtgevers hebben we besloten in de ontwikkeling naar betere output- en outcomesturing, eerdere besluiten omtrent de financieringssystematiek en bedrijfsvoering niet ter discussie te stellen. Dat is ook goed mogelijk gebleken. Sterker nog, op deze manier is het eenvoudiger de aandacht te houden op de *inhoudelijke* sturing (namelijk op outcome). Wel is het goed te realiseren dat we hiermee sturing en verantwoording niet verbinden aan (financieel) afrekenen.

1.3 Context

Vergunningverlening, toezicht en handhaving staan volop in de belangstelling. Zo loopt het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel² en heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid recent haar onderzoeksrapport 'Industrie en Omwonenden' uitgebracht, waarin ook de Asfaltcentrale in Nijmegen is onderzocht.³ Verder zorgt de Omgevingswet ook voor de nodige dynamiek. Dit alles maakt het extra relevant om het doel van VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) in het werk voorop te stellen. Outcomegericht werken levert daaraan een bijdrage.

Ook het speelveld waarin ODRN opereert is in beweging. Gemeente Nijmegen heeft besloten de BRIKS-taken weer terug te halen met het gevolg dat de organisatie van ODRN kleiner wordt. Verder hebben ODRN en

¹ Berenschot, Onderzoek samenwerking gemeente Nijmegen – ODRN, type C inrichtingen, 2022.

² Rijk (IenW/ILT, JenV/OM en BZK), IPO, VNG en Omgevingsdienst NL werken samen in het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP) om het VTH-stelsel te versterken n.a.v. de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen en de rapporten van de Algemene Rekenkamer. Het programma heeft een looptijd van twee jaar (2022-2024).

³ Onderzoeksraad voor Veiligheid, Industrie en omwonenden, 2023.

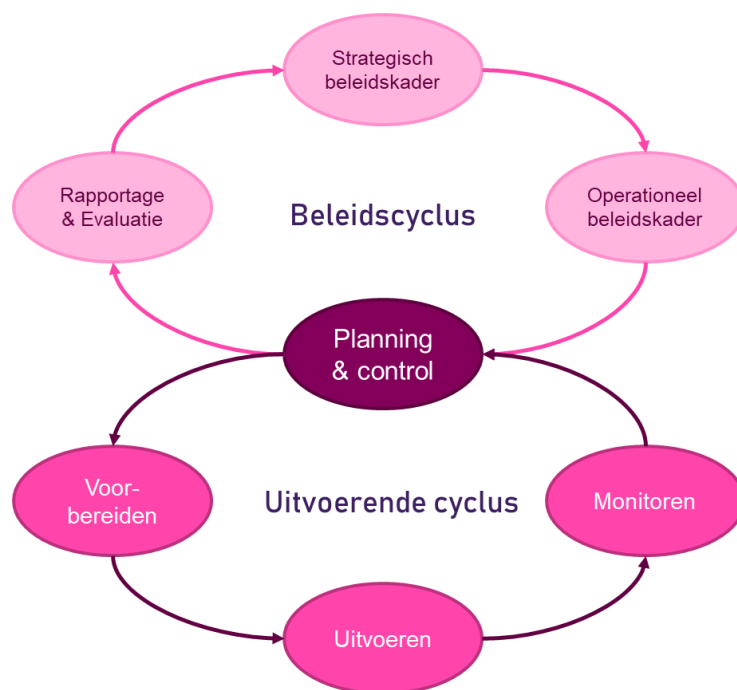
omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA) kort geleden besloten om verdergaande samenwerking te gaan onderzoeken. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk wat dit betekent voor ODRN en zijn deelnemers om deze ontwikkeling mee te nemen in de toertocht. Wel weten we dat ODRA bezig is met 'rijker verantwoorden'. De kern daarvan is minder cijfermatig rapporteren en meer op de inhoud verantwoorden aan deelnemers. Dit sluit goed aan op de wens van ODRN en de deelnemers om outcomegericht te werken en de insteek van de toertocht. In algemene zin denken wij dat er kansen ontstaan in deze dynamiek en dat outcomesturing past binnen deze ontwikkelingen die zijn gericht op het versterken van de VTH-taakuitvoering.

1.4 Onderzoeksaanpak

Gemeente Nijmegen en ODRN zijn gezamenlijk opdrachtgever. De provincie Gelderland en de gemeenten Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen hebben gebruik gemaakt van het aanbod mee te doen in interviews en werksessies en daarmee ook een belangrijke bijdrage geleverd in de totstandkoming van de toertocht. We hebben gekozen voor een aanpak waarin we in gezamenlijkheid met de opdrachtgevers en andere deelnemers aan het werk gingen. Op deze manier hebben we de toertocht goed aan kunnen laten sluiten op de huidige situatie en werkwijzen en hebben we draagvlak georganiseerd voor zowel outcomesturing als voor de toertocht.

We hebben de big 8-cyclus als kader gebruikt in de toertocht. Deze big8-cyclus is een bekende standaard binnen omgevingsdiensten en het bredere VTH-werkveld. De big8-cyclus is het samenhangend geheel van een beleidsvormende (strategische) cyclus en een uitvoerende (operationele) cyclus. De afbeelding hiernaast maakt inzichtelijk hoe beide cycli zich tot elkaar verhouden. De bovenkant is vooral de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. De verantwoordelijkheid voor de onderste cyclus ligt bij ODRN. Goede samenwerking in de gehele cyclus is essentieel.

Het traject om tot het voorstel tot een toertocht en tot de impactanalyse te komen, is op 12 juni 2023 afgerond. Daarna hebben ODRN en de gemeente Nijmegen nog de mogelijkheid gehad om laatste aanvullende opmerkingen te maken, die zijn verwerkt.

1.5 Opzet en leeswijzer

De resultaten van deze opdracht hebben we opgenomen in dit rapport en in een bijlagenboek. In het rapport staat de belangrijkste informatie. We vertellen wat outcomesturing oplevert en waarom een extra impuls nodig is (hoofdstuk 2). Ook is de toertocht opgenomen met een toelichting waarin we onder meer ingaan op de

sturing op en organisatie van de toertocht. In hoofdstuk 4 besteden we verder aandacht aan de factoren die de toertocht een succes gaan maken. Ten slotte staan wij in hoofdstuk 5 stil bij de ambtelijke en bestuurlijke borging voor ná de toertocht.

In het bijlagenboek geven we handvatten voor de betrokkenen die met de toertocht en de verbetering van de outcomesturing aan de slag moeten. We beschrijven het wensbeeld: waar werken ODRN en de deelnemers naartoe? Ook hebben we een tijdlijn opgesteld met aandacht voor de verschillende rondes en etappes in de toertocht. Verder bevat het bijlagenboek een uitwerking van de etappes in de toertocht. We hebben per etappe het doel, de organisatie, de etappestappen en specifieke context en randvoorwaarden beschreven.

2. Outcomesturing: wat is het, wat levert het op en waarom is een extra impuls nodig?

2.1 Inleiding

We hebben samen met ODRN en zijn deelnemers goed gekeken op welke manier zij kunnen toegroeien naar outcomesturing. Daarbij zijn we begonnen met de vragen: wat is outcomesturing en wat moet het opleveren? Daar beginnen we ook mee in dit hoofdstuk.

We hebben gezien dat de wens om te komen tot outcomesturing sterk aanwezig is bij veel betrokkenen. Ook zien we dat al een aantal stappen zijn gezet in de professionalisering van de uitvoering en sturing, bijvoorbeeld door een beter gesprek over gevoelige dossiers. Toch blijkt de ontwikkeling naar outcomesturing ingewikkeld: er is een extra impuls nodig. We staan daarom in dit hoofdstuk ook stil bij de belangrijkste oorzaken van de noodzaak van een extra impuls. In het volgende hoofdstuk staan we uitgebreider stil bij de oplossingen.

2.2 De definitie van outcomesturing⁴

De sturingsrelatie tussen gemeenten en ODRN wordt voortdurend geprofessionaliseerd. Dat patroon is ook te zien bij andere omgevingsdiensten. De figuur hierna maakt deze ontwikkeling inzichtelijk. Per fase in de ontwikkeling wordt de big8-cyclus anders ingevuld:

- Bij inputsturing ligt de focus op sturing op budgetten.
- Bij outputsturing wordt er – naast sturen op budgetten – ook gestuurd op het realiseren van concrete prestaties van de omgevingsdienst op het gebied van VTH. Het gaat hierbij om het sturen op realisatie van kwantitatieve doelen (cijfers) op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Bij sturen vanuit outcome (gewenste effecten) wordt – op basis van outputcijfers – gestuurd op realisatie van meer kwalitatieve, bredere doelen. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen verschillende niveaus in sturing op outcome:
 - Direct effect van de VTH output is het sturen op vergroting van het naleefgedrag van wet- en regelgeving door bedrijven.
 - Bij sturen op het realiseren van brede(re) publieke waarde gaat het om het maatschappelijk effect van verbeterd naleefgedrag door bedrijven, zoals een gezonde en duurzame leefomgeving, met een 'goede' luchtkwaliteit. ODRN is één van de spelers die daar vanuit VTH-perspectief aan bijdraagt. Tegelijkertijd zijn er meer stakeholders met eigen instrumenten, zoals de GGD en de Veiligheidsregio.

⁴ Wij maken hier gebruik van de definitie die Berenschot hanteert in haar onderzoek naar de samenwerking tussen gemeente Nijmegen en ODRN.

De figuur laat ook zien dat outcomesturing een verdere doorontwikkeling van de sturing en uitvoering is en er niet bijkomt náást het reguliere werk en de reguliere sturing. Wat outcomesturing betekent voor ODRN en de verschillende deelnemers, is verder uitgewerkt in bijlage 1.

2.3 De winst van outcomesturing

Veel betrokkenen zijn het erover eens dat outcomesturing wenselijk is en moedigen de ontwikkeling naar outcomesturing aan. Daarvoor hebben zij verschillende redenen, die inzicht geven in wat outcomesturing gaat opleveren.

1. **Beter inzicht** – met outcomesturing ontstaat een beter zicht op de kwaliteit van de leefomgeving, de ontwikkeling van de kwaliteit van de leefomgeving én hoe activiteiten van ODRN daaraan bijdragen. Dat is belangrijke informatie om te sturen en maakt een goede verantwoording mogelijk. Deze informatie is fijn voor medewerkers binnen ODRN (hoe doen we het?) maar ook voor bestuurders, raadsleden en inwoners. Zij kunnen op basis van deze informatie beter het gesprek aangaan over waar zij op in willen zetten en of het bestuur zich meer moet inzetten om bepaalde resultaten te behalen.
2. **Betere sturing** – met outcomesturing kunnen bestuurders beter sturen op datgene wat belangrijk is: bijvoorbeeld een schone lucht in plaats van 60 controles. ODRN zorgt voor inzichtelijke keuzemogelijkheden door de uitvoering te verbinden aan de beleidsambities en prioriteiten: met 60 controles verwachten we de luchtkwaliteit met 10% te kunnen verbeteren in dit gebied. Daarnaast kunnen bestuurders bij hun sturing gebruik maken van het verbeterde zicht op de (ontwikkeling van de) kwaliteit van de leefomgeving.
3. **Effectiever beleid en uitvoering** – doordat ODRN en de deelnemers zicht hebben op de resultaten van de uitvoering, hebben zij ook zicht op wat wel en niet effectief is en waar mogelijk extra inzet nodig is. Dat maakt dat zij het beleid en de uitvoering kunnen bijstellen en effectiever kunnen maken. ODRN doet niet enkel 'wat ze altijd al doet', maar kan een gerichte aanpak kiezen.

4. **Een betere leefomgeving** – met een effectiever beleid en uitvoering is het mogelijk om meer impact te maken op de kwaliteit van de leefomgeving. Daar draait het uiteindelijk om!
5. **Meer werkplezier** – de meeste medewerkers werken bij ODRN of een deelnemer omdat zij een bijdrage willen leveren aan een mooie gemeente of provincie en een bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Op het moment dat dat centraal staat in het werk en in de samenwerking, levert dit meer plezier op. Bij een succesvolle outcomesturing verloopt de samenwerking daarnaast soepel, begrijpen betrokkenen elkaar en beschikken betrokkenen over de benodigde competenties om het werk goed uit te voeren. Dat geeft energie en vertrouwen.

2.4 Wens van outcomesturing vertaalt niet automatisch naar aandacht en prioriteit

Op het eerste oog lijkt er veel commitment te zijn voor outcomesturing: bestuurders spreken hun wens voor outcomesturing uit en met deze opdracht lijken ODRN en zijn deelnemers hier ook mee aan de slag te willen. Wij hebben echter ervaren dat de wens om te komen tot outcomesturing zich in de dagelijkse praktijk niet automatisch vertaalt naar de benodigde aandacht en prioriteit die daarvoor nodig is. Als wij kijken naar ODRN, bleek het ingewikkeld om tijd vrij te maken voor voorbereiding van bijeenkomsten, lijkt het MT onvoldoende op de hoogte van de voortgang van deze ontwikkeling en zijn weinig medewerkers geïnformeerd en betrokken bij het opstellen van de toertocht. De organisatie lijkt dus weinig bekend te zijn met de ontwikkeling naar outcome – terwijl deze ontwikkeling voor veel mensen binnen ODRN iets gaat betekenen. De beperkte aandacht en prioriteit voor outcomesturing zien wij als een grote kwetsbaarheid voor het vervolg. De ontwikkeling naar outcomesturing zal namelijk tijd, energie en aandacht vragen om echt een succes te worden.

Ook bij de deelnemers spreekt de vertaling van de wens van outcomesturing naar aandacht en prioriteit niet voor zich. Zo heeft één deelnemer geen capaciteit kunnen leveren om mee te doen binnen dit onderzoek. Ook hebben wij begrepen dat alle deelnemers bij aanvang steun uitspraken voor het maken van een regionaal VTH-beleid maar dat in de praktijk en bij het opstellen de inzet en betrokkenheid onvoldoende was. Dat is kwetsbaar: zonder een regionale aanpak (zowel in inhoud als proces) wordt de ontwikkeling naar outcomesturing een stuk ingewikkelder.

Naast commitment voor outcomesturing, is het ook nodig dat ODRN en de deelnemers zich committeren aan een *gezamenlijke* aanpak. Dat vraagt een zekere mate van vertrouwen. Op dit moment lijkt echter eerder sprake te zijn van wantrouwen, in het bijzonder richting Nijmegen. Hierdoor verharden de verhoudingen. Dat maakt een gezamenlijke aanpak vanuit een lerende en geduldige houding (zie ook paragraaf 2.7) ingewikkeld.

2.5 Focus op bedrijfsvoering en financiën belemmert outcomesturing

De afgelopen jaren is (om allerlei logische redenen) veel gefocust op bedrijfsvoering – door ODRN én door deelnemers.⁵ En met succes: als het gaat om bedrijfsvoering is de basis grotendeels op orde en ODRN heeft meer grip op haar financiën en productiviteit. Zo is besloten te werken met een andere financieringsmethodiek in combinatie met een sterk vereenvoudigde Product- en Dienstencatalogus. Daarnaast heeft het AB besloten om op middellange termijn over te stappen naar een passender financieringsmethodiek waarmee een stap

⁵ Zie bijvoorbeeld het besluit van het AB d.d. 16 december 2021 over Bedrijfsvoering 2023 en Twynstra Gudde, Bedrijfsvoering ODRN 2023. PDC & Financieringsmethodiek, 2021.

wordt gezet richting het sturen op milieu-inhoud, -effecten en -risico's. Deze laatste stap past natuurlijk ontzettend goed in de ontwikkeling naar outcomesturing.⁶

Tegelijkertijd zijn, door de inzet op verbeteringen in de bedrijfsvoering, de bedrijfsvoering en de financiën centraal komen te staan in de sturing. Dat belemmert de doorontwikkeling naar outcomesturing (zie figuur paragraaf 2.2). Daarvoor is het namelijk nodig dat de inhoud, dat wil zeggen de beleidsdoelen en wat men daarin wil bereiken, centraal staat in de sturing. De financiën zijn dan een randvoorwaarde.

Ter illustratie: veel gesprekken tussen de deelnemers en ODRN worden met de afdeling bedrijfsvoering van ODRN gevoerd, ook als dat vanuit de inhoud niet logisch is. Ook wordt vooral gerapporteerd op zaken die voor de bedrijfsvoering relevant zijn maar niet zozeer iets zeggen over het realiseren van de beleidsdoelen. Ook bij de werkplannen zien we een focus op bedrijfsvoering: deze zijn primair gebaseerd op het beschikbare budget en maken niet goed duidelijk op welke manier de voorgenomen activiteiten moeten bijdragen aan het realiseren van beleidsdoelen. Dit heeft tot gevolg dat deelnemers het gevoel hebben weinig te kunnen kiezen: want voor welke impact kies je, als je kiest voor 60 controles? Ook hebben ze geen zicht op de resultaten waar zij daadwerkelijk zicht op willen hebben: prima dat er 60 controles zijn uitgevoerd, maar waar heeft dat toe geleid?

De focus op financiële sturing zal niet vanzelf veranderen, daar is een bewuste verandering voor nodig. We zien namelijk een – overigens logische – dynamiek in de sturing: ODRN rapporteert over bedrijfsvoering en financiën, waarop de deelnemers ook vooral vragen stellen over de bedrijfsvoering en financiën. Het is dus logisch dat de afdeling bedrijfsvoering van ODRN een centrale rol krijgt in het onderling contact en de onderlinge gesprekken gevoerd worden vanuit dit perspectief. Deze focus op financiële sturing is dus zowel merkbaar bij de deelnemers als bij ODRN. Om deze dynamiek te doorbreken, is het nodig dat zowel de deelnemers als ODRN de inhoud bewust centraal stellen in de sturingsrelatie en minder de focus leggen op sturing op bedrijfsvoering en financiën. Vervolgens is het aan alle partijen om elkaar scherp te houden op deze keuze.

2.6 Outcomesturing vraagt om andere competenties

Sturen op outcome vraagt om andere competenties van betrokkenen dan input- of outputsturing. Wat betreft betrokkenen denken we in ieder geval aan de gemeentelijke opdrachtgevers, de directie van ODRN, accounthouders en betrokkenen bij het uitvoeringsprogramma, de monitoring en verantwoording.

Outcomesturing vraagt om de volgende competenties:

- Kennis van de big8-cyclus;
- Denken vanuit de outcome en de inhoud: steeds de vraag stellen 'aan welk maatschappelijk doel dragen werkzaamheden op welke manier bij?' en deze vraag op hoofdlijnen kunnen beantwoorden (of de werkwijze aanpassen);

⁶ Wij hebben zoveel mogelijk rekening gehouden met de reeds ingeslagen weg ten aanzien van de financiering. Tegelijkertijd kunnen wij ons voorstellen dat beide ontwikkelingen op elkaar moeten worden afgestemd en dat de toertocht op punten anders ingevuld moet worden.

- Schakelen tussen de verschillende onderdelen in de big8-cyclys: van ‘hoog over’ doelen, naar concrete doelen, naar activiteiten, naar monitoring, naar rapportage. Niet iedereen hoeft alle verbindingen zelfstandig te kunnen leggen, maar zij moeten deze wel kunnen volgen en bevragen;
- Goed opdrachtgeverschap: een serieuze gesprekspartner zijn door duidelijk aan te geven waar de behoefte ligt, de juiste vragen te stellen, en ook aan te geven als je nog niet tevreden bent. Dit geldt niet alleen voor de beleidsdoelen en plannen, maar ook voor de rapportage; en
- Goed opdrachtnemerschap: meedenken met wat de deelnemer belangrijk vindt en wil bereiken, onderbouwd aangeven welke keuzes deelnemers kunnen maken, inzichtelijk maken hoe activiteiten bijdragen aan beleidsdoelen en de flexibiliteit tonen in aanpak en werkwijze.

Competenties bij deelnemers

We zien bij de deelnemers, de gemeente Nijmegen uitgezonderd,⁷ dat deze competenties onvoldoende aanwezig zijn. Dat is niet te wijten aan de opdrachtgevers die wij hebben gesproken: zij hebben vaak meerdere dossiers en accounts te beheren, hebben daarvoor minder tijd en hebben ook minder tijd om zich op bovenstaande punten te ontwikkelen. Daarnaast is met de oprichting van de omgevingsdiensten veel inhoudelijke VTH-kennis verdwenen bij de gemeenten. Deze kwetsbaarheid bij kleinere gemeenten zien we landelijk.

Om met elkaar in peloton de tocht af te leggen naar outcomesturing, is het nodig dat alle deelnemers meekomen. Om daarvoor te zorgen, zien wij kansen in meer regionale samenwerking in het opdrachtgeverschap. Randvoorwaarde is daarbij wel dat wordt gewerkt aan het vertrouwen. Hoewel wij in het traject weinig echt wantrouwen hebben ervaren tussen de verschillende deelnemers, merken we wel dat partijen elkaar soms verkeerd begrijpen en hebben de partnergemeenten aangegeven dat het onderlinge vertrouwen schade heeft opgelopen nu Nijmegen de BRIKS-taken weghaalt bij ODRN.

Competenties bij ODRN

Ook bij ODRN zijn bovenstaande competenties onvoldoende aanwezig, zo is ons beeld. Strategische denkkracht is onvoldoende beschikbaar, waardoor verschillende onderdelen van de big8-cyclus lastiger outcomegericht zijn in te vullen. Dat zien we bijvoorbeeld bij het opstellen van het regionaal VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma. Het is daarom nodig dat ODRN deze kennis en capaciteit beschikbaar stelt, dan wel aantrekt.

2.7 Sturen op outcome en outcomegericht werken is complex

Sturen op outcome is niet makkelijk.⁸ Als dat het wel was, deden ODRN en zijn deelnemers dit al, of waren er veel goede voorbeelden van andere omgevingsdiensten. Wij kennen geen omgevingsdienst waarvan wij zeggen: die werken outcomegericht en sturen succesvol op outcome. Tegelijkertijd wordt er op verschillende plekken in het land nagedacht over outcomesturing en willen veel partijen werken naar outcomesturing. Er

⁷ Wij merken hierbij op dat de kwaliteit bij de gemeente Nijmegen sterk afhankelijk is van een paar (ingehuurde) individuen en daarmee ook hier kwetsbaar is.

⁸ Zo schrijft ook Berenschot, Onderzoek samenwerking gemeente Nijmegen – ODRN, type C inrichtingen, 2022, p. 17.

worden eerste stappen – in de vorm van plannen en denkexercities – gezet⁹ en andere omgevingsdiensten zijn op onderdelen verder¹⁰. Daarvan kunnen de deelnemers en ODRN leren.

Dat outcomesturing en outcomegericht werken niet makkelijk is, verklaart waarom een extra impuls nodig is. Het vraagt daarnaast om een geduldige en een lerende houding. Geduld ontstaat met het besef dat outcomesturing niet van de ene op de andere dag staat en dat ook niet hoeft. We geloven dat ook met de kleine stappen die gezet gaan worden in de toertocht, al veel kan worden bereikt. De voordelen van de ontwikkeling naar outcomesturing, worden dus niet pas ervaren bij de ‘finish’. Daarnaast ontstaat hopelijk ook een lerende houding, als betrokkenen met elkaar erkennen dat het niet zo eenvoudig is: laten we het eens met elkaar onderzoeken en proberen. Met die open en lerende houding, verwachten we dat met meer enthousiasme en draagvlak, er meer daadwerkelijke verandering kan worden bereikt; niet alleen op papier, maar juist ook in de praktijk.

2.8 Conclusie

In dit hoofdstuk hebben we beschreven wat outcomesturing kan opleveren en waarom een extra impuls nodig is. De winst van outcomesturing is een beter zicht op de relevante resultaten, een betere sturing op de gewenste effecten, een effectiever beleid en uitvoering en meer werkplezier voor medewerkers.

Outcomesturing ontstaat niet vanzelf, daar is een extra impuls voor nodig. Op dit moment lijkt de prioriteit die aan de ontwikkeling wordt gegeven, in de dagelijkse praktijk beperkt. Dat is kwetsbaar, omdat de ontwikkeling aandacht en tijd vraagt. Ten tweede zien we dat outcomesturing om andere competenties vraagt, die nu niet overal aanwezig zijn. Ten derde zien we dat de focus op bedrijfsvoering en financiën van de afgelopen jaren, een doorontwikkeling naar outcomesturing belemmert. Dat een extra impuls nodig is, is ten slotte niet uniek: sturen op outcome en outcomegericht werken is nu eenmaal complex. Hoe ODRN en de deelnemers in deze context wel de doorontwikkeling naar outcomesturing kunnen realiseren? Daar besteden we in de volgende twee hoofdstukken aandacht aan.

⁹ Twynstra en Gudde in opdracht van het IPO, VTH instrumentarium en outcome, 2022.

¹⁰ DCMR heeft bijvoorbeeld in het Meerjarenprogramma 2023-2026 inhoudelijke focuspunten benoemd. ODRA is bezig met ‘Rijker verantwoorden’.

3. Toertocht

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk besteden we aandacht aan de toertocht, het plan van aanpak: wat gaan ODRN en de deelnemers met elkaar doen om te werken aan outcomesturing? We lichten eerst kort toe waarom we kiezen voor de metafoor van toertocht. Vervolgens geven we de toertocht visueel weer met een toelichting op de verschillende elementen in het beeld. Ten slotte staan we stil bij de sturing en organisatie rondom de toertocht.

3.2 In peloton op toertocht

Uiteindelijk vraagt outcomesturing om een andere manier van werken en niet alleen om andere documenten en rapportages (zie ook paragraaf 4.2). Om dat te bereiken is het belangrijk om een inspirerend en enthousiasmerend verhaal te hebben. Daarbij kunnen metaforen helpen – zeker bij een soms technisch onderwerp als outcomesturing. Wij hebben gekozen voor het peloton op toertocht. Deze metafoor werkt op verschillende manieren:

- ODRN en de deelnemers zijn het peloton. De ene etappe rijdt ODRN aan kop, de andere etappe zijn dat (een paar) deelnemers. Belangrijk is dat de formatie aaneengesloten blijft en dat alle deelnemers mee kunnen, en dat tegelijkertijd tempo behouden blijft.
- De toer is niet één lange rit. We werken in rondes die weer bestaan uit etappes. Zo knippen we de toer op in overzichtelijke onderdelen.
- Het is goed om soms even te rusten en te bespreken hoe het gaat en elkaar aangehaakt te houden. Dat doen ODRN en de deelnemers bij het rustpunt: hoe gaat het tot nu toe? Welke etappes komen eraan, wat vraagt dat van ons?

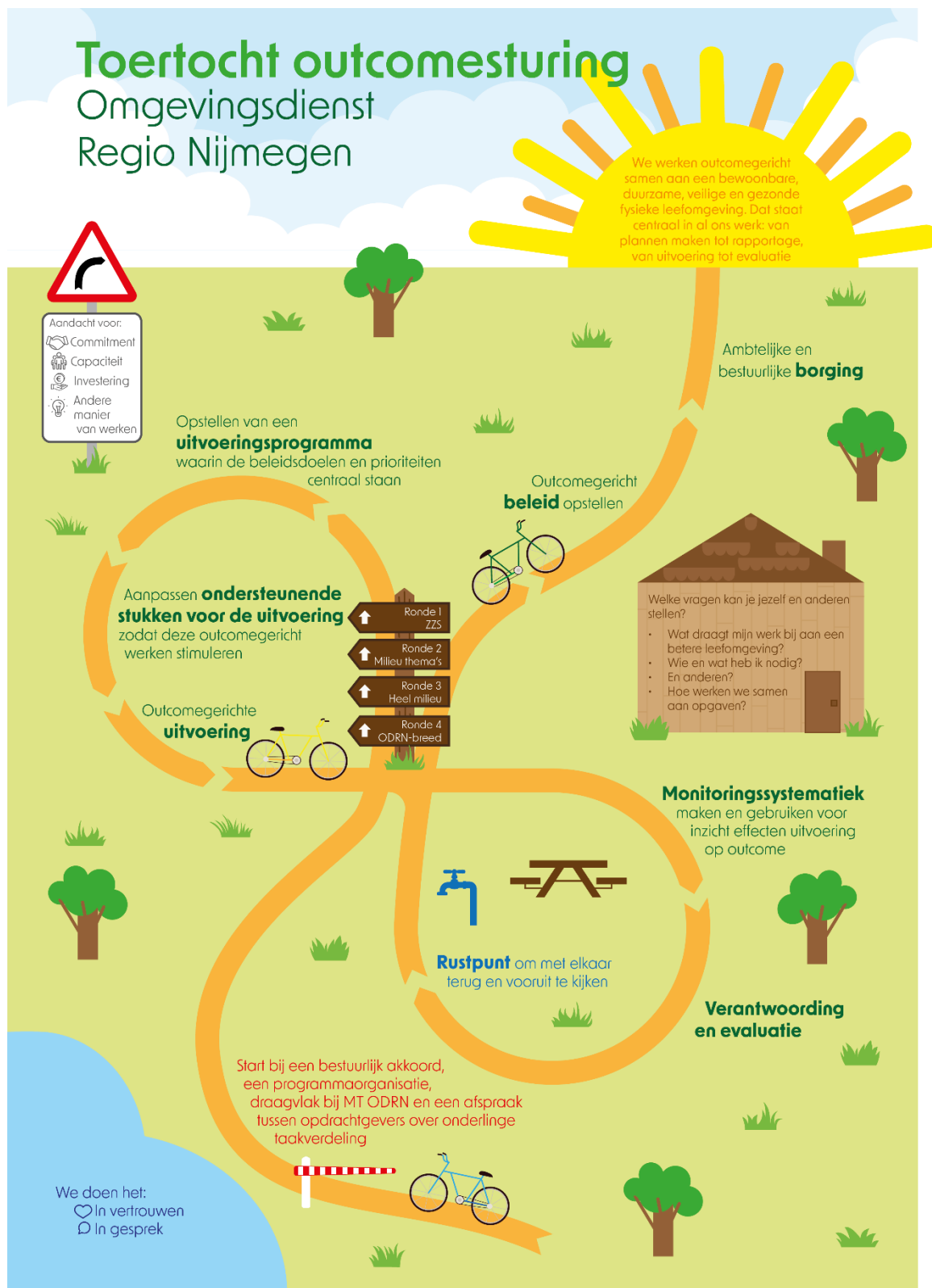
Er zijn zeker andere onderdelen van het plan van aanpak en de werkwijze die ook in deze metafoor kunnen worden beschreven. Een deel daarvan is te vinden in dit rapport maar we nodigen de betrokkenen ook uit in het vervolg eigen vergelijkingen te maken binnen de metafoor van het peloton op toertocht.

3.3 Toertocht: in één oogopslag en toegelicht

Op de volgende pagina geven we de toertocht in één oogopslag weer. Daarna volgt een toelichting op de verschillende elementen in het beeld.

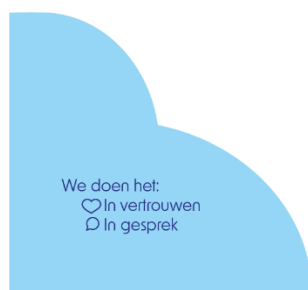
Toertocht outcomesturing

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

We gaan voor dit doel

Het doel van de toertocht is te vinden aan de horizon, in de opgaande zon. We werken outcomegericht samen aan een bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Dit staat centraal in al ons werk: van plannen maken tot rapportage, van uitvoering tot evaluatie. Uiteindelijk moeten alle rondes en etappes in de toertocht bijdragen aan het behalen van deze finish. In bijlage 1 wordt het wensbeeld verder uitgewerkt.

Zo werkt het peloton samen

Voor een goed peloton, is een aantal afspraken nodig. In deze toertocht is belangrijk dat ODRN en de deelnemers in vertrouwen samenwerken en in gesprek zijn en blijven – over de inhoud, maar ook over het proces en de toertocht zelf. Ook is het belangrijk dat ODRN en de deelnemers samen optrekken. Dat betekent onder meer dat de deelnemers gezamenlijk duidelijke doelen en prioriteiten stellen en dat deze voor alle deelnemers gelden.

We werken in rondes

Deze toertocht leg je niet in één keer af¹¹. Het peloton, ODRN en de deelnemers, heeft ook aangegeven dat zij graag in stappen te werk gaan. We werken daarom in rondes met daarin verschillende etappes.

De toertocht kent 4 rondes waarin de big8-cyclus wordt doorlopen. In de eerste ronde ligt de focus op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS): de big8-cyclus moet voor ZZS outcomegericht worden. We hebben samen met het peloton voor dit thema gekozen, omdat het urgent is en speelt bij alle deelnemers.¹²

In de tweede ronde ligt de focus op een aantal extra thema's. Welke dat zijn, bepaalt het peloton aan de hand van de regionale probleem- en risicoanalyse. De derde keer dat de big8-cyclus doorlopen wordt, gebeurt dat voor alle milieuthema's en de laatste ronde wordt – waar nodig en mogelijk – outcomesturing en outcomegericht werken voor de VTH-taakuitvoering doorgevoerd.

¹¹ Berenschot adviseert dit ook om via een geleidelijk proces te doen: Berenschot, Onderzoek samenwerking gemeente Nijmegen – ODRN, type C inrichtingen, 2022, p. 17

¹² Dit is een van de meest urgente thema's voor ODRN en de deelnemers. In het kader van het IBP-VTH is er een SPUK ontvangen voor onder andere een training ZZS in afvalstoffen.

We werken in etappes

Per ronde, fietst het peloton verschillende etappes die de big8-cyclus volgen. We hebben de volgende etappes gedefinieerd:

1. Uitvoeringsprogramma
2. Ondersteunende stukken voor de uitvoering
3. Uitvoering
4. Monitoringssystematiek
5. Verantwoording en evaluatie

We werken deze etappes verder uit in deel 2. In elke etappe zit weer een PDCA-cyclus. In de kern vraagt het elke keer om voorbereiden en opstellen (plan), daarmee werken in de praktijk (do), met elkaar bespreken hoe dat bevalt en wat anders moet (check), en vervolgens aanpassingen doen (act).

Per etappe vraagt de plan-fase om specifieke stappen. Do, check en act zijn daarentegen voor elke etappe vrijwel hetzelfde. Deze nemen we daarom niet op in de uitwerking. Do, check en act bestaan op hoofdlijnen uit de volgende stappen:

- **Do:** aan de slag met wat is opgesteld en/of voorbereid en bijhouden van ervaringen
- **Check:** bespreken ervaringen en formuleren verbeterpunten met inhoudelijke collega's
- **Act:** aanpassen stukken en/of werkwijze en uitbreiden outcomegerichte invulling. Act overlapt altijd met plan in de volgende cyclus

Naast de reguliere etappes, kent elke ronde ook een rustpunt. Het is goed om jaarlijks met de belangrijkste betrokkenen (ca. 20 mensen) een reflectiemoment te hebben om ervaringen met de betrokkenen uit te wisselen en te reflecteren. Daarnaast raden wij aan dat managers van ODRN (ondersteund door de programmaorganisatie) in hun eigen team ook een jaarlijks rustpunt organiseren.

We zorgen voor een goede start

Voor een goede toertocht, is een aantal succesfactoren essentieel. Een aantal daarvan is nodig voor een goede start. Hier gaan we verder op in, in hoofdstuk 4. De succesfactoren die in orde moeten zijn aan de start zijn:

- Er is bestuurlijke commitment vanuit het AB nodig voor de toertocht
- Er moeten middelen beschikbaar worden gesteld.
- Er is een programmaorganisatie nodig met voldoende strategische capaciteit.
- MT ODRN moet commitment uitdragen en tonen voor de toertocht en de nieuwe manier van werken en hier ook op sturen.
- De ambtelijke opdrachtgevers van de deelnemers maken in het partneroverleg afspraken over de onderlinge taakverdeling

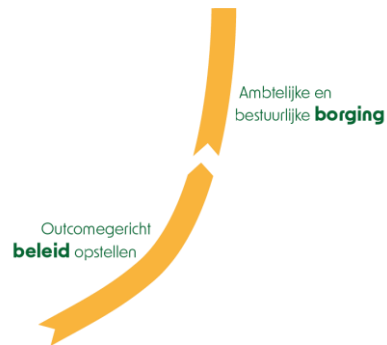
We blijven scherp tot de finish

Ná de vier rondes is het peloton bijna klaar, maar om goed te finishen zijn nog twee etappes af te leggen. Allereerst kan over vier jaar, na de vier rondes, een nieuw, volledig outcomegericht regionaal VTH-beleid worden vastgesteld. Daarnaast is het belangrijk om de nieuwe werkwijze ambtelijk en bestuurlijk te borgen zodat het de standaard werkwijze wordt voor de daarop volgende jaren.

Zo blijven we op koers

Om op koers te blijven, helpt het als de fietsers zichzelf en anderen regelmatig een paar vragen stellen:

- Wat draagt mijn werk bij aan een betere leefomgeving?
- Wie en wat heb ik nodig? En anderen?
- Hoe werken we samen aan opgaven?

3.4 Sturing en organisatie

Het verbeteren van de outcomesturing vraagt om duidelijke sturing en organisatie. We staan hier kort stil bij de programmaorganisatie en de betrokkenheid van het MT en het bestuur.

Programmaorganisatie

Voor de toertocht is een programmaorganisatie nodig.¹³ Een programmamanager gaat als opdrachtnemer met zijn team aan de slag en is verantwoordelijk voor de uitvoering van de toertocht. Natuurlijk doen zij dat niet alleen, maar het is aan hen om het overzicht te bewaren en te zorgen voor resultaat. Zij rapporteren halfjaarlijks aan het management. Wij denken dat het verstandig is om de programmaorganisatie buiten de reguliere afdelingen te plaatsen, direct onder de directie. Zo kan de programmamanager zich vrijer bewegen in de organisatie en, waar nodig, snel zaken aankaarten. Een andere optie is om de programmaorganisatie binnen de afdeling bedrijfsvoering een aparte plek te geven.

Betrokkenheid MT en bestuur

Binnen het Dagelijks Bestuur en het MT moet minstens één persoon bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever van de toertocht zijn. Deze sturen de programmamanager aan, zijn diens sparringpartner. Ook kan de programmamanager via deze lijn escaleren als dat nodig is, bijvoorbeeld als toch niet aan sommige randvoorwaarden voldaan wordt.

¹³ Dat is ook de aanbeveling van Berenschot (2022), p. 18 en 47.

4. Succesfactoren

Voor een goede start en het kunnen doorlopen van een mooie toertocht, zien we een aantal succesfactoren. Outcomesturing kan alleen succesvol worden bereikt, als aan deze factoren wordt voldaan. Deze beschrijven we in dit hoofdstuk en zijn het resultaat van de impactanalyse die wij hebben uitgevoerd. We maken daarbij onderscheid tussen factoren die in orde moeten zijn om te kunnen starten en factoren die gedurende de toertocht aandacht vragen.

Eerst schetsen we kort welke succesfactoren bij de start nodig zijn. Daarna gaan we in op verschillende soorten succesfactoren: commitment en cultuur, personeel, financiën, ICT, en bestuurlijke en juridische zaken.

4.1 Een goede start

Een aantal succesfactoren moet in orde zijn om te kunnen starten. Dat zijn:

- **Bestuurlijk besluit met commitment en middelen** – Het algemeen bestuur (AB) dient de wenselijkheid uit te spreken over het doorlopen van de toertocht (commitment) en opdracht te geven voor uitvoering ervan. Daarnaast moet besproken worden hoe de financiering hiervan wordt gerealiseerd: kan dit door (her)prioritering van de inzet van (ontwikkel)budget of overhead? Of zijn aanvullende middelen van de partners nodig? (zie paragraaf 4.4 en 4.6).
- **Een programmaorganisatie** – Binnen ODRN is er op dit moment geen capaciteit beschikbaar voor een grote rol in de uitvoering van de toertocht. Daarom is een programmaorganisatie nodig om te kunnen starten (zie ook paragraaf 3.4 en 4.3).
- **Commitment van het MT van ODRN** – Het management van ODRN moet deze nieuwe manier van werken uitdragen en stimuleren. Als zij zich niet in deze manier van werken kunnen vinden is het niet mogelijk om te starten met de toertocht (zie ook paragraaf 2.44 en 4.2).
- **Afspraken binnen het partneroverleg over onderlinge taakverdeling** – De deelnemers van ODRN hebben in het partneroverleg de wens uitgesproken om onderling taken te delen. Op deze manier kunnen zij voldoende capaciteit met de juiste competenties leveren. Het is belangrijk in het partneroverleg goede afspraken te maken over wie wanneer de andere deelnemers kan vertegenwoordigen en onder welke voorwaarden – in ieder geval voor wat betreft de eerste periode.

4.2 Commitment en een andere manier van werken

De toertocht vraagt om een andere werkwijze en een inspanning van het hele peloton: binnen ODRN en bij de deelnemers. Het is dus nodig dat iedereen hiervoor wil gaan en dat er commitment is voor outcomesturing (het einddoel) en de toertocht (de route om dat te bereiken).

- Outcomesturing vraagt een andere manier van werken. Er is draagvlak voor nodig om deze andere manier van werken te laten landen en onderdeel te maken van de cultuur binnen ODRN en tussen ODRN en de deelnemers.
- De toertocht vraagt een serieuze inzet van betrokkenen. Dat vraagt commitment: het vraagt van het management en het bestuur ervoor te zorgen dat zij de benodigde randvoorwaarden regelen en dat zij prioriteit geven aan het uitvoeren van de toertocht.

Daarnaast is het belangrijk dat ODRN en de deelnemers werken aan (herstel van) vertrouwen.

Commitment is nodig in verschillende lagen van de organisatie:

1. Management en bestuur
2. Direct betrokkenen (accounthouders, opdrachtgevers, opdrachtnemers, afdeling bedrijfsvoering)
3. Hele organisatie van ODRN en deelnemers

Om te werken aan commitment, een andere manier van werken en vertrouwen binnen de verschillende lagen, kunnen ODRN en de deelnemers het volgende doen.

Bestuur en management ODRN

- De verantwoordelijkheid van de aansturing van de toertocht (het bestuurlijk en ambtelijke opdrachtgeverschap) wordt belegd op bestuurs- en MT-niveau (zie ook paragraaf 3.4).
- Het management en het bestuur benadrukken in communicatie het belang van outcomesturing.
- In een heisessie met het management van ODRN is aandacht voor vertrouwen, samenwerking en de benodigde andere manier van werken en maken zij afspraken hoe dit uit te dragen en hierop te sturen. Het is waardevol om hier ook de opdrachtgevers bij uit te nodigen, om gezamenlijk te werken aan (herstel van) vertrouwen.
- Het uitvoeren van de toertocht krijgt prioriteit van het bestuur en het management in de organisatieontwikkeling.
- In functioneringsgesprekken bespreken managers hoe outcomegericht werken in de praktijk werkt en vragen waar mensen tegen aanlopen.
- In de relevante vacatures (zie paragraaf 4.3) wordt gevraagd om de competenties outcomegericht sturen en denken.
- Het management zet in op de samenwerking tussen de verschillende afdelingen binnen ODRN.

Direct betrokkenen (waaronder opdrachtgevers en opdrachtnemers)

- In het partneroverleg (en daarbuiten) wordt een gesprek georganiseerd om de toertocht gezamenlijk te doorleven. Doel hiervan is dat voor alle betrokken duidelijk is wat outcomesturing is, wat de toertocht inhoudt en welke outcome gezamenlijk moet worden bereikt.
- Betrokkenen worden op verschillende momenten gevraagd vanuit de eigen rol na te denken aan welke outcome de betreffende werkzaamheden bijdragen.
- In verschillende overleggen staat outcomesturing periodiek op de agenda met de volgende vragen: hoe gaat het nu? Werken we aan de goede dingen? Wat levert het op? Wat blijft achter, welke knelpunten zien we?
- Een aantal direct betrokkenen is 'koploper' en heeft de opdracht anderen telkens vanuit outcomesturing scherp te houden en te bevragen.
- Opdrachtgever en opdrachtnemer werken aan vertrouwen door elkaar aan te spreken en te accepteren dat soms fouten worden gemaakt.
- Bij de gesprekken bij de rustpunten in de toertocht worden de opdrachtgevers betrokken.
- De opdrachtgevers geven de opdrachtnemer de ruimte geven om de opdracht goed voor te bereiden en uit te voeren.
- Opdrachtgever en opdrachtnemer verplaatsen zich in de andere partij. Iemand van ODRN kan bijvoorbeeld proberen te bedenken aan welke verantwoordingsinformatie een raadslid van een van de deelnemers behoefte heeft.

Hele organisatie van ODRN en deelnemers

- Er zijn momenten voor informele kennismaking tussen medewerkers ODRN en deelnemers.
- Er worden inhoudelijke kennissessies georganiseerd met medewerkers ODRN en deelnemers, zodat mensen elkaar op de inhoud sneller weten te vinden.
- Teams van ODRN werken met enige regelmaat op het kantoor van een deelnemer, om informele ontmoeting te bevorderen.

4.3 Personeel

Voor de uitvoering van de toertocht is voldoende capaciteit nodig, met de juiste competenties. We onderscheiden de personele consequenties bij ODRN en bij de deelnemers. We hebben dit besproken met medewerkers P&O van ODRN en de gemeente Nijmegen.

Personele consequenties bij ODRN

Om met de toertocht aan de slag te gaan, is indicatief de volgende capaciteit nodig:

1. Een programmamanager die als opdrachtnemer eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van de gehele toertocht en verantwoordelijk is voor één of twee etappes (bijvoorbeeld het uitvoeringsprogramma, en verantwoording en evaluatie).
2. De programmamanager moet beschikken over de volgende competenties: outcomegericht werken, ervaring met verandertrajecten, leidinggevende ervaring, programmatisch werken, politiek-bestuurlijke sensitiviteit en het maken van de vertaling van strategie naar uitvoering en andersom.
3. Een projectleider die sparringpartner van de programmamanager is, verantwoordelijk is voor twee of drie etappes (bijvoorbeeld de monitoringssystematiek en (voorbereiden van) de uitvoering) en overkoepelend zaken binnen de toertocht organiseert, zoals de rustpunten.
4. De projectleider moet beschikken over de volgende competenties: outcomegericht werken, projectmatig en programmatisch werken, politiek-bestuurlijke sensitiviteit en het maken van de vertaling van strategie naar uitvoering en andersom.
5. 0,4 fte vanuit een uitvoerende afdeling (bijvoorbeeld een coördinator) die optreedt als projectleider voor één van de etappes (bijvoorbeeld (voorbereiden van) de uitvoering).
6. 0,4 fte bij de afdeling bedrijfsvoering om de programmamanager actief te ondersteunen in de etappe Verantwoording en evaluatie, waar deze de P&C-cyclus raakt.
7. 0,4 fte secretariële ondersteuning
8. Capaciteit bij ICT om de monitorings-, rapportage- en evaluatiesystematiek door te vertalen in de BI-tooling en andere ICT-systemen.

Naast bovenstaande capaciteit, is ook ruimte en tijd nodig bij de uitvoerende afdelingen en de accounthouders. Hun inbreng en betrokkenheid is essentieel om tot goede etappes te komen en outcomesturing en outcomegericht werken te laten landen in de organisatie. Deze tijd en ruimte zou gemaakt moeten kunnen worden binnen het reguliere werk omdat dit in de plaats komt van de huidige wijze van outputsturing.

Hoe en door wie bovenstaande capaciteit moet worden ingevuld, kunnen wij niet goed inschatten. Wij kunnen ons met de huidige krapte op de arbeidsmarkt voorstellen dat de benodigde capaciteit binnen ODRN wordt vrijgemaakt. Als dat niet mogelijk is, zal ODRN capaciteit met de gewenste competenties moeten aantrekken. Dat kan consequenties hebben voor het opgenomen tijdpad en vraagt een goede, creatieve wervingsstrategie.

Naast voldoende capaciteit, is ook nodig dat in de gehele organisatie mensen outcomegericht leren werken en een gevoel krijgen bij outcomesturing. Wij besteden daar meer aandacht aan in de uitwerking van de etappes. Daarnaast is het belangrijk dat ODRN medewerkers goed informeert, dat medewerkers weten waar zij terecht kunnen met vragen en dat ODRN waar nodig trainingen aanbiedt.

Personele consequenties bij deelnemers

Bij de opdrachtgevers gaat het meer om een andere manier van werken organiseren, dan het organiseren van meer capaciteit. De opdrachtgevers moeten voldoende competenties hebben om het goede gesprek te kunnen voeren, de juiste vragen te kunnen stellen en duidelijk aan te geven waar zij behoefte aan hebben en welke gezamenlijke beleidsdoelen zij willen realiseren. Dat betekent dat de opdrachtgever voldoende inhoudelijke kennis moet hebben van het VTH-veld en tegelijkertijd een integrale blik moet hebben¹⁴. Daarbij ligt voor de hand dat bij de deelnemers ook de inhoudelijk experts een nadrukkelijker rol krijgen (in plaats van de financieel experts).

In het partneroverleg is besproken hoe de opdrachtgeversrol het beste kan worden ingevuld. Er is een gedeeld beeld dat zowel wat betreft beschikbare tijd als wat betreft competenties, een andere organisatie en impuls nodig is. In de organisatie, zijn de verschillende opdrachtgevers het met elkaar eens dat het verstandig is om meer op elkaar te leunen en taken te verdelen. Zo kunnen thema's of etappes verdeeld worden, waarbij telkens één of twee opdrachtgevers in de lead zijn vanuit de deelnemers. Het is dan wel nodig dat de andere opdrachtgevers duidelijke kaders meegeven, waarbinnen de vooruitgeschoven post vrij en naar eigen inzicht kan handelen. Als het gaat om competenties, zijn ideeën gedeeld dat ieder vanuit hun eigen expertise korte presentaties kan verzorgen binnen het partneroverleg en dat experts binnen ODRN worden gevraagd om de opdrachtgevers mee te nemen in een bepaald onderwerp. De presentaties kunnen gaan over inhoudelijke onderwerpen (zoals ZZS) maar zeker ook over goed opdrachtgeverschap en outcomesturing.

4.4 Financiën

De uitvoering van de toertocht en outcomesturing vraagt in de eerste jaren om een investering. We onderscheiden personeelskosten, ICT-kosten, kosten voor de monitoring en kosten voor de programmaorganisatie. Daarnaast besteden wij ook kort aandacht aan de overlap met de projecten die ODRN voornemens is uit te voeren in het kader van de specifieke uitkering (SPUK) die zij hebben ontvangen.

¹⁴ Zie ook Berenschot (2022), p. 40

Kosten van personeel

De benodigde capaciteit kost per jaar het volgende:

Functie	Schaal	Fte	Kosten fulltime	Kosten per jaar
Programmamanager	12	1	€ 116.400	€ 116.400
Projectleider	10	1	€ 90.300	€ 90.300
Secretariële ondersteuning	3	0,4	€ 49.400	€ 19.800
Coördinator	10	0,4	€ 90.300	€ 36.100
Financial	8	0,4	€ 71.900	€ 28.800
ICT	9	0,4	€ 81.300	€ 32.500
Totaal		3,6		€ 323.900

We verwachten daarnaast ook dat ruimte en tijd bij de uitvoerende afdelingen en de accounthouders nodig is, om actief bij te dragen aan de verschillende projecten. Dit zou moeten en kunnen passen in het reguliere werk. Hetzelfde kan worden gezegd voor de coördinator en de financial die hierboven zijn opgenomen.

Naast het leren in de praktijk, is het ook goed voorstelbaar dat ODRN een extra impuls wil geven aan de ontwikkeling naar outcomesturing door trainingen en omscholing aan te bieden. Dat zal ook kosten met zich meebrengen.

Kosten van monitoring en ICT

De verwachting is dat ODRN meer en deels andere zaken moet gaan monitoren. Op dit moment wordt nog in beperkte mate de daadwerkelijke (bijdrage aan) de kwaliteit van de leefomgeving gestructureerd gemonitord, denk aan de luchtkwaliteit. Op dit moment is het moeilijk in te schatten hoeveel deze monitoring (extra) kost omdat pas tijdens de uitvoering van de toertocht beslist wordt wat wel en niet gemonitord moet worden. Wij kunnen ons voorstellen dat de monitoring – zeker in de eerste rondes – uitbesteed wordt aan een externe partij.

Het is op dit moment ook niet mogelijk een kosteninschatting te maken van de consequenties van de toertocht op ICT omdat nog niet duidelijk is in hoeverre outcomesturing een andere organisatie en inrichting van systemen vraagt of dat zelfs nieuwe systemen nodig zijn. Dit zijn mogelijk aanzienlijke kosten. Wij raden aan hier in de toertocht aandacht voor te blijven houden en middelen voor te reserveren.

Kosten programmaorganisatie

Naast personele kosten, kosten voor ICT en kosten voor monitoring is het belangrijk dat de programmamanager budget tot zijn beschikking heeft voor de programmaorganisatie. Daarbij valt te denken aan kosten voor de organisatie van bijeenkomsten en kosten voor communicatie. Wij gaan, in overleg met de financiële expertise binnen ODRN en de gemeente Nijmegen, uit van 5% van de personeelskosten. Dat komt neer op ongeveer 16.000 euro.

Overlap met SPUK

ODRN heeft een specifieke uitkering (SPUK) gekregen in het kader van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. Wij zien zeker bij een aantal (deel)projecten overlap met de toertocht. Het gaat dan om de volgende projecten:

- Implementeren regionaal VTH-beleid
- In hoeverre kunnen belangrijke (transitie)opgaven zoals CE en energie, opgenomen worden in regionale strategieën?
- Operationalisering toetsingskader afval of product
- Opbouw en optimaliseren data- en informatie systeem en ontwikkeling proces van toegankelijk maken van de data- en informatie binnen de Gelderse OD's, middels Gelders Datalab
- Business Intelligence en Datakwaliteit

De specifieke uitkering kan daarmee zeker ook gedeeltelijk worden benut ter dekking van de kosten van uitvoering van de toertocht.

4.5 ICT

Er is een aantal onderdelen in de toertocht en van outcomesturing dat in het bijzonder steunt op ICT(-systemen). Het gaat dan om monitoring, rapportage en evaluatie.

Monitoring

Dit gaat zowel over de monitoring van bedrijfsvoeringszaken als tijdschrijven, als over de monitoring van (de bijdrage aan) de kwaliteit van de leefomgeving.

- Op dit moment is ODRN bezig met de overstap van VTH-systeem WRS naar OpenWave. In hoeverre Openwave geschikt is voor outcomesturing, of dat er andere systemen nodig zijn, kan ODRN niet op voorhand zeggen. Daarnaast gebruikt ODRN op dit moment diverse andere systemen om gegevens vast te leggen: Corsa, digitale checklisten en externe bronnen als het REV of GIR.
- Bij het monitoren van de kwaliteit van de leefomgeving noemen we als aandachtspunt dat zaken nu enkel geregistreerd worden op zaak- en instellingsniveau. Als bijvoorbeeld de luchtkwaliteit van een bepaald gebied gemonitord gaat worden (niet gekoppeld aan een bepaalde instelling of adres), is de vraag hoe dit een goede plek kan krijgen in de systemen.
- Op dit moment worden uren (veelal) geregistreerd op zaakniveau. Dit zorgt voor veel administratie. De ontwikkeling naar outcomesturing maakt het ons inziens goed mogelijk dat uren op een algemener niveau worden geregistreerd. Wij verwachten dat het systeem voor tijdregistratie deze mogelijkheid biedt. In het tijdregistratiesysteem is het ook belangrijk dat coördinatoren voldoende tijd hebben voor de tijdelijke extra inzet op outcomegericht werken.
- Het is aan te raden om te monitoren of de kentallen van de huidige producten die nu worden gebruikt in de financiering, passend blijven als de producten inhoudelijk veranderen door outcomegericht werken.
- ODRN heeft aangegeven dat de kwaliteit van de leefomgeving nu nauwelijks wordt gemonitord dus we verwachten dat hier extra op moet worden ingezet.

ODRN verwacht dat er zeker extra capaciteit en financiële middelen voor nodig zijn om hier aanpassingen aan te doen. Hoeveel kunnen zij op dit moment niet inschatten.

Rapportage en evaluatie

ODRN heeft verschillende tools om gegevens te ordenen, te ontsluiten en te presenteren. De BI-tooling is op dit moment een van de belangrijkste waarin ook veel in is geïnvesteerd. Deze tooling is nu nog niet outcomegericht. Dat ligt echter vooral aan de input, de andere informatie, dan dat de inrichting van de tool en het systeem dit niet mogelijk maken.

4.6 Bestuurlijke en juridische zaken

De bestuurlijke en juridische consequenties van de toertocht zijn te overzien. Wel is er een aantal bestuurlijke zaken om rekening mee te houden en bewust van te zijn.

Besluit van het AB

Om te beginnen aan de toertocht en de randvoorwaarden te realiseren, is commitment nodig van het AB. Daarin moet het AB de ontwikkelingsrichting onderschrijven, de bestuurlijke verantwoordelijkheid organiseren en bepalen hoe de financiële middelen worden georganiseerd. Het is ook mogelijk om de verschillende colleges van de deelnemers en zelfs hun gemeenteraden een besluit te laten nemen of over de toertocht te informeren. Uiteindelijk is dat een afweging tussen enerzijds meenemen en draagvlak creëren bij de deelnemers en anderzijds tempo maken en de energie behouden. Ook speelt hiermee in hoeverre aanvullende financiële middelen nodig zijn.

Vertrouwen

Allereerst is ook op bestuurlijk niveau vertrouwen nodig. Zo vraagt regionaal beleid en een regionaal uitvoeringsprogramma dat de gemeenten erop vertrouwen dat het gemeenschappelijk belang ook hun eigen belang dient en dat samen optrekken uiteindelijk meer oplevert. We hebben ook aangegeven dat er voldoende ruimte voor de professional bij ODRN moet zijn. Dat betekent dat een deelnemer (en diens bestuurders) de professional de kans moeten geven om het juiste te doen. Dat is zeker het geval als het spannend wordt, bijvoorbeeld bij veel klachten van inwoners of media-aandacht. Het is wenselijk als het bestuur uitstraalt: we zijn van en met elkaar.

Rol AB en DB: bewaken duidelijkheid en uitvoerbaarheid

Verder hebben het AB en het DB een belangrijke rol, namelijk bewaken dat het beleid en het uitvoeringsprogramma duidelijk en uitvoerbaar zijn. De komende jaren zullen het beleid en het uitvoeringsprogramma een ander karakter krijgen, namelijk meer gericht op output en outcome. In deze ontwikkeling is het goed om aandacht te houden voor de uitvoerbaarheid: is het duidelijk wat is afgesproken en is het haalbaar in de uitvoering – rekening houdend met de begroting en de beschikbare capaciteit? Hier is een rol voor het AB en DB weggelegd.

Juridische documenten

Ons is ook gevraagd om te kijken of er juridische stukken moeten worden aangepast. Wij zien geen aanleiding om de gemeenschappelijke regeling aan te passen. Hetzelfde geldt voor de bevoegdheidsverdeling in onder meer mandaatregelingen. De DVO met de gemeente Nijmegen komt uit 2013, ook deze hoeft – vanuit oogpunt van outcomesturing – niet te worden aangepast.

In de DVO's met andere deelnemers, uit 2021, zien wij wel een aandachtspunt. In artikel 5 is opgenomen dat ODRN twee keer per jaar rapporteert over de voortgang van werkzaamheden in de vorm van een klantrapportage. Over de klantrapportage is bepaald: "In deze rapportage geeft [ODRN] inzicht in de geleverde producten en diensten en de daarbij behorende bestede uren, respectievelijk gemaakte kosten per product of dienst en gespecificeerd naar de categorieën BRIKS, Milieu en projecten. Tevens wordt de stand van zaken met betrekking tot de prestatie-indicatoren gerapporteerd." Wij signaleren dat deze vorm van rapporteren niet gericht is op outcome maar vooral op output, financiën en bedrijfsvoering. Dit betekent wat ons betreft niet dat de DVO's moeten worden aangepast voordat aan de toertocht kan worden begonnen. Wel kunnen we ons voorstellen dat, als de rapportagesystematiek en -vorm zijn beslag krijgt (een vaste, duidelijke vorm krijgt), dit artikel in de DVO wordt aangepast en dat een nieuwe DVO met de gemeente Nijmegen hierop aansluit.

5. Ambtelijke en bestuurlijke borging

Na vier jaar is het de bedoeling dat de toertocht is voltooid: missie geslaagd! Juist dan is het goed om afspraken met elkaar te maken over wie waarvoor verantwoordelijk wordt. Daarbij verschuiven er ook verantwoordelijkheden. We kiezen in de toertocht namelijk voor realisatie via een programmaorganisatie, maar sec gezien is outcomesturing en outcomegericht werken onderdeel van het 'reguliere' werk zoals dat in de big8-cyclus is omschreven en moet het daar uiteindelijk structureel landen.

Hierna beschrijven we eerst in algemene zin hoe wij denken dat de outcomesturing en outcomegericht werken het best ambtelijk en bestuurlijk geborgd kan worden ná uitvoering van de toertocht. Daarna geven we per onderdeel van de big8-cyclus aan waar de verantwoordelijkheden belegd moeten worden na voltooiing van de toertocht. Daarbij geldt natuurlijk dat er over vier jaar redenen kunnen zijn om de borging anders te organiseren, bijvoorbeeld door voortschrijdend inzicht of (externe) ontwikkelingen.

Bestuurlijke borging

Het regionaal beleid en het regionaal uitvoeringsprogramma blijft worden vastgesteld door de verschillende colleges. Op bestuurlijk niveau blijft het belangrijk om te zorgen dat er voldoende vertrouwen is, in combinatie met betrokkenheid en eigenaarschap (zie ook paragraaf 4.2 en 4.6).

Borging binnen het MT

Wij bevelen aan om iemand binnen het MT verantwoordelijk te houden voor strategie en outcomegericht werken (zie ook paragraaf 3.4). Zo blijft er aandacht voor het thema. Verder is het belangrijk dat het MT blijft uitstralen dat de outcome centraal staat en daar ook naar handelt (zie ook paragraaf 4.2).

Borging binnen strategische staf organisatieonderdeel Strategie

Wij verwachten dat het waardevol is om een strategische staf te behouden. De ontwikkeling naar outcomesturing vraagt om een impuls en een programmaorganisatie. Maar ook na uitvoering van de routekaart blijft de ODRN met outcomesturing bezig. Dat gaat de hele organisatie aan en dat vraagt aandacht in de organisatie. Omdat dit vaak afdeling- en themaoverstijgende zaken betreft, is het logisch een losstaande faciliteit te creëren, zoals een strategische staf, en deze capaciteit niet in de lijn te organiseren. De betreffende medewerkers kunnen worden ingezet voor trajecten zoals het regionaal beleid en specifieke projecten. Onze inschatting is dat er structureel minstens twee strategisch adviseurs nodig zijn (bijvoorbeeld de voormalig programmamanager en projectleider) om de strategische verbindingen en vertalingen kunnen blijven maken tussen strategische en operationele doelen, doelen en uitvoering, en output en outcome.

Borging binnen regulier werk

Het lijkt ons logisch om de taken en verantwoordelijkheden binnen de big8-cyclus als volgt te borgen binnen ODRN. Daarbij geldt natuurlijk dat verschillende collega's, binnen ODRN en de deelnemers, moeten worden betrokken. Het gaat er hier over wie primair aan de lat staat.

- Regionaal beleid: strategisch adviseur/projectleider, in overleg met partners, bedrijfsvoering en uitvoerende afdelingen. Deze persoon organiseert het regionale proces; de deelnemers gaan over de inhoud van het beleid.
- Uitvoeringsprogramma: strategisch adviseur/projectleider, in overleg met partners, bedrijfsvoering en uitvoerende afdelingen
- Voorbereiden van de uitvoering: uitvoerende afdelingen, met ondersteuning van ICT en bedrijfsvoering
- Uitvoering: uitvoerende afdelingen
- Monitoring: bedrijfsvoering, in nauwe samenwerking met uitvoerende afdelingen en ICT
- Rapportage en evaluatie: bedrijfsvoering, in samenwerking met uitvoerende afdelingen en communicatie

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Beleid misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O)
Nummer : 7
Datum : 26 oktober 2023

Samenvatting / concept besluit

In te stemmen met het beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid).

Aanleiding en inleiding

De verantwoordelijkheid voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording ligt vanaf 1 januari 2023 bij het dagelijks bestuur. Deze verantwoording gaat over drie criteria. Eén van de criteria is het M&O-criterium waarover dit beleidskader gaat. De commissie BBV adviseert een beleidsnotitie M&O te maken. Deze bevat de filosofie, algemene uitgangspunten, risicoanalyse en maatregelen ter voorkoming en afdoening. Met bijgevoegde beleidsnotitie volgen we dat advies op. Ons algemeen bestuur stelt dit vast en het dagelijks bestuur is eindverantwoordelijk voor de opzet, uitvoering en resultaten van het gevoerde beleid en legt hierover verantwoording af.

Inhoud

Op basis van de risicoanalyse komen we tot de volgende risicogevoelige activiteiten of aandachtsgebieden

- 2.2 Vergunningverlening en handhaving (zeer gevoelig)
- 2.3 Personeelsbeleid (gematigd gevoelig)
- 2.4 Inkopen en aanbestedingen (gematigd gevoelig)
- 2.5 Data en informatie (gematigd gevoelig)

In het beleid beschrijven we de maatregelen die we nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen.

Aandacht voor misbruik en oneigenlijk gebruik is belangrijk. Alleen opstellen van beleid is niet voldoende. Het is belangrijk dat de maatregelen geïmplementeerd worden. Met interne controles toetsen we in hoeverre de maatregelen zijn geïmplementeerd. Over de uitkomsten zullen we aan de accountant en ons dagelijks bestuur rapporteren.

Argumenten en beoogd effect

Met een beleidskader delen we inzichten en beelden over het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik binnen de ODRN. Met dit kader geven we handvatten om bestaan en werking van de beschreven maatregelen te toetsen en hier verantwoording over af te leggen.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Bevoegdheid

Op basis van de tekst van de gemeenschappelijke regeling ODRN, artikel 14 lid 4 in combinatie met artikel 30, is het algemeen bestuur bevoegd tot het vaststellen van het beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid).

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht in te stemmen met het beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid).

Nijmegen, 24 september 2023

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage Beleid misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) ODRN

ODRN

Beleidsnotitie Misbruik, oneigenlijk gebruik en fraude

versie: AB 26 oktober 2023

Inleiding

Vanaf verslagjaar 2023 legt het Dagelijks Bestuur van de ODRN een rechtmatigheidsverantwoording af. Rechtmatigheid gaat onder andere over het toetsen op juistheid en volledigheid van gegevens die door belanghebbenden zijn verstrekt. Dat doen we om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) van wet- en regelgeving te voorkomen en te bestrijden. De commissie BBV¹ adviseert een beleidsnotitie M&O te maken. Deze bevat de filosofie, algemene uitgangspunten, risicoanalyse en maatregelen ter voorkoming en afdoening. Met deze notitie volgen we dat advies op.

M&O is extern gericht. Het richt zich op derden van buiten de organisatie die gebruik maken van overheidsregelingen en/of bezittingen. Misbruik van overheidsregelingen moet onderscheiden worden van fraude. Fraude is intern gericht. Daarbij gaat het om de integriteit van onze medewerkers. Omdat M&O en fraude vaak met elkaar samenhangen gaat deze notitie in op zowel M&O als op fraude.

M&O en fraude liggen op de loer. We verstrekken vergunningen en zijn tegelijk verantwoordelijk voor toezicht en handhaving. Hoe voorkomen we belangenverstrengeling? Ook zijn we betrokken bij illegale activiteiten zoals milieuovertredingen en ondermijning. Verder nemen de risico's op het gebied van databeveiliging en privacy toe. We staan steeds meer in contact met de buitenwereld en moeten ook meer data publiekelijk delen. Dit alles stelt eisen aan onze organisatie en de integriteit van onze medewerkers.

Voor de uitwerking van het M&O en fraudebeleid verwijzen we naar de specifieke regelingen en bijbehorende verordeningen en processen. Deze nota geeft een overzicht van de maatregelen. We geven geen antwoord op de vraag of deze daadwerkelijk toegepast worden. Dat toetsen we jaarlijks met onze interne controle. In de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarstukken zullen we hierover rapporteren. Over eventuele materiële onrechtmatigheden doen we vanaf 2023 verslag in de rechtmatigheidsverantwoording.

¹ De commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) zorgt voor eenduidige uitvoering en toepassing van de verslaggevingsrichtlijnen, het BBV, door decentrale overheden.

Samenvatting

In dit M&O en fraude beleid brengen we per risicogebied de maatregelen in kaart.

De accountant zal vanaf verslagjaar 2023 rapporteren over de risico-inschatting, de verrichte werkzaamheden en materiële bevindingen over fraude. Het onderzoek van de accountant zal zich richten op:

- de implementatie van een gedragscode met ethische gedragsregels voor het creëren van een cultuur van eerlijkheid;
- de door management uitgevoerde frauderisicoanalyse en maatregelen van interne beheersing om specifieke frauderisico's te beperken;
- de wijze waarop management opvolging geeft aan meldingen van klokkenluiders of andere signalen van fraude;
- het opstellen van een redresplan en uitvoeren en monitoren van de acties.

In dit beleid gaan we hierop in. We onderscheiden vier risicogevoelige aandachtsgebieden. Op basis van een risicoanalyse hebben we de risicogevoeligheid hiervan bepaald. We komen tot de volgende opsomming:

2.2 Vergunningverlening en handhaving (zeer gevoelig)

2.3 Personeelsbeleid (gematigd gevoelig)

2.4 Inkopen en aanbestedingen (gematigd gevoelig)

2.5 Data en informatie (gematigd gevoelig)

Vergunningverlening en handhaving is het meest risicogevoelig. De overige aandachtsgebieden zien we als gematigd gevoelig. In deze notitie beschrijven we de preventieve en repressieve maatregelen om de risico's te beperken. Met onze interne controle zullen we jaarlijks toetsen of de maatregelen gewerkt hebben.

1. Algemene kaders

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de doelstelling, definities, het wettelijke kader, verantwoordelijkheden en uitgangspunten

1.1 Doelstelling

Het M&O en fraudebeleid heeft tot doel het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen en van fraude. Met het beleid beschrijven we maatregelen gericht op het voorkomen en opsporen hiervan. De maatregelen kunnen preventief of repressief zijn.

1.2 Definities

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Misbruik en oneigenlijk gebruik is extern gericht. Het gaat om derden van buiten de organisatie die gebruik maken van overheidsregelingen en/of bezittingen.

Misbruik betreft het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik is het plegen van fraude om zich onrechtmatig overheidsmiddelen toe te eigenen. Misbruik is dus onrechtmatig.

Oneigenlijk gebruik betreft het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan. Oneigenlijk gebruik is daarom niet onrechtmatig.

Ondermijning gaat over de vermenging van de onder- en de bovenwereld. Denk hierbij aan de sluipende bedreiging, omkoping en infiltratie binnen de (lokale) overheid en het bedrijfsleven, maar ook aan de innesteling van criminele fenomenen in buurten en woonwijken. Ondermijning is een vorm van misbruik of oneigenlijk gebruik.

Fraude is opzettelijke misleiding om onrechtmatig voordeel te verkrijgen. Fraude richt zich op de eigen organisatie en medewerkers en is intern gericht.

Integriteit Onkreukbaar/eerlijk of rechtschapen. Een medewerker is integer als zijn of haar handelingen overeenkomen met daarvoor geldende normen, waarden en regels.

Dit beleid richt zich op zowel M&O (waaronder ondermijning) als op fraude.

1.3 Wettelijk kader en verantwoordelijkheden

Rechtmatigheid houdt in dat wet- en regelgeving worden nageleefd. Rechtmatig handelen is voor een overheidsorganisatie belangrijk: een overheid hoort te voldoen aan wet- en regelgeving. Daarom geeft de accountant jaarlijks bij de jaarstukken een verklaring over het getrouwe beeld én over de rechtmatigheid. Dat doet hij op grond van artikel 213 van de Gemeentewet resp. artikel 216 Provinciewet.

De verantwoordelijkheid voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording ligt vanaf 1 januari 2023 bij het dagelijks bestuur. Deze verantwoording gaat over drie criteria. Eén van de criteria² is het M&O-criterium waarover dit beleidskader gaat. Ons dagelijks bestuur stelt dit vast en is eindverantwoordelijk voor de opzet, uitvoering en resultaten van het gevoerde beleid en legt hierover verantwoording af.

De accountant controleert de verantwoording van ons dagelijks bestuur. Bij de rechtmatigheidscontrole zal hij nagaan of we interne procedures volgen die misbruik en oneigenlijk gebruik van (belasting-) gelden, uitkeringen of bijdragen, etc. zoveel mogelijk ondervangen of voorkomen. De accountant zal over gecontasteerde fouten en/of fraude rapporteren. Maar dit geeft geen absolute zekerheid. Dat komt omdat de accountant een controletolerantie hanteert en niet alles tot in detail controleert. En ook omdat frauduleuze activiteiten zoals samenspanning, het aannemen van smeergeld of vervalsing van documenten ondanks maatregelen niet altijd opgemerkt kunnen worden. De accountant maakt hiervoor een voorbehoud in de opdrachtbrief voor de accountantscontrole.

Intern hebben we verantwoordelijkheden belegd bij de proceseigenaar van de afdeling waar de betreffende regeling wordt uitgevoerd. De proceseigenaar zorgt voor het onderkenning van risico's, het actueel houden van processen en procedures, de te treffen beheersmaatregelen en het afleggen van verantwoording hierover. Daarnaast kan een toetsing plaatsvinden door de interne controle. En ook hierbij geldt dat we M&O en fraude nooit helemaal kunnen uitsluiten.

² De andere twee criteria zijn:

- het begrotingscriterium, de financiële beheershandelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting
- het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden komen uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

1.4 Uitgangspunten

In het M&O en fraudebeleid gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

We werken vanuit een basishouding van vertrouwen

Onze basisinstelling is dat onze collega's en burgers integer zijn. Vanuit dit vertrouwen omarmen we bijvoorbeeld het flexibel werken waarbij we ervanuit gaan dat onze medewerkers thuis of op een externe locatie de overeengekomen werkzaamheden verrichten.

We treffen maatregelen op basis van een analyse van risico's en na afweging van kosten en baten

Dit uitgangspunt betekent dat we een risico-inschatting maken en soms bewust maatregelen achterwege laten als we denken dat het niet loont omdat de risico's erg klein zijn of omdat de kosten de (vermoedelijke) baten overstijgen. Bij onze controlemaatregelen kiezen we om deze reden soms bewust voor een steekproef.

Voorkomen is beter dan genezen. We zetten daarom zoveel mogelijk in op preventie

We proberen zoveel mogelijk met bijvoorbeeld heldere regelgeving, voorlichting en een zorgvuldig aannamebeleid M&O en fraude op voorhand zoveel mogelijk te beperken.

Van derden ontvangen gegevens zullen we als dat mogelijk en noodzakelijk is controleren

Cybercriminaliteit is aan de orde van de dag. Ons uitgangspunt is vertrouwen maar op dit punt past vaak een gezonde dosis wantrouwen. Zeker waar het om kritische data, zoals onze bankgegevens gaat, zullen we de herkomst (telefonisch) verifiëren.

Na constatering van een overtreding herstellen we de rechtmatige situatie zo snel mogelijk en zullen we, indien van toepassing, het bedrag terugvorderen.

Zachte heelmeeesters maken stinkende wonden. We zullen als nodig is cordaat en adequaat optreden.

Het afdelingshoofd waar de betreffende regelingen worden uitgevoerd, is

verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen om M&O en fraude te voorkomen op zijn of haar afdeling

Dit beleid is niet alleen een aangelegenheid van ons bestuur. We communiceren dit beleid met onze medewerkers en leggen de verantwoordelijkheid voor de uitvoering bij de afdelingshoofden.

Onderzoek naar M&O en fraude maakt deel uit van de interne controle in het kader van de rechtmatigheidscontrole

We nemen de opzet, het bestaan en de werking van de maatregelen op in ons interne controle en zullen ons bestuur periodiek in de uitkomsten meenemen.

2. Risico's en maatregelen

2.1 Risicogevoelige activiteiten en maatregelen

M&O speelt vooral bij activiteiten waarbij informatie van derden/belanghebbenden van belang is voor de uitkomst van die activiteit. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het verlenen van vergunningen. We hebben het dan over een M&O-gevoelige activiteit of regeling.

Een activiteit of regeling is fraudegevoelig als er risico's zijn op niet integer handelen. Bij een aanbesteding kan men bijvoorbeeld samenspannen met de aanbesteder in ruil voor steekpenningen.

We merken een aantal van onze activiteiten of aandachtsgebieden op basis van risicofactoren aan als M&O of fraudegevoelig. Daarbij hanteren we een classificatie: licht, gematigd en zeer gevoelig.

De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van deze classificatie. We maken daarbij onderscheid tussen preventieve en repressieve maatregelen.

- Preventieve maatregelen liggen vóór het moment van beschikken, betalen of ontvangen, voorbeelden hiervan zijn: regelgeving en voorlichting.
- Repressieve maatregelen nemen we na het moment van beschikken, betalen of ontvangen. Voorbeelden hiervan zijn: controlebeleid en sanctionering.

Bij **licht gevoelige activiteiten** volstaan we met reguliere maatregelen in het kader van de administratieve organisatie (bijvoorbeeld functiescheiding) en interne controles. Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig in het kader van M&O en fraudebeleid.

Bij **gematigd gevoelige activiteiten** is enige waakzaamheid geboden. Hierbij gaat het preventief om heldere en eenduidige regelgeving en actieve voorlichting. Daarnaast zijn maatregelen te nemen zoals een kritische beoordeling van en onderzoek naar de onderbouwing en herkomst van informatie.

Bij **zeer gevoelige activiteiten** past een streng M&O dan wel fraudebeleid. Voor regelingen die vallen onder dit beleid zijn aanvullende (controle)maatregelen nodig. Bijvoorbeeld door aanvrager van een voorziening te verplichten mee te werken aan het toetsen van aangeleverde gegevens. Of door het vaker uitvoeren van steekproeven en strikter handhaven.

Op basis van de risicoanalyse komen we tot de volgende risicogevoelige activiteiten of aandachtsgebieden

- 2.2 Vergunningverlening en handhaving (zeer gevoelig)
- 2.3 Personeelsbeleid (gematigd gevoelig)
- 2.4 Inkopen en aanbestedingen (gematigd gevoelig)
- 2.5 Data en informatie (gematigd gevoelig)

2.2 Vergunningverlening en handhaving (zeer gevoelig)

De ODRN is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. De aanvrager is afhankelijk van de ODRN voor het krijgen van een vergunning. Dit kan aanleiding zijn onjuiste informatie te verstrekken of om de ambtenaar die de aanvraag

beoordeelt te beïnvloeden. Dit proces is M&O en fraude-gevoelig. Er kan sprake zijn van grote publieke belangen met mogelijk grote gevolgen. Het gaat om financiële gevolgen maar we kunnen ook imagoschade lijden en onze veilige en schone leefomgeving kan in het geding komen.

Op grond van bovenstaand is het voeren van een streng M&O en fraudebeleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving gepast.

Er zijn een aantal randvoorwaarden en maatregelen op organisatorisch vlak, het personele vlak en op de robuustheid van de organisatie

- Scheiding taakinvulling vergunningverlener en toezichthouder/handhaver
- Iedere functie moet voldoen aan wettelijke kwaliteitscriteria. Het opleidingsplan van de ODRN is hierop ingericht. Hiermee borgen we dat personeelsleden over de juiste kennis en competenties beschikken.
- Mogelijkheid tot Bibob-onderzoek
- Controle op bouwkosten
- Vier-ogen principe toezichthouders en vergunningverleners
- Handhaafheidstoets en juridische toets
- De afdelingen Toezicht Bouwen en Milieu houden, indien nodig, risicogericht toezicht op basis van binnenkomende klachten en opgevangen signalen. De klachten worden geregistreerd en een groep medewerkers, die in een klachtenpool zitten, pakt deze op.

Scheiding taakinvulling vergunningverlener en toezichthouder/handhaver

We hebben een scheiding aangebracht in taakinvulling tussen enerzijds vergunningverlener en anderzijds toezichthouder/handhaver. De juridische handhaving is belegd bij de jurist. Het gaat om gescheiden afdelingen en om specifieke functies. Met de verdeling in functies voldoen we aan de eisen die de wet VTH ons stelt op het gebied van functiescheiding.

Bibob-onderzoek

We laten voor milieutaken zo'n 20 tot 30 keer per jaar een Bibob onderzoek uitvoeren. Dit onderzoek is in het kader van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob). Dat is een Nederlandse wet die beoogt dat gemeenten, provincies, waterschappen en ministeries de integriteit van houders en/of aanvragers van vergunningen en subsidies toetsen.

De meeste onderzoeken zijn gericht op complexe provinciale bedrijven. Deze laten we uitvoeren door Bureau Screening en Bewakingsaanpak (SBA) die gehuisvest is bij de provincie Gelderland. Dit bureau heeft toegang tot gegevens van onder andere de belastingdienst en het Openbaar Ministerie. Incidenteel zijn er ook onderzoeken bij gemeentelijke bedrijven. Deze worden uitgevoerd door de desbetreffende gemeenten. De gemeente Nijmegen heeft bijvoorbeeld een bureau Bibob.

De onderzoeken door de provincie Gelderland vinden hun basis in de Beleidsregels integriteitsbeoordeling Gelderland 2021 die door GS zijn vastgesteld. Onze deelnemende gemeenten hebben hun eigen Bibob-beleid.

Onze vergunningverleners toetsen of vergunningaanvragen gescreend dienen te worden. Dat is het geval als:

- Het gaat om provinciale afvalverwerkers, vuurwerkopslag, mestverwerkingsbedrijven
- Afvalverwerkende gemeentelijke bedrijven zoals autodemontagebedrijven
- De handavingshistorie daartoe aanleiding geeft
- Er sprake is van een nieuw opgericht bedrijf

In de meeste gevallen (zo'n 90%) is de uitkomst van het onderzoek positief en geeft geen aanleiding tot verdere actie. In de overige gevallen is er aanleiding tot nader onderzoek, het weigeren (en intrekken) van de vergunning(en) of tot het stellen van voorschriften in de vergunning om misbruik of wetsovertreding te voorkomen.

Voor bouwaanvragen voeren opdrachtgevers zelf een bibob toets uit conform gemeentelijk beleid.

Controle op bouwkosten

De aanvrager van een bouwvergunning geeft in de aanvraag een inschatting van bouwkosten op. De bouwkosten zijn de basis voor de berekening van de bouwleges. In de legesverordeningen van gemeenten en provincie staat beschreven wat we verstaan onder bouwkosten.

We toetsen de opgegeven bouwkosten met behulp van diverse landelijke tabellen met genormeerde bouwkosten, zoals: bouwkostenkompas of tabellen van Nederlands Bouwkosten Instituut (NBI). Als de tabellen te weinig houvast bieden om de bouwkosten te bepalen, doen we een zo goed mogelijke inschatting op basis van vergelijkbare objecten. Bij de gemeente Nijmegen geldt de afspraak dat de gemeente de beoordeling van de bouwkosten > € 5 ton zelf uitvoert.

Ook voeren we een rechtmatigheidstoets uit op de bouwplannen die we in de legessoftware, Legetiem, opnemen. Bij deze toets berekenen we de bouwkosten niet opnieuw. Wel stellen we vast dat alle benodigde stukken aanwezig zijn, inclusief een onderbouwing van de bouwkosten. We bewaren alle legesgegevens in het dossier als pdf bestand.

Collegiale toetsing en vier-ogen principe toezichthouders en vergunningverleners

Om het risico dat onze medewerkers andere belangen nastreven te beheersen, hebben we twee specifieke beheersmaatregelen geïmplementeerd:

Collegiale toetsing: van elke controle wordt een gedetailleerd verslag opgesteld. Dit verslag wordt beoordeeld door een interne collega en soms door de regionale ondermijningscoördinator, dit noemen we een collegiale toets. Tijdens deze toetsing worden eventuele onvolkomenheden geïdentificeerd en vastgelegd. Opmerkingen worden gedeeld met de opsteller van het verslag, wat leidt tot een herziene versie. Bij aanzienlijke opmerkingen wordt na aanpassing van het verslag zelfs een tweede toetsing op locatie uitgevoerd.

Ondermijningscontroles: deze controles worden op verzoek van een opdrachtgever of in opdracht van de regionale ondermijningscoördinator uitgevoerd. Gezien het extra risico en de vaak benodigde diverse expertise, worden ondermijningscontroles doorgaans uitgevoerd door meerdere collega's (minstens twee). Bovendien werken we vaak samen

met andere diensten. Enkele voorbeelden van diensten waarmee we regelmatig samenwerken, zijn VRGZ, Douane, Politie, Bureau Toezicht, en Bureau Legitiem. In gevallen waarin er geen externe samenwerking plaatsvindt en het toezicht uitsluitend door de ODRN wordt uitgevoerd, hanteren we een specifiek verslagformulier. Dit verslag wordt doorgestuurd naar de afdeling Juridisch Advies, zij kijken kritisch naar dit verslag omdat het de rechterlijke toets moet kunnen doorstaan.

2.3 Personeelsbeleid (gematigd gevoelig)

De belangen voor bijvoorbeeld het al dan niet krijgen van een vergunning zijn groot. Net zoals de risico's voor een ten onrechte verleende vergunning of een niet correct uitgevoerde toezicht. Ons personeel dient daarom kundig maar ook integer te zijn. De ODRN koppelt integriteit aan goed ambtenaarschap en goed werkgeverschap.

Goed werkgeverschap in het kader van integriteit betekent dat we:

- Beschikken over regelingen, procedures en integriteitsbeleid;
- De ambtenaar beschermen tegen verleidingen. (Onnodige) risico's en verleidingen binnen diens functioneren wegnemen;
- Het integriteitsbewustzijn en het daarnaar handelen bevorderen;
- Het goede voorbeeld geven en verantwoordelijk zijn voor het creëren van een veilige cultuur;
- Goed gedrag positief belonen en optreden tegen onoorbaar gedrag.

Met betrekking tot (het aanstellen van) personeel gaan we uit van een gematigd M&O en fraudebeleid.

Goed ambtenaarschap in het kader van integriteit betekent voor onze medewerkers dat ze:

- Zorgvuldig zijn/ verantwoordelijk omgaan met bevoegdheden, middelen en informatie;
- Bereid zijn daarover verantwoording af te leggen;
- Het algemeen belang voorop stellen;
- Verleidingen weerstaan en proberen te voorkomen dat je in verleidelijke situaties terecht komt;
- Het melden als er sprake kan zijn van belangenverstrengeling tussen taken bij de ODRN en andere werkzaamheden;
- De regels naar de letter en de geest interpreteren.

We treffen veel preventieve maatregelen:

- In het **arbeidsvoorwaardenreglement** Omgevingsdiensten beschrijven we de gedragscode van ons personeel. Hoofdstuk 12 van dit reglement gaat in op:
 - Goed werknemerschap
 - Omgang met gevoelige informatie
 - Nevenfuncties en andere privé-activiteiten
 - Geschenken, aanbiedingen en incidentele vergoedingen en uitnodigingen voor reizen, congressen, evenementen en diners
 - Verantwoord omgaan met voorzieningen van de omgevingsdienst en personeelsregelingen
 - Belangen van familieleden, vrienden en ex-collega's

- Reageren op niet-integere zaken
- We hebben een **vertrouwenspersoon omgangsvormen en integriteit** aangewezen waar medewerkers in vertrouwen en – indien gewenst - onder geheimhouding van persoon zaken kunnen aankaarten. ODRN kent een regeling voor melding van een misstand als onderdeel van het Arbeidsvoorwaardenreglement Gelderse omgevingsdiensten (hoofdstuk 13) en is aangesloten bij de landelijke regeling 'Huis van de Klokkenluider'. Deze kent een eigenstandige procedure als een medewerker iets wil melden dat naar zijn of haar mening niet juist is.
- Medewerkers leggen bij of kort na het aanvangen van hun werkzaamheden een **ambtseed of belofte** af waarbij ze verklaren dat ze integer zullen handelen. De eed wordt afgenomen door de portefeuillehouder P&O van ODRN. De groep nieuwe medewerkers krijgt in een werksessie tekst en uitleg over wat het betekent om ambtenaar te zijn. En worden er dilemma's besproken in hoe te handelen in allerlei situaties. En ze krijgen toelichting over de gedragscode zodat ze ook hier beter beeld bij krijgen.
- Nieuwe extreme medewerkers tekenen een integriteits en geheimhoudingsverklaring
- In het Management team worden twee-jaarlijks workshops gegeven over integriteit. Voor onze overige medewerkers organiseren we met regelmaat workshops hoe om te gaan met integriteitsissues.
- Het nemen van formele aanstellingsbesluiten- en het aanstellingsgesprek met de directeur
- Vaststelling van salaris door het dagelijks bestuur (voor de meeste functies is de directeur hiervoor gemandateerd)
- Het opvragen van een VOG voordat iemand wordt aangenomen of ingehuurd.
- Het verkrijgen van een kopie ID voor het personeelsdossier.

2.4 Inkopen en aanbesteden (gematigd gevoelig)

Bij inkoop en aanbesteding van vooral inhuur is vaak sprake van een aanzienlijk financieel belang. De totstandkoming van transacties en objectieve controle van (de kwaliteit van) geleverde prestaties zijn kritische punten. Het sluiten van een transactie of overeenkomst is namelijk vaak terug te voeren tot een afspraak tussen twee partijen die soms grote belangen vertegenwoordigen.

Op grond van bovenstaand komen we tot het voeren van gematigd M&O-beleid voor inkopen en aanbesteden.

Om te voorkomen dat subjectiviteit leidt tot onwenselijke of zelfs frauduleuze transacties hebben we controlemaatregelen en waarborgen opgenomen. De juistheid en volledigheid van financiële transacties zijn over het algemeen voldoende gewaarborgd door de AO/IC, bestaand uit:

- inkoop- en betaalprocedure
- screenen van inschrijvende partijen
- contractmanagement
- budgetten

Inkoop- en betaalprocedure

Kritische punten zijn de totstandkoming van de transactie en de objectieve controle op de aanvaardbaarheid van de geleverde prestaties.

Belangrijke maatregelen zijn onder andere functiescheiding en het vier ogen principe bij betalingen.

Inkoopbeleid en aanbesteden

Onze uitgangspunten rondom inkoop zijn vastgelegd in ons inkoopbeleid, 'de kadernota inkoop en aanbesteding'. Dit beleid is door het dagelijks bestuur vastgesteld. Hierin besteden we aandacht specifieke M&O-maatregelen, zoals: criteria voor eerlijke mededinging. Verder zijn kaders voor drempelwaarden en daaraan gekoppelde procedures vastgesteld. Vanaf vastgestelde drempelwaarden besteden we contracten aan: meervoudig onderhands of Europees. Bij inhuur kiezen we daarbij doorgaans voor Werken in Gelderland (WIG). Aanbesteding via WIG voldoet aan de criteria voor Europese aanbesteding. Selectie van de partij vindt plaats op basis van vooraf bepaalde objectieve gunningscriteria.

Screenen van inschrijvende partijen

- Inschrijvende partijen op WIG dienen vooraf een eigen verklaring in te vullen en rechtsgeldig te ondertekenen. In het Uniform Europees aanbestedingsdocument staan facultatieve uitsluitingsgronden zoals sancties op valsheid in geschriften of ernstige beroepsfouten.
- Gedragsverklaring aanbesteding wordt afgegeven door Justis, zijnde een onderdeel van Justitie. In deze gedragsverklaring staat of een organisatie zuiver op de graad is.

2.5 Data en informatiebeveiliging (gematigd gevoelig)

Het risico bestaat dat data en informatie van de ODRN onbedoeld ter beschikking van derden komt en voor oneigenlijke doeleinden wordt gebruikt.

Het risico op misbruik of oneigenlijk gebruik van data en informatie kan verschillende oorzaken hebben, die om verschillende beheersmaatregelen vragen. Technische beheersmaatregelen kunnen in belangrijke mate het risico beperken, bijvoorbeeld om de gevolgen van een Ddos-aanval te voorkomen. Tegelijkertijd is ook bewustwording bij medewerkers van belang (bijvoorbeeld bij een oneigenlijk beroep op AVG-inzage of ter voorkoming van datalekken). Bij gebruik van onze data en informatie door derden, bijvoorbeeld ketenpartners, wordt zoveel mogelijk gewerkt met gestandaardiseerde verwerkingsovereenkomsten. Het dagelijks bestuur heeft een informatieveiligheidsbeleid vastgesteld.

Binnen onze organisatie kennen we de functie van Chief Information Security Officer (CISO). De CISO is belast met de algemene zorg voor de uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid van de ODRN en is verantwoordelijk voor het formuleren, onderhouden en publiceren van het informatiebeveiligingsbeleid en aanverwante voorschriften.

Daarnaast kennen we een functionaris voor de gegevensbescherming (FG). Deze functionaris is de interne toezichthouder op de verwerking van persoonsgegevens. Deze taak hebben we uitbesteed.

3. Samenvatting

Risicogebied	Maatregelen
Vergunningverlening, toezicht en handhaving (zeer gevoelig)	• Functiescheiding tussen toezicht en vergunningverlening • Bibob-onderzoek • Controle op opgevoerde bouwkosten • Risicogericht werken op basis van VTH beleid opdrachtgevers • Voldoen aan VTH kwaliteitscriteria (opleidingsplan) • Toetsing aan vigerende wet- en regelgeving • Vier-ogen principe toezichthouders en vergunningverleners bij ondernemingscontroles • Collegiale toets op dossiers
Inkopen en aanbesteden (gematigd beleid)	• Functiescheiding • Autorisatie van verplichtingen en prestatieverklaren van facturen • 4 ogen principe bij betalingen • Sturen op budgetten • Contractmanagement • Advies en ondersteuning door inkoopadviseur • Mogelijkheid tot Bibob-onderzoek • Toetsing aan vigerende wet- en regelgeving • Aanbestedingsdrempels. Waarbij enkelvoudig onderhands tot € 75.000. Afwijken alleen mogelijk mits goed gemotiveerd • Uitsluitingsgronden Uniform Europees aanbestedingsdocument • Gedragsverklaring aanbesteding afgegeven door Justis
Personeel (gematigd beleid)	• Gedragscode personeel • Eed of belofte • Integriteits- en geheimhoudingsverklaring voor externe medewerkers • Opvragen VOG en kopie ID • Formele aanstellingsbesluiten • Vaststelling salaris door gemandateerde • Vertrouwenspersoon integriteit • Workshops integriteit
Data en informatiebeveiliging (gematigd beleid)	• Informatiebeveiligingsbeleid • Functionaris voor de gegevensbescherming

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Bestuursrapportage tot en met juli 2023
Nummer : 8
Datum : 26 oktober 2023

Samenvatting / concept besluit

In te stemmen met de bestuursrapportage tot en met juli 2023.

Aanleiding en inleiding

In de Financiële verordening ODRN 2016 is in artikel 5 bepaald dat rapportages dienen te worden opgesteld. Op basis hiervan stellen we per jaar twee rapportages op: over het eerste kwartaal en tot en met juli van elk jaar. De rapportage tot en met juli 2023 ligt nu voor.

Inhoud

Met deze rapportage informeren we u over de stand van zaken van de realisatie van de begroting in financiële zin, maar ook over de uitvoering van de werkplannen waarbij we ook ingaan op de bedrijfsvoering.

Voor de inhoud van de rapportage verwijzen we u naar de rapportage zelf.

Communicatie

Na behandeling in uw bestuur zal de rapportage, voorzien van een oplegnotitie, aan u als bestuursleden worden verzonden zodat u de rapportage kunt gebruiken voor het informeren van uw colleges en raden/staten. Ambtelijk wordt de rapportage gedeeld met het Partneroverleg.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Bevoegdheid

Uw bestuur is bevoegd de rapportage vast te stellen.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht in te stemmen met de bestuursrapportage tot en met juli 2023.

Nijmegen, 24 september 2023

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage Bestuursrapportage ODRN tm juli 2023

Bestuurs- rapportage t/m juli 2023

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Werkzaamheden tot en met juli 2023	5
2.1.	BRIKS	6
2.2.	Milieu	8
2.3.	Projecten	9
2.4.	BRZO	10
3.	Bedrijfsvoering	15
3.1.	Personeel	16
3.2.	Informatievoorziening	17
3.3.	Bedrijfsvoering/financiën	18
3.4.	Communicatie	19
3.5.	VTH-kwaliteit	19
3.6.	Ontvlechting Nijmeegse Briks-taken	20
3.7.	Strategische samenwerking met ODRA	21
3.8.	Ontwikkelprogramma 2023	21
4.	Financiën	24
4.1.	Begroting, prognose en resultaatverwachting 2023	25
4.2.	Verklaring van afwijkingen tussen begroting en prognose	28
5.	Ontwikkelingen en KPI's	31
5.1.	Sturen op processen en KPI's	32
	Bijlage 1 Productie tot en met juli 2023 per product	34

1. Inleiding

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Met deze rapportage informeren we u over de resultaten van de eerste zeven maanden van 2023. U leest over diverse inhoudelijke projecten en ook over de ontwikkelopgaven waarvoor we aan de lat staan.

In maart 2023 waren de provinciale verkiezingen. Naar aanleiding hiervan hebben we afscheid genomen van Jan van der Meer en is Harold Zoet (BBB) namens de provincie Gelderland toegetreden als lid van het Dagelijks Bestuur en voorzitter van ons Algemeen Bestuur.

Ons personeelsbestand en omzet groeien gestaag. De verwachte omzet 2023 blijft niettemin zo'n 6% achter op de begroting. Dat komt door krapte op de arbeidsmarkt en doordat omgevingsdiensten in de regio, al eerder dan voorzien, de complexe vergunningverlening van bedrijven in hun verzorgingsgebied steeds meer zelf uitvoeren. In overleg met onze opdrachtgevers kiezen we om risico's te beperken voor een risicogerichte benadering. Opdrachtgevers betalen ons per gewerkt uur. Dus de achterstand brengen we niet in rekening. Ook lopen we wat achter op de realisatie van subsidiebijdragen van het Rijk. Subsidies die we in 2023 niet inzetten, mogen we gelukkig doorschuiven naar 2024.

We verwachten, net als in Q1 2023, uit te komen op een positief resultaat van € 7 ton. We hopen dat we dit vast kunnen houden, een beperkte versterking van ons weerstandsvermogen zou welkom zijn, want onze uitdagingen en risico's blijven komende tijd fors.

Steve Kuils,

Directeur ODRN

2. Werkzaamheden tot en met juli 2023

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

2.1. BRIKS

Vergunningverlening BRIKS

Met een omzetrealisatie van 65% liggen we iets voor op schema. We verwachten uit te komen op ongeveer 100% realisatie. We bereiden ons ook voor op de komst van de Omgevingswet en de Wkb. Aan het eind van het jaar verwachten we dat veel aanvragers nog een aanvraag onder de huidige wet- en regelgeving gaan indienen. De piek aan werk komt vervolgens in 2024 als we deze aanvragen gaan behandelen.

Kwaliteitsslag

We werken aan een kwaliteitsslag op het gebied van advisering. We willen komen tot eenduidige werkwijzen, leesbare adviezen, een sneller werkproces- Vergroting van de kennis bij onze medewerkers, een meer uniforme werkwijze en verbetering van de communicatie. Meer hierover kunt u lezen in de rapportage Q1 2023.

Nieuw VTH-beleid

Vanaf 1 januari 2023 is nieuw regionaal VTH-beleid voor gemeenten vastgesteld. Daarin wordt gevraagd om op een andere manier te rapporteren. Hiervoor hebben wij gesproken met gemeenten over het behalen van beleidsdoelen, eventuele beleidsaanpassingen en de gewenste manier van terugkoppeling. Wij werken hier verder aan in 2023, met een uitloop in 2024. We hebben een projectleider aangesteld om het regionale beleid te implementeren.

Omgevingskwaliteit

Onze opdrachtgevers hebben steeds meer aandacht voor duurzaamheid. Er zijn meer vergunningen verleend die bijdragen aan verduurzaming. Zo is in Erlecom een aanvraag gedaan voor de uitbreiding van natuurgebied De Ooijse Graaf met 33 ha, gecombineerd met recreatief medegebruik. In de rapportage Q1 2023 geven we een aantal andere voorbeelden hiervan.

Bij maatschappelijke ontwikkelingen kunt u denken aan een nieuwe vergunning voor opvanglocaties voor vluchtelingen. Er is een vergunning verleend voor een nieuwe basisschool met kinderopvang in de wijk Weezenhof in Nijmegen. En bij het Wylerbergmeer is een skatevoorziening verleend die tot stand is gekomen samen met de jongeren die er gebruik van gaan maken. Op sportvelden in De Winkelsteeg is een tijdelijke noodopvanglocatie voor 1200 vluchtelingen gerealiseerd.

Op verschillende plaatsen in centrum Nijmegen wordt gewerkt aan herstructureringen die de ruimtelijke kwaliteit verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan het stationsgebied waarvoor een aanvraag loopt voor een west-entree en uitbreiding van de emplacements. Ook is een aanvraag gedaan voor Het Nieuwe Metterswane tegenover het station. Dit wordt een van de hoogste gebouwen van Nijmegen en gaat plaats bieden aan 273 woningen, kantoren en winkels.

Opgave woningbouw

De aanvragen voor woningbouw trekken aan. Vooral in Nijmegen zijn veel nieuwe aanvragen in behandeling. Daarnaast zien we ook steeds vaker tiny houses en modulaire woningbouw. In Weurt is bijvoorbeeld een vergunning verleend voor 9 tiny houses.

Provincie

Bij de provincie blijft er een flink aantal aandachtsbedrijven, die de nodige input van de betrokken vergunningverleners vragen.

Toezicht en handhaving BRIKS

Toezicht en handhaving BRIKS heeft met 47% een lagere omzetrealisatie dan begroot. Met name de realisatie op de projecten is lager dan begroot. De redenen zijn divers. Zo pakken we de werkzaamheden voor 'energielabels kantoren' in het najaar op. In de klantrapportage staat per opdrachtgever de stand van zaken en de verwachte realisatie van de projecten.

Het blijft een grote uitdaging om goed gekwalificeerd personeel in te huren. We merken wel dat de arbeidsmarkt iets aantrekt. Het is, ten opzichte van 2022, nu iets makkelijker om inhuurpersoneel aan te trekken. In het najaar starten drie bouwtoezichthouders. Tegelijkertijd zien we gekwalificeerd inhuurpersoneel vertrekken. Continu proberen we daarom gekwalificeerd personeel aan te trekken.

De realisatie bij de gemeentelijke opdrachtgevers is divers. Met name bij de gemeente Heumen is de realisatie lager dan verwacht. In deze gemeente wordt minder gebouwd dan verwacht.

Bij te inspecteren nieuwe vergunningen en sloopmeldingen werken we al enige tijd risicogericht. De kleinere en minder risicovolle bouwwerken inspecteren we niet of minimaal. De grote en risicovollere bouwwerken blijven over. Minder maar wel bewerkelijker zaken dus.

BRIKS - Handhaving, juridisch en overig

In het tweede kwartaal is de inzet op toezicht toegenomen en dat betekent uiteindelijk ook meer handhaving. Bedrijven krijgen eerst de gelegenheid om overtredingen ongedaan te maken. Pas als overtredingen na afloop van de hercontroletermijn nog niet verholpen zijn, gaan we het handhavingstraject in. Met de afname van juridische diensten zitten we iets onder begroting. Er zijn weer minder bezwaren en beroepen ingediend. Een trend die zich vanuit vorig jaar voortzet. Tegelijkertijd hebben we wel veel juridisch advies gegeven en informatieverzoeken van burgers afgehandeld.

2.2. Milieu

Vergunningverlening milieu

Met 61% in zowel financiële besteding als in aantallen, ligt de realisatie tot en met juli 2023 iets boven de planning (58%). Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt, zijn we er in geslaagd om ervaren vergunningverleners en luchtspecialisten in te huren. Het vinden van ervaren krachten heeft onze voortdurende aandacht. Daarnaast hebben we vijf trainees een jaar lang opgeleid en ervaring laten opdoen in het werkveld van de afdeling vergunningverlening Milieu, zie hiervoor ook 2.3 Projecten.

Toezicht en handhaving milieu

De totale realisatie van toezicht en handhaving milieu is over de eerste zeven maanden 61% en loopt daarmee iets voor op schema. De realisatie van de projecten bedraagt 32% en loopt daarmee achter op de planning. De achterstand zit vooral in de uitvoering van de landelijke interbestuurlijke VTH-projecten die door het ministerie van I&W worden gefinancierd. Een aantal van die projecten hebben vertraging opgelopen doordat de werving van een nieuwe projectleider is vertraagd. Inmiddels is in juni de nieuwe projectleider aan de slag gegaan.

Signalen toezicht en handhaving milieu:

- Het aantal afgehandelde klachten is hoger dan begroot. We ontvangen relatief veel klachten over de zandwinning in Winssen, industrieterrein Nijmegen West – Weurt (met name APN/Nijmeegse ijzergieterij), horecabedrijven en evenementen/festivals.
- De realisatie van het piket-budget is hoger dan begroot. Bij de inzet van de piketdienst worden we regelmatig geconfronteerd met dumpingen of lozingen van afval van de productie van synthetische drugs. Hier is sinds 1 januari

2023 het dumpen van allerlei drukhouders met distikstofmonoxide (lachgas) bijgekomen. Distikstofmonoxide staat sinds 1 januari 2023 onder de Opiumwet.

- **Aanpak ondermijning:** bij enkele opdrachtgevers blijft de inzet achter. De inzet van het team is nu vooral vraag- en situatie gestuurd. In Nijmegen lag het maandelijkse toezicht op het bedrijventerrein WKS enkele maanden stil vanwege een bedreiging van onze toezichthouder. Hiervoor hebben wij aangifte gedaan. De ervaring leert dat het tweede half jaar meer inzet verlangt. Bovendien loopt op dit moment bij twee gemeenten het Programma Veilig Ondernemen (PVO), dit komt ook ten laste van de ondermijningsbudgetten. De onlangs door de regio aangetrokken ondermijnings-beleidsmedewerker zal, meer dan nu het geval is, programmatisch op inzet gaan sturen. Deze medewerker heeft financiële middelen om de leden van het team verder te professionaliseren met opleiding en trainingen. De hieraan bestede tijd komt ten laste van de budgetten.

Milieu - Handhaving, juridisch en overig

Handhaving Milieu ligt niet helemaal op koers, al verschilt dit per opdrachtgever. Daar waar ingezette bouwprojecten onrust oproepen bij burgers (bijvoorbeeld Geertjesgolf in Beuningen), zien we dit terug in veel handhavingsverzoeken en bezwaren. Burgers en bedrijven weten, ook daar waar het gaat om milieuzaken, de ODRN goed te vinden. Er blijven vragen en telefoontjes binnenkomen met verzoeken om informatie.

2.3. Projecten

We lichten graag de volgende projecten toe waaraan we van april tot en met juli van 2023¹ gewerkt hebben:

- **Luchtkwaliteit en bedrijven:** In 2021/2022 hebben we de luchtemissies geïnventariseerd van de meest relevante bedrijven op het industrieterrein Nijmegen-West en Weurt. Hieruit kwam een lijst met bedrijven waarvoor aanvullende stappen noodzakelijk zijn. Bijvoorbeeld actualisatie van de vergunning of uitvoeren van luchtmetingen. Veel van deze stappen en vervolgstappen zijn in 2023 uitgevoerd. Zoals een toestemmingsbesluit APN voor monitoring van het proces aan de hand van emissierelevante parameters, verschillende emissiemetingen bij o.a. APN, opstellen last onder

¹ Voor projecten Q1 2023, zie bestuursrapportage Q1 2023.

dwangsom APN en ontwerpvergunning Smit Draad (publicatie in april 2023). Daarnaast neemt de projectleider deel aan het tweewekelijks gemeentelijk overleg over luchtkwaliteit rondom Nijmegen-West en Weurt. Ook zitten luchtspecialisten in een projectgroep voor de ontwikkeling van gemeentelijk geurbeleid. Tot slot valt binnen dit project ook de gevraagde reactie op het OVV-rapport 'Industrie en Omwonenden' en de daaraan gerelateerde werkzaamheden. Er is sprake van overbesteding van het budget maar dat is afgestemd met Nijmegen.

- Het **programma Complexe Vergunningverlening** voor de provincie Gelderland is ingevoerd om meer focus en sturing aan te brengen op de vergunningverlening (Wabo en Wnb) bij provinciale bedrijven. Het dashboard bedrijven is hiervoor ontwikkeld. In de afgelopen maanden hebben we onderzocht in hoeverre de overige VTH-taken (ook die van de ODRA en provincie afdeling VVHH) in het dashboard kunnen worden opgenomen. We focussen ons nu vooral op verdergaande automatisering, zodat de huidige gegevens gemakkelijk gegenereerd kunnen worden. Daarna kijken we wat er nog extra kan worden opgenomen in het dashboard. We belichten hier slechts een onderdeel vanuit dit programma. In de Q1 2023 rapportage kunt u hier meer over lezen.
- **Traineeprogramma.** In 2022 heeft het managementteam ingestemd met de globale opzet van een traineeprogramma voor de afdeling vergunningverlening Milieu. In het programma leiden we 6 trainees op tot de functie van junior vergunningverlener dan wel junior specialist. Dit in de periode najaar 2022 tot en met het najaar 2023 (1 jaar). Aanleiding voor het traineeprogramma was dat het niet lukte om geschikte junioren te vinden via een reguliere procedure. Het programma is bekostigd uit een deel van de opleidingsbudgetten van/voor 2022 en 2023, bijdragen vanuit opdrachtgevers en vanuit SPUK gelden IBP. Uiteindelijk zijn er 5 geschikte trainees gevonden en aangenomen voor een jaar.
- Ten slotte werken we door aan diverse projecten waarvan we in de rapportage Q1 2023 melding hebben gemaakt: project CEA, Rafter Berg en Dal, EML-controles, aspectcontroles op energiebesparing.

2.4. BRZO

Als 1 van de 6 landelijke omgevingsdiensten hebben we een speciale verantwoordelijkheid voor 61 grote risicovolle bedrijven in de provincies Gelderland en Overijssel. We werken gezamenlijk aan uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor bedrijven die vallen onder het

Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn industriële emissies (RIE4).

Vergunningverlening

Gelderland-BRZO

- 16 actualisatietoetsen
- 9 vooroverleggen
- 20 vergunningprocedures
- 7 actualisaties

Er zijn 9 vergunningprocedures afgerond.

De besteding voor milieu-vergunningverlening en advies bij Brzo-bedrijven loopt (44%) achter ten opzichte van het werkplan voor Gelderland. Het aantal aanvragen is lager dan verwacht. Voor Briks-vergunningverlening ligt de realisatie met 55% op schema.

Overijssel

Tot en met juli is gewerkt aan de volgende milieuvergunningen-producten:

- 4 actualisatietoetsen
- 20 vooroverleggen (9 i.v.m. ZZS)
- 14 vergunningprocedures
- 12 actualisaties

Er zijn 8 vergunningprocedures afgerond.

De besteding voor milieu-vergunningverlening en advies (66%) en Briks-vergunningverlening (67%) is hoger dan gepland. Dit wordt, vooral bij milieu, veroorzaakt door veel vooroverleggen, actualisaties (o.a. ZZS) en goedkeuringsbesluiten.

Toezicht

De Brzo-inspecties voor 2023 zijn ingepland. De ODRN heeft een tekort aan Brzo-inspecteurs. Dankzij samenwerking met de zes andere Brzo-diensten kunnen we toch bij vrijwel alle inspecties aanwezig zijn.

Volgens de risicoanalyse wordt elk Brzo- of RIE4-bedrijf tenminste eenmaal ingepland voor een Wabo-controle. Bij zeven bedrijven met specifieke problematiek is een extra Brzo-inspectie ingepland.

Er is veel inzet geweest op ongewone voorvallen, strafrecht en Wabo-hercontroles. Voor Gelderland ligt de totale besteding voor toezicht milieu met 54% op schema.

Voor Overijssel is de besteding op toezicht milieu (71%) hoger dan het werkplan. Er is veel inzet geweest op ongewone voorvallen, strafrecht en Wabo-hercontroles.

Toezicht Briks loopt in Gelderland (12%) en Overijssel (23%) achter. Het lijkt erop dat er wel bouwvergunningen worden aangevraagd maar niet direct met de bouw wordt begonnen. De inspecties bestaande bouw worden deels nog uitgevoerd in de tweede helft van dit jaar, maar er wordt geen 100% realisatie verwacht.

Programmaplan Brzo-Oost

Naast de reguliere uitvoering binnen het programma, hebben we aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

1. In teambijeenkomsten vertalen we de gezamenlijke programma-ambities en doelen naar inspanningen en resultaten.
2. Doorontwikkeling behandelteams en dilemmatafel: de werkafspraken rondom behandelteams en dilemmatafel hebben we bevestigd.
3. Dilemmatafel PGS15 opslagvoorzieningen: we hebben afgesproken hoe we binnen de ODRN de toetsing uitvoeren en leggen dit vast in een werkinstructie.
4. Data analyse inspectieresultaten: via data-analyse brengen we problematische bedrijven vroegtijdig in kaart. Voor de bedrijven die het minst goed scoren, voeren we in de behandelteams een nadere analyse uit.
5. Leren van incidenten. Er zijn maar liefst 13 informatiebladen gemaakt met de leerpunten van incidenten.
6. AADV ODRN. De ODRN is een van de omgevingsdiensten die via het 'Early Adopter-programma' de mogelijkheden en kansen van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) verkent. We beschikken inmiddels over een pre-release van het programma Digi-V en verkennen met twee vergunningen de mogelijkheden van dit programma.
7. Nieuwe aanpak toezichtsplannen Het projectplan is gereed en de toezichtsplannen worden opgesteld.

Landelijke programma's

Wij dragen bij aan verschillende landelijke activiteiten die zijn afgesproken in de Meerjaren Afspraak 6 Brzo-OD's (MJA) en het Meerjarenprogramma Versterking Omgevingsveiligheid Brzo (MVO Cluster 1) en BRZO+.

In het landelijke programma hebben we gewerkt aan onder andere:

1. Omgevingsveiligheid energiedragers: kennisuitwisseling en opbouw van kennis over bedrijven gerelateerd aan nieuwe energie.
2. Permanente educatie: Er zijn 6 cursusdagen gepland in 2023.
3. Structurele opleidingen: het opleidingsprogramma 2024 is vastgesteld en het uitwisselen van inspecteurs tussen diensten wordt gefaciliteerd.
4. Platform programmatisch actualiseren.
5. Financiële zekerheid: binnenkort bespreken we het gemaakte projectplan met de provincies. We bereiden ons voor om in 2024 vijf pilots met financiële zekerheidstelling uit te voeren.
6. Melden van ongewone voorvallen: de gegevens van incidenten in 2022 zijn verzameld en aangeleverd. De analyse en rapportage voor de Staat van veiligheid zijn gereed.
7. Actualisatie PGS 6 'Aanwijzingen voor het toepassen van de Seveso-paragraaf in het Bal': de nieuwe versie is voor openbare consultatie uitgezet.
8. Bestuurlijke boete

IBP Versterking VTH

In 2022 is het landelijke Interbestuurlijke programma Versterking VTH van start gegaan. Het programma geeft via 6 pijlers invulling aan de aanbevelingen uit het rapport van de commissie Van Aartsen. Voor de deelname aan het programma en het uitvoeren van projecten is door I&W een subsidie per omgevingsdienst beschikbaar gesteld.

- De ODRN voert een try-out uit in het landelijke programma voor het kennisnetwerk ZZS. Wij zijn regiotrekker voor Gelderland en Overijssel, In dit kader geven wij cursussen, stellen handvatten en protocollen voor toezicht op, dragen oplossingen aan voor diverse vraagstukken. We werken hierin samen met o.a. RIVM, Provincies en waterschappen.
- We hebben een eerste analyse op de robuustheidscriteria uitgevoerd (pijler 1). Voor 1 oktober wordt de definitieve toetsing vastgesteld, waarna een plan van aanpak om robuust te worden, wordt opgesteld.
- We hebben de landelijk vastgestelde Handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO) geïmplementeerd (pijler 2).
- We denken mee aan de ontwikkeling van de Altijd Actuele Digitale Vergunning en oefenen via een aansluiting op het Digi-V. Dat is een tool in ontwikkeling voor het omzetten van vergunningen naar data (pijler 3).
- We werken aan Business Intelligence door data uit ons workflowsysteem om te zetten naar hanteerbare data via Power BI (pijler 3).
- We hebben een succesvol traineeprogramma Vergunningverlening Milieu dat we uitbreiden naar ons brede VTH-pakket (pijler 4).
- We dragen bij aan het landelijke project rondom arbeidsmarktcampagne (pijler 4).

- We stellen criteria op voor het toetsingskader afval (pijler 4).
- We onderzoeken hoe we de transitieopgaven zoals Circulaire Economie kunnen meenemen in de uitvoering van VTH-taken. Bijvoorbeeld via regionale strategieën (pijler 5).
- We zorgen voor een aanpak en de implementatie van het regionale VTH-beleid (pijler 5).
- We bereiden ons voor op de visitatie die in april 2024 zal plaatsvinden (pijler 6).

Bestuurs-
rapportage
t/m juli
2023

3. Bedrijfsvoering

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

3.1. Personeel

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van januari t/m juli 2023 bedraagt 6,8%. Dat is conform de eerste 7 maanden van 2022, zie tabel.

	tm juli 2023	tm juli 2022	Heel 2022
Kort (t/m 7 dagen)	1,2%	1,0%	1,0%
Middel (8 t/m 42 dagen)	1,5%	1,7%	1,6%
Lang (43 t/m 365 dagen)	3,4%	3,2%	2,8%
Extra lang (366-730 dagen)	0,2%	0,5%	0,5%
Ultra lang (731 dagen en meer)	0,5%	0,5%	0,5%
Totaal	6,8%	6,8%	6,5%

Het percentage is hoger dan onze norm van 5%. We blijven met verzuimbegeleiding op verlaging sturen.

Strategisch personeelsplan

Vanwege verschillende interne en externe ontwikkelingen (BRIKS-taken, Omgevingswet, consequenties commissie Van Aartsen, krappe arbeidsmarkt, vergrijzing, versterking samenwerking met andere OD's, sturen op kwaliteit en een kennisorganisatie willen zijn) is het belangrijk om te weten hoeveel mensen we nu en later nodig hebben, en wat zij moeten kunnen. Met andere woorden: de te verwachten personele bezetting, zowel kwantitatief als kwalitatief.

We hebben een projectgroep ingesteld die voor een gedragen en duurzaam strategisch personeelsplan gaat zorgen. Dit plan krijgt in het najaar gestalte.

Aantrekkelijk werkgeverschap

We streven ernaar om een aantrekkelijke werkgever te zijn. Dit willen we bereiken door onze medewerkers centraal te stellen, vitaliteit te bevorderen, educatie en training te stimuleren, interne groei te ondersteunen en een effectief introductieprogramma te bieden. Echter, de hoge werkdruk en de vele veranderingen waarmee we te maken hebben, maken het soms uitdagend om onze rol als goede werkgever volledig te vervullen.

De ontwikkeling van de personele bezetting

De ontwikkeling van de personele bezetting is als volgt:

Bezetting in fte	Eigen	Inhuur	Totaal
Gemiddeld 2022	162	47	210
Gemiddeld tm juli 2023	171	55	226

Ons gemiddelde personeelsbestand inclusief inhuur is tot en met juli 2023 met 16 fte gestegen ten opzichte van 2022.

Productiviteit

De productiviteit tot en met juli 2023 was voor ons vaste personeel 72,2% (tot en met juli 2022: 73,7%) en voor inhuur 98,7% (tot en met juli 2022: 98,2%). De productiviteit van ons vaste personeel is lager dan in 2022. We zien dat medewerkers, nu de coronapandemie officieel voorbij is, meer op vakantie gaan. Ook schrijven zij meer op improductieve codes, mogelijk door de vele ontwikkelingen waarvan we in de kadernota 2023/2024 melding hebben gemaakt. De productiviteit van inhuur is iets hoger dan in 2022.

Herwaardenen functieschalen

We gaan verkennen of onze salariering in de pas loopt met die van andere omgevingsdiensten. Daar waar onze condities niet concurrerend zijn, zullen we overwegen deze aan te passen om zodoende een aantrekkelijke partij te blijven voor huidige en nieuwe talenten.

Salarisadministratie

Tijdens de gesprekken met de externe projectleider voor de implementatie van het nieuwe HR-systeem, ontstond de discussie over het al dan niet gelijktijdig invoeren van m.n. de salarisadministratie. Dit vooral gelet op de integrale werking en afhankelijkheden van de gekozen pakketten. Doel was om dit in 2024 te gaan oppakken. Maar vanuit efficiency- en kostenoverwegingen heeft de directie ervoor gekozen om dit reeds op 1 januari 2024 in te voeren. In 2023 doen we hiervoor de voorbereidingen.

Preventiemedewerker

Wij hebben voor een beperkt aantal uren de taak van preventiemedewerker neergelegd. Dit is een wettelijke taak. De medewerker is aan de slag gegaan met de uitvoering van de conclusies uit een RI&E (risico-inventarisatie en evaluatie).

3.2. Informatievoorziening

Nieuwe systemen

In 2023 en begin 2024 vervangen wij ons financieel en HRM-systeem en het VTH-zaaksysteem. Dit zijn onze meest kritische bedrijfsapplicaties en daarmee is het ook voor informatievoorziening een uitdagend jaar.

Voor de financiële en HRM-applicatie(s) is een Europese aanbesteding geweest. We hebben gekozen voor AFAS, een systeem dat door meerdere omgevingsdiensten wordt gebruikt. Daarnaast hebben we Timetell gekozen voor het tijdschrijven.

Het Bestuur heeft besloten om ons VTH-pakket WRS ook voor 1 januari 2024 te vervangen door OpenWave. De contractuele onderhandelingen met REM, de leverancier van OpenWave, zijn afgerond en we zijn volop bezig met de implementatie. Wij hebben eerst een kopie gemaakt van de OpenWave-inrichting van de ODRA. Deze wordt nu verder verwerkt en op maat gemaakt voor onze organisatie. Een een-op-een overgang bleek niet mogelijk. Dit heeft te maken met onze processen, organisatievorm en taakverdeling.

Belangrijk bij de inrichting is dat de nieuwe processen van de Omgevingswet en WKB leidend zijn.

Hoewel alles volgens planning verloopt is de tijdsdruk om het op 1 januari 2024 af te hebben enorm. We vragen dus veel van onze medewerkers.

Project digitaal verzenden

We hebben u eerder geïnformeerd over het project digitaal verzenden.

Vergunningen en bijbehorende stukken versturen we straks voornamelijk digitaal en niet meer fysiek. We hebben de testfase nagenoeg afgerond en zullen de nieuwe werkwijze binnenkort implementeren.

Digitale klantrapportages

We delen onze maandelijkse omzetcijfers en KPI's via Power BI met onze opdrachtgevers. We zullen ons Dagelijks Bestuur voorleggen om de papieren versie van de klantrapportage vanaf 2024 te laten vervallen.

3.3. Bedrijfsvoering/financiën

Begroting, advieslijsten en werkplannen 2024

We hebben begin 2023 de advieslijsten 2024 opgesteld en hierover gesproken met onze opdrachtgevers. Op basis van onze advieslijsten stelden we ook een begroting 2024 op. Nadat deze begroting 2024 door ons Dagelijks Bestuur was vastgesteld, bleek dat de WKB op 1 januari 2024 wordt ingevoerd. Dat betekent dat de private markt al eerder dan voorzien taken van ons overneemt. Hierdoor kan meerwerk van in totaal € 8 ton vervallen. We hebben de begroting 2024 hierop aangepast. Deze bijgestelde versie ligt op 31 augustus aan ons Algemeen Bestuur voor.

We zijn nu met onze opdrachtgevers in gesprek over de werkplannen 2024. Samen bekijken we hoe we onze middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in kunnen zetten. Aanpassingen verwerken we begin 2024 in de wijziging van de begroting 2024.

Aanbesteding accountant

We hebben in het eerste kwartaal van 2023 de aanbesteding van de accountant afgerond. De opdracht is gegund aan onze huidige accountant: WHS registeraccountants. Zij gaan voor een looptijd van 3 jaar de controle op de boekjaren 2023, 2024 en 2025 uitvoeren. Met mogelijkheid tot verlengingen voor de boekjaren 2026 en 2027, en 2028 en 2029.

3.4. Communicatie

Het team Communicatie werkt aan de voorbereidingen van de komst van de Omgevingswet. Dit doen zij samen met communicatieadviseurs van onze opdrachtgevers en de andere omgevingsdiensten.

Het team besteedt steeds meer aandacht aan onze sociale media. Met een contentplan en een actieve benadering zorgen we voor relevante en interessante berichten op LinkedIn en Instagram. Hier gaan we mee door. Dit doen we met als doel inwoners beter te informeren en ook ons eigen verhaal te vertellen. Dus te laten zien waar de ODRN voor staat en waar we allemaal hard aan werken. Door langdurige ziekte van een collega van het kleine team gaan de ontwikkelingen veel minder snel dan gewenst.

Het team speelt een rol van belang bij de interne communicatie, denk onder meer aan informatie over de samenwerking met de ODRA en de ontwikkelingen op het gebied van de BRIKS-taken.

3.5. VTH-kwaliteit

De samenleving verwacht van ons professionele kwaliteit in de uitvoering van onze taken. Daarom gelden er kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De kwaliteitscriteria voor de kritische massa (deskundigheid en ervaring) zijn verplicht voor VTH-taken van het basistakenpakket van de omgevingsdiensten.

De ODRN brengt met de applicatie LeerpleinOmgevingsrecht in combinatie met de robuustheidsMonitor de status van deskundigheid, het ePortfolio en leer- en ontwikkelactiviteiten in beeld. Medio 2023 is het MT geïnformeerd over de status hiervan. Uit de monitor blijkt dat de ODRN de robuustheid op een aantal deskundigheidsgebieden niet kan aantonen. In het plan van aanpak KC 2.2 2023 gaan we hiermee aan de slag. We gaan daar in op diverse aspecten van kwaliteit

(kwaliteitscriteria, kritische massa en procescriteria). We zullen u hierover bij de jaarstukken 2023 informeren.

We besteden continu aandacht aan onze processen en op de vraag hoe we de kwaliteit van onze producten kunnen verbeteren. Dat doen we bijvoorbeeld met collegiale toetsen, handhaafbaarheidstoetsen en juridische toetsen.

We besteden voorts veel aandacht aan efficiencyverbeteringen. We lopen onze interne en externe werkafspraken na en passen deze hierop aan. Want uiteindelijk werkt ook dat door in betere kwalitatieve besluitvorming.

Tegelijkertijd richten we ons op bedrijven om ervoor te zorgen dat er goede en complete aanvragen worden ingediend. Ook proberen we opdrachtgevers beter te informeren over lopende zaken en beleidsdoelen.

3.6. Ontvlechting Nijmeegse Briks-taken

We treffen voorbereidingen om de gemeente Nijmegen antwoord te kunnen geven op hun verzoek om de BRIKS-taken terug te nemen.

Op 13 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de ODRN een besluit genomen over de kaders waarbinnen medewerking aan het verzoek van de gemeente Nijmegen kan worden verleend:

- De ontvlechting mag de ODRN geen financieel nadeel opleveren.
- De ODRN moet als een sterke organisatie uit de ontvlechting komen, in staat om haar taken volledig te vervullen, ook met het oog op de toekomst.
- De ODRN ontslaat als gevolg van de ontvlechting geen medewerkers. Eventuele boventalligheid verdwijnt in de loop der tijd door herplaatsing, uitbreiding van werk, of natuurlijk verloop.
- De ODRN richt zich in dit proces op haar eigen organisatie en personeel, en heeft geen taak bij het implementeren/organiseren van het BRIKS-takenpakket door/bij de gemeente Nijmegen.

We gaan vervolgens aan de slag met een concrete uitwerking (uitvoeringsplan) en met de implementatie. In het projectplan, waarover we met de gemeente Nijmegen afstemmen, nemen we de kosten van de ontvlechting mee. We maken daarbij onderscheid tussen voorbereidingskosten en meerjarige frictiekosten. We houden bij welke kosten/uren er voor dit onderwerp gemaakt worden. Tot nu toe (2022 – tot en met juli 2023) gaat het om zo'n € 1,5 ton. Deze kosten zullen we als voorbereidingskosten meenemen in het projectplan.

De gemeente Nijmegen heeft de bereidheid uitgesproken om de kosten te vergoeden. Het overleg daarover is nog gaande. Ambtelijke afstemming geeft

wel aanleiding tot zorg. Er bestaat namelijk verschil van inzicht over wat toerekenbare kosten zijn. De gemeente Nijmegen stelt zich op het standpunt dat veel kosten behoren tot onze standaardtaken (organisatie-ontwikkeling) dan wel opgenomen zijn in de berekening van het integrale uurtarief.

3.7. Strategische samenwerking met ODRA

U bent in de rapportage over Q1 2023 op de hoogte gesteld van de intentie van de directeurs van de ODRA en de ODRN om een diepgaandere samenwerking te onderzoeken. Inmiddels is er een due diligence-onderzoek geweest en heeft Fringe, een extern onderzoeksbureau, een conceptrapport aangeleverd. De volgende stap is dat de bevindingen met de verschillende stakeholders besproken zal gaan worden. Na deze gesprekken zullen de resultaten gezamenlijk in de bestuursvergaderingen ter sprake worden gebracht. Dit zal de weg vrijmaken voor een weloverwogen besluitvorming die de koers van de voorgenomen samenwerking zal bepalen.

3.8. Ontwikkelprogramma 2023

In 2023 zetten we ruim € 1 miljoen in voor ontwikkelopgaven. Het gaat om het structurele ontwikkel- en innovatiebudget van jaarlijks € 3 ton, naar 2023 doorgeschoven bijdrage uit het ontwikkelprogramma 2019 – 2022 en om middelen die we in onze eigen begroting vrij hebben kunnen spelen.

In deze paragraaf lichten we u de inzet van dit budget toe. Inzet van dit budget is pas mogelijk na goedkeuring van ons MT en op basis van een onderbouwd projectplan. Ook ons Dagelijks Bestuur nemen we mee in onze grootste projecten.

Het ontwikkelbudget is aan vier projecten voor een totaal bedrag van € 8,5 ton toegekend. Er resteert € 1,6 ton om nog te bestemmen. In de volgende tabel ziet u de inzet van deze middelen:

In € * 1.000	
1. Implementatie omgevingswet	204
2. Vervanging FIS, HRM en tijdschrijven	157
3. Vervanging WRS	411
4. Traineeprogramma	81
Bestemd	853

Nog te bestemmen	160
Totaal budget	1.013

Implementatie omgevingswet

We zetten deze middelen op vier inhoudelijke onderwerpen in:

- werkafspraken met ketenpartners en gemeenten: testen, eventueel aanpassen en definitief maken (ze zijn al in concept klaar);
- aanpassen van standaarddocumenten: onze "klare taal"-brieven Omgevingswet/Wkb-proof maken en ontbrekende documenten maken;
- communicatie: Omgevingswet-communicatie met de gemeentelijke communicatieadviseurs afstemmen en de website van de ODRN aanpassen;
- leges: afstemmen met de gemeenten over de Omgevingswet-legesverordening en deze legesverordening in de applicatie Legitiem zetten.

We verwachten binnen het budget te blijven.

Vervanging FIS, HRM en tijdschrijven

Dit project gaat over de aanschaf van een Financieel Informatie Systeem (FIS) , HRM module en Tijdschrijfmodule. De opdracht is gegund aan twee leveranciers: Afas Software B.V. (FIS, HRM) en Timetell B.V. (tijdschrijven). Komende periode werken we aan implementatie van de systemen. We worden hierbij ondersteund door Vier Consultancy, een full-service adviesbureau gespecialiseerd in AFAS Profit. De systemen dienen vanaf 1 januari 2024 operationeel te zijn. De invoering van het HRM-pakket doen we gefaseerd en ook deels in 2025.

Dit project heeft gevolgen voor de samenwerking tussen de gemeente Nijmegen en de ODRN. De gemeente Nijmegen voert via de gastheerovereenkomst een aantal taken op het gebied van financieel en personeelsbeheer (inclusief de salarisadministratie) uit. Deze taken komen te vervallen. We zullen hierover afspraken maken in de gastheerovereenkomst vanaf 2024.

Vervanging WRS

De vervanging van ons zaakstelsel WRS door Open Wave krijgt steeds meer vorm. Key users van de verschillende afdelingen zijn druk met het inrichten en oefenen met dit nieuwe systeem dat vanaf 2024 operationeel moet zijn.

Traineeprogramma

De kosten van dit programma (zie paragraaf 2.3) dekken we deels uit het ontwikkelbudget 2023.

Nog te bestemmen budget

Het nog te bestemmen budget van € 1,6 ton zetten we waarschijnlijk in voor onze ICT-projecten. We zullen ons MT en Dagelijks Bestuur hierover dit najaar meenemen. In de jaarstukken 2023 zullen we verantwoording afleggen over de besteding van de middelen ontwikkelprogramma 2023.

4. Financiën

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

4.1. Begroting, prognose en resultaatverwachting 2023

In de volgende tabel geven we inzicht in de begroting 2023, de prognose op basis van de cijfers tot en met juli 2023 en de verschillen tussen begroting en prognose. We lichten deze verschillen in paragraaf 4.2 toe. Voor een vergelijking met vorig jaar, laten we ook de realisatie 2022 zien.

Omschrijving	werkelijk 2022	begroting 2023	prognose 2023	Vershil prognose - begroting
in € * 1.000		I	II	II - I
Baten				
Deelnemersbijdragen	20.154	24.592	23.614	-977
Bovenregionale taken	1.817	2.099	1.627	-472
Subsidies en overige baten	358	1.204	966	-238
Ontwikkelprogramma	656	144	144	0
Onttrekking bestemmingsreserve	0	339	339	0
Vrijval voorziening harmonisatietoelage	78		0	0
Totaal baten	23.061	28.378	26.691	-1.687
Lasten				
Salarissen en sociale lasten	13.722	16.958	14.504	-2.454
Opleidingskosten	176	327	327	0
Inhuur	4.797	5.766	5.905	139
Piofah gastheer	2.651	1.576	1.646	70
IRVN	0	1.101	1.101	0
Kapitaallasten	300	272	272	0
Materiele kosten Opdrachtgever	281	311	110	-201
Overige materiele kosten	747	659	688	29
Bijdrage regionaal stelsel	270	395	395	0
Kosten ontwikkelprogramma	731	1.013	1.013	0
Totaal lasten	23.675	28.378	25.961	-2.417
Resultaat	614	0	729	729

Uitgangspunten prognose

De prognose van de deelnemersbijdragen, de bijdragen bovenregionale taken en van subsidies en overige baten zijn gebaseerd op extrapolatie van de omzet tot en met juli 2023. Bij de omzetprognose van onze deelnemers hebben we rekening gehouden met een aanvullende bijdrage vanwege de hoge inflatie in 2023. Verder gaan we ervan uit dat we de bijdrage ontwikkelprogramma en de bestemmingsreserve dit jaar volledig inzetten.

De prognose van de lasten is deels gebaseerd op de begroting 2023. Het gaat om de geactualiseerde begroting 2023 inclusief wijziging 1 waarover ons Algemeen Bestuur op 13 juli 2023 besluit. Omdat dit een geactualiseerde begroting is, geeft deze voor de meeste posten een actueel beeld van de kosten.

De prognose van de loonsom is gebaseerd op extrapolatie van de betaalde salarissen tot en met juli 2023 en houdt rekening met de effecten van de CAO 2023. Bij de prognose van de inhuurkosten zijn we uitgegaan van het contractenregister.

Aansluiting begroting 2023 op werkplannen

In deze tabel ziet u de aansluiting van de begroting op de werkplannen.

In € * 1.000	Begroting	Werkplan	Aanvullend e indexering	Werkplan incl aanvullend e indexering	Bijstellingen
	I			II	II - I
Deelnemersbijdragen	24.592	22.775	1.899	24.674	82
Bovenregionale taken	2.099	2.189		2.189	90
Subsidies en overige baten	1.204	1.239		1.239	35
Subtotaal	27.894	26.202	1.899	28.101	206
Ontwikkelprogramma	144				
Onttrekking bestemmingsreserve	339				
Totaal begrote baten	28.378				

De kolom bijstellingen laat de verschillen tussen begroting en werkplannen zien. Er zijn ten opzichte van de begroting voor € 2 ton aanvullende werkafspraken gemaakt. Het gaat om relatief kleine bijstellingen (0,7 % van de totale baten). De begroting 2023 sluit dus nog nagenoeg aan.

In volgende tabel ziet u de realisatie tot en met juli 2023 uitgesplitst naar domein en vakgebied.

In € * 1.000		Realisatie tm juli	Werkplan	Voortgang
BRIKS	Totaal	5.848	10.672	55%
	Vergunningverlening	3.336	5.150	65%
	Toezicht & Handhaving	1.919	4.078	47%
	Juridische diensten	193	391	49%
	Specialistisch Advies	400	1.054	38%
Milieu	Totaal	5.779	9.879	59%
	Vergunningverlening	2.833	4.656	61%
	Toezicht & Handhaving	2.251	3.681	61%
	Juridische diensten	179	396	45%
	Specialistisch Advies	517	1.146	45%
Projecten		2.606	5.651	46%
Totaal		14.234	26.202	54%

Zoals u in deze tabel kunt zien is de inzet op milieu met 59% ongeveer volgens planning (58%) en blijft de realisatie op de bouwtaken (55%) en op projecten (waaronder subsidies) (46%) achter. De oorzaken hiervan hebben we in deze rapportage toegelicht. In bijlage 1 geven we nadere detaillering van de productie op het niveau van onze externe producten.

In volgende tabel geven we inzicht in de realisatie per opdrachtgever.

In € * 1.000	Realisatie tm juli 2023	Werkplan	Voortgang
BERG EN DAL	1.402	2.375	59%
BEUNINGEN	1.160	1.887	61%
DRUTEN	382	603	63%
HEUMEN	510	874	58%
NIJMEGEN	4.852	9.055	54%
GELDERLAND	3.999	7.124	56%
WIJCHEN	467	970	48%
Deelnemers	12.773	22.889	56%
NIJKERK	1	-	0%
OD IJSSELAND	3	18	14%
OD TWENTE	5	11	51%
ODA	75	277	27%
ODDV	59	152	39%
ODNV	75	141	53%
ODR	12	61	20%
ODRA	199	593	34%
OVERIJSEL	486	854	57%
OVIJ	34	82	42%
Bovenregionaal	949	2.189	43%

In € * 1.000	Realisatie tm juli 2023	Werkplan	Voortgang
ODNL	99	151	66%
DCMR	62	169	36%
MINISTERIE VAN EZK	40	178	22%
MINISTERIE VAN I & W	182	585	31%
Kosten ontvlechting BRIKS	104		
Overige	26	40	64%
Subsidie en overig	513	1.123	46%
Totaal	14.234	26.202	54%

Bij onze deelnemers blijft de realisatie absoluut gezien het meest bij de gemeente Nijmegen achter. Dat komt vooral door achterblijvende inzet bij toezicht BRIKS als gevolg van de personele krapte. Hierdoor is de inzet op de juridische diensten ook minder. Verder blijft de realisatie op een aantal projecten, waaronder kamerverhuur, achter als gevolg van een vertraagde opstart. Daar tegenover staat overigens wel dat er meer werk is gerealiseerd met betrekking tot projecten Nijmegen West en Weurt.

Bij de gemeente Wijchen zien we relatief de grootste onderbesteding. Het aantal meldingen en aanvragen is minder groot dan was verwacht. Daardoor blijven toezicht milieu en vergunningverlening BRIKS achter.

De achterstand op de werkplannen is ook relatief groot bij onze bovenregionale opdrachtgevers. Dat komt omdat zij de vergunningverlening bij complexe gemeentelijke bedrijven vanaf 2024 grotendeels zelf gaan oppakken en hier dit jaar al op voorsorteren.

In de klantrapportages gaan we verder in op afwijkingen van individuele opdrachtgevers.

4.2. Verklaring van afwijkingen tussen begroting en prognose

Baten

Met de eerste 7 maanden van 2023 in beeld, kunnen we een redelijk betrouwbare prognose van de jaaromzet geven. In de rapportage van Q1 2023 gaven we aan dat we op de werkplannen achterliepen. Dat beeld is niet gewijzigd. Op basis van de ontwikkeling tot en met juli 2023 komen we tot een prognose van de baten 2023 van € 26,7 miljoen. Daarmee blijven we € 1,7 miljoen (6%) op de begroting achter. De achterstand doet zich vooral voor bij handhaving BRIKS. Bij sommige opdrachtgevers wordt minder gebouwd dan verwacht en bij andere opdrachtgevers speelt de krapte op de arbeidsmarkt ons

nog steeds parten. In overleg met opdrachtgevers zetten we onze capaciteit risicogericht in. Dat betekent dat we kleinere en minder risicovolle bouwwerken niet of minimaal inspecteren.

Daarnaast blijft de omzet op bovenregionale taken achter. Dat komt door onderbesteding op complexe vergunningverlening milieu. Regionale omgevingsdiensten voeren deze taak steeds meer zelf uit. Vanaf 1 januari 2024 gaat deze taak bij de meeste diensten volledig over.

Ten slotte blijft de besteding van de subsidiebudgetten achter. Dat komt vooral door onderbesteding op de SPUK subsidies. We hebben tijd nodig gehad om de projecten te bemensen. Niet ingezette subsidies mogen we doorschuiven naar 2024.

We houden bij de omzetprognose rekening met een bijdrage van afgerond € 2 ton voor inzet en kosten vanwege de ontvlechting van de BRIKS-taken. We gaan ervan uit dat de gemeente Nijmegen deze inzet betaalt, maar we hebben nog geen akkoord hiervoor.

In volgende grafiek ziet u de omzetontwikkeling van de eerste 7 maanden van 2023.

Deze grafiek laat zien dat er sprake is van een seizoenspatroon met een wat lagere omzet in de vakantieperiodes. De lichtgroene horizontale balk geeft de maandomzet volgens de werkplannen 2023 aan.

Lasten

De achterblijvende baten vertalen zich in lagere lasten van onder aan de streep € 2,4 miljoen. Vooral de salarissen van ons vaste personeel loopt op de begroting achter. De prognose hiervan blijft naar verwachting ruim € 2,4 miljoen

achter op de begroting 2023. Dat komt vooral door onderbezetting op vast personeel van zo'n 16 fte: begroot 187 fte en realisatie 171 fte. Daarnaast zien we dat door verjonging van ons personeelsbestand de gemiddelde anciënniteit afneemt. Ook dit geeft een voordeel op de begroting². Ten slotte verwachten we voor ruim € 2 ton aan bijdragen van het UWV voor medewerkers die met zwangerschapsverlof zijn of die in afwachting zijn van een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Op inhuur verwachten we een lichte overschrijding van € 1,3 ton (2%). Ons aandeel inhuur als percentage van de loonsom plus inhuur, komt uit op 29%. Dat is hoger dan in 2022 (26%) en ook hoger dan begroot (25%). We proberen het aandeel inhuur te beperken, maar vast personeel werven lukt vaak niet. We zien wel dat onze bouwafdelingen het grootste aandeel inhuur hebben (40%). Een flexibele schil bij bouwen is gewenst met het oog op het terugnemen van de bouwtaken door de gemeente Nijmegen.

De materiële kosten voor opdrachtgevers blijven € 2 ton op de begroting achter. De begroting hiervoor is gebaseerd op de uitgaven van 2022. Toen waren er wat incidentele posten die in 2023 niet terugkomen.

Ten slotte verwachten we een overschrijding op de kosten van de gastheerovereenkomst met de gemeente Nijmegen van € 70.000. Dat heeft te maken met een in dit voorjaar aangekondigde ophoging van de servicekosten. Deze verhoging hebben we niet meer in de begroting mee kunnen nemen.

Per saldo prognosticeren we een positief resultaat van € 7 ton. Daarmee lopen we in de pas met de prognose van Q1 2023. Toen prognosticeerden we een positief resultaat van eveneens € 7 ton.

² Bij de begroting gaan we uit van een gemiddelde anciënniteit trede 10. Dit was altijd een goede indicatie. In januari 2020 was de gemiddelde trede bijvoorbeeld nog 9,9. Eind maart 2023 was het gemiddelde gedaald naar 9,3. Het gaat om een tijdelijk voordeel, de anciënniteit van individuele medewerkers neemt jaarlijks toe tot het maximum van trede 11.

Bestuurs- rapportage t/m juli 2023

5. Ontwikkelingen en KPI's

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

5.1. Sturen op processen en KPI's

Sturen op effecten (Outcomesturing)

Adviesbureau Lysias heeft op verzoek van de gemeente Nijmegen en ODRN een plan gemaakt over hoe de ODRN met de deelnemers kan gaan sturen op effecten (outcomesturing). Bij outcomesturing stuur je op de realisatie van beleidsdoelen, zoals lucht- of waterkwaliteit. Andere gemeenten en de provincie Gelderland zijn aangehaakt in de ontwikkeling van de routekaart en hopelijk ook zoveel mogelijk in de uitvoering daarvan. Het plan is om in vier tot vijf jaar in stappen te werken aan een betere outcomesturing. Lysias brengt in kaart wat nodig is aan mensen, ICT en financiën om het plan uit te voeren. Het rapport is bijna klaar en wordt eind oktober 2023 voorgelegd aan ons algemeen bestuur. We zijn nog wel op zoek naar dekking van de kosten om de plannen te realiseren.

KPI's

In onderstaande tabellen ziet u een overzicht van de scores op verschillende KPI's. Het gaat hier om de periode 1 augustus 2022 tot en met 31 juli 2023. We kijken naar een langere periode omdat dit een zuiverder beeld geeft.

		Tijdigheid	Norm	Aantal
Bouwen	Reguliere vergunningen	99%	90%	1.723
	Uitgebreide vergunningen	37%	90%	62
	Sloopmeldingen incl. asbest	90%	90%	2.031
Milieu	Reguliere vergunningen	59%	90%	96
	Uitgebreide vergunningen	13%	90%	30
	Meldingen	59%	90%	381

Bij BRIKS valt op dat een te hoog percentage uitgebreide vergunningen niet op tijd wordt behandeld. Dat komt doordat deze vergunningen vaak zijn gecombineerd met milieu.

Milieu presteert op bovenstaande KPI's onder de norm. Dat komt door personeelstekorten, maar ook omdat opdrachtgevers soms laat of niet op informatieverzoeken van ons ingaan. Daarnaast kent milieu een grotere mate van complexiteit en informatiebehoefte waardoor aanvragers vaker meer ruimte

en tijd wordt geboden om documenten aan te leveren. Vanwege deze dienstverlenende handelswijze worden gekoppelde termijnen verruimd. Er is een verbetertraject ingezet om de termijnen te verkorten en procedures sneller af te ronden.

		Waarde	Norm	Aantal
BRZO				
	reguliere vergunningen	82%	90%	28
	uitgebreide vergunningen	14%	90%	7
	meldingen	64%	90%	14

		Waarde	Norm	Aantal
Klanttevredenheid				
	Behandeling omgevingsvergunning	79%	80%	360
	Uitgevoerde controle	87%	80%	67
	Vooroverleg	68%	80%	78
	Inhoud controlebrief	89%	80%	65
	Melding activiteitenbesluit	76%	80%	21

Vanaf 1 januari 2023 benaderen we alle aanvragers van een omgevingsvergunning met ons klanttevredenheidsonderzoek. Daarvoor benaderden we alleen mensen die een verleende vergunning hadden gekregen. We meten tevredenheid. De norm geeft het percentage van tevreden en zeer tevreden respondenten aan.

		Waarde	Norm	Aantal
Naleefgedrag controles				
	BRIKS	76%	60%	858
	Milieu eerste controle	57%	60%	1.107
	Milieu eerste hercontrole	65%	60%	478

We zien dat bij naleefgedrag controles de KPI's doorgaans goed presteren.

Via een dashboard bedrijven rapporteren we aan de provincie Gelderland over de KPI's die te maken hebben met vergunningverlening en handhaving.

Bijlage 1 Productie tot en met juli 2023 per product

In € * 1.000	Realisatie tm juli 2023	Werkplan	Voortgang
Advies beleidsontwikkeling BRIKS	16	37	44%
Advies evenementen	15	46	32%
Advies monumenten	2	81	3%
APV besluit	41	60	69%
Behandeling klachten BRIKS	165	346	48%
Bestraffende handhaving BRIKS	87	195	45%
Controle inrichtingseisen aanvraag Alcoholwetvergunning	1	3	50%
Herstellende handhaving BRIKS	216	500	43%
Informatieverzoeken BRIKS	366	890	41%
Juridisch advies BRIKS	53	37	141%
Melding BRIKS	391	642	61%
Omgevingsoverleg BRIKS	342	640	53%
Omgevingsvergunning BRIKS	2.532	3.778	67%
Piket Bouwen	8	32	24%
Rechtsbescherming BRIKS	140	353	40%
Toezicht APV besluit + evenementen	6	-	
Toezicht bestaande bouw BRIKS	270	463	58%
Toezicht Huisvestingswet	3	17	19%
Toezicht overige Illegaliteit	21	82	26%
Toezicht sloop/asbest	192	529	36%
Toezicht verleende omgevingsvergunning BRIKS	935	1.867	50%
Vergunning Huisvestingswet	18	16	111%
Vergunning Leegstandswet	12	14	89%
Verzoek tot handhaving BRIKS	15	45	34%
BRIKS	5.848	10.672	55%
Actualisatietoets vergunningen	41	109	38%
Advies afval en circulaire economie	4	51	8%
Advies beleidsontwikkeling Milieu	48	58	83%
Advies bodem	31	141	22%
Advies fysieke leefomgeving	107	98	110%
Advies geluid en trillingen	22	92	23%
Advies HUP	10	13	74%
Advies lucht en geur	49	101	48%
Advies omgevingsveiligheid	26	102	25%
Behandeling klachten Milieu	218	231	94%
Behandeling ongewoon voorval	43	65	66%
Beoordeling (verplichte) rapportages	75	170	44%
Bestraffende handhaving Milieu	39	176	22%
Energietoezicht	0	-	
Goedkeuringsbesluit	41	36	116%
Hercontrole Milieu	367	523	70%
Herstellende handhaving Milieu	133	296	45%
Informatieverzoeken Milieu	146	320	46%
Juridisch advies Milieu	17	74	23%
Melding Milieu	333	783	43%
Milieucontrole	917	1.399	66%
Milieueffectrapportage	170	221	77%
Omgevingsoverleg Milieu	278	691	40%
Omgevingsvergunning Milieu	1.947	2.774	70%
Ontheffing besluit stortplaatsen	21	43	49%
Piket Milieu	13	14	93%
Rechtsbescherming Milieu	161	322	50%
Seveso inspectie	316	616	51%
Toezicht bodem	123	295	42%
Toezicht integraal HAT	59	48	123%
Verzoek tot handhaving Milieu	22	19	111%
Milieu	5.779	9.879	59%

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Kadernota 2024-2025
Nummer : 9
Datum : 26 oktober 2023

Samenvatting / concept besluit

Kennis te nemen en het bespreken van de Kadernota 2024-2025 inclusief wijziging alvorens deze aan de deelnemers en de AGR wordt toegezonden.

Aanleiding en inleiding

Onderdeel van onze P&C-cyclus is de kadernota. Dit is een vooraankondiging in het kader van de begrotingsbehandeling in het voorjaar van 2024. We actualiseren dan de begroting 2024 en leggen de begroting 2025 voor. Van deze kadernota wordt door ons algemeen bestuur kennisgenomen en deze wordt besproken alvorens deze wordt verzonden aan de deelnemers met de mogelijkheid deze te voorzien van een zienswijze.

Inhoud

Voor de inhoud verwijzen we naar de kadernota in de bijlage. De ontwikkelingen en uitdagingen hebben we hierin samengevat en gevisualiseerd met een bolletjeslijst. In het laatste hoofdstuk van de nota geven we inzicht in de prioritaire thema's waarvoor we ons aanvullende budget voor opleiding en ontwikkeling in 2024 en 2025 willen inzetten.

Het dagelijks bestuur heeft op 28 september jl. ingestemd met de kadernota en deze vrijgegeven voor behandeling door het algemeen bestuur. Op verzoek van het dagelijks bestuur is de volgende wijziging verwerkt:

Volgende tekst op pagina 7 van de kadernota:

In de begroting 2024 zijn we uitgegaan van volledige invoering van de Wkb per 1 januari 2024. Uitstel van de wet voor verbouwactiviteiten naar 1 juli 2024, betekent dat we vergunningplichtige verbouwactiviteiten tot die datum in behandeling zullen moeten nemen. De meerkosten hiervan zijn zo'n € 8 ton.

Is aangepast naar:

In de begroting 2024 zijn we uitgegaan van volledige invoering van de Wkb per 1 januari 2024. Uitstel van de wet voor verbouwactiviteiten naar 1 juli 2024, betekent dat we vergunningplichtige verbouwactiviteiten tot die datum in behandeling zullen moeten nemen. De meerkosten hiervan hebben we eerder ingeschat op zo'n € 8 ton. Optie is om extra budget hiervoor uit te trekken, mogelijk zijn er ook alternatieve oplossingen, zoals aanpassing van de werkplannen of doorvoeren van bezuinigingen. We zullen hierover de gesprekken met onze deelnemers voeren en komen hier in het voorjaar van 2024 bij de wijziging van de begroting 2024 op terug.

Argumenten en beoogd effect

De kadernota 2024-2025 geeft de risico's en uitdagingen weer voor de begroting 2025 die begin volgend jaar zal worden opgesteld. Ook geven we inzicht in mogelijke effecten die we meenemen bij de aanpassing van de begroting 2024. Deze aangepaste begroting laten we meelopen met de zienswijzeprocedure van de begroting 2025. Met het delen van ontwikkelingen en risico's geven we onze deelnemers de mogelijkheid om hier in hun begrotingen op te anticiperen.

Financiële gevolgen

Deze Kadernota heeft op zich geen financiële gevolgen, maar geeft wel de kaders aan voor de begroting 2025 waarin de financiële gevolgen zullen worden verwerkt.

Bevoegdheid

Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het vaststellen van de Kadernota op basis van artikel 58B van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Alvorens de kadernota te sturen aan de deelnemers willen we graag uw bestuur hierover informeren en deze kadernota bespreken.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht kennis te nemen en het bespreken van de Kadernota 2024-2025 inclusief wijziging alvorens deze aan de deelnemers en de AGR wordt toegezonden.

Nijmegen, 29 september 2023

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage ODRN Kadernota 2024 – 2025

Bijlage Zienswijzebrief ODRN PS-Raden Kadernota 2024 2025

The background of the entire page is a photograph of a forest path during autumn. The path is covered with fallen yellow and orange leaves. Several cyclists are riding away from the viewer on the path. The trees are tall and their leaves are in various stages of autumn color. A semi-transparent green and blue graphic element is visible on the right side of the image.

Kadernota

Actualisatie begroting 2024 en 2025

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inleiding

Deze kadernota leggen we u voor in aanloop naar de actualisatie van de begroting 2024 en de behandeling van de begroting 2025 in het voorjaar van 2025.

De kadernota van vorig jaar stond in het teken van zwaar weer op komst. We schetsten diverse ontwikkelingen met een onzekere of negatieve impact. Deze nota geeft een positiever beeld. Dat komt niet omdat we in rustiger vaarwater beland zijn, integendeel, ontwikkelingen en uitdagingen zijn nog steeds fors. Maar er zijn besluiten genomen waarmee een aantal ontwikkelingen concreter geworden zijn. Zo staat de invoeringsdatum van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) vast. Dat wordt 1 januari 2024. Medio september 2023 kregen we bericht dat de invoering van de Wkb voor verbouwactiviteiten is uitgesteld naar 1 juli 2024. Met deze data in het vizier is een eind gekomen aan jarenlange uitstel van deze wetten. We weten nu waar we op aan moeten sturen. Het uitstel van de Wkb voor verbouwactiviteiten betekent wel meerwerk die we nog niet in de begroting 2024 vertaald hebben. In deze begroting hebben we ook de effecten van de hoge inflatie uit 2023 meegenomen. Dat betekent niet dat we alle kostenstijgingen kunnen afdekken. Zo brengt de gemeente Nijmegen ons meer dan een verdubbeling van de servicekosten in rekening. Dat is meer dan we voorzien hebben en kan dekkingsproblemen geven. Verder hebben we besluiten genomen over leveranciers en invoeringsdata van nieuwe ICT-systemen. De vervanging van ons zaakstelsel laten we parallel lopen met de invoering van de Omgevingswet. Dat geeft voordelen omdat we de inrichting van nieuwe werkprocessen dan maar één keer hoeven te doen.

Onzekerheid is er vooral nog over de overdracht van de BRIKS-taken naar de gemeente Nijmegen. Hierover voeren we constructieve gesprekken, maar over wanneer en hoe precies de overgang gaat plaatsvinden, is nog geen besluit genomen. Ook hierover houden we u op de hoogte.

De jaren 2024 en 2025 staan vooral in het licht van doorontwikkeling. We gaan aan de slag met landelijke robuustheidscriteria. Een eerste toetsing laat zien dat we nog niet op alle criteria positief scoren. De toenadering tot de Omgevingsdienst Arnhem (ODRA) past bij deze ontwikkeling. De eerste verkenningen naar een strategische samenwerking of wellicht een fusie zijn afgerond. We zien hobbels maar vooral veel kansen en synergie. Verdere uitwerking van de plannen blijft komende tijd onderwerp voor de bestuurlijke en ambtelijke agenda's.

Voorzitter Algemeen Bestuur ODRN

Samenvatting

In de volgende tabel geven we een overzicht van de ontwikkelingen die we in deze nota uitwerken. De bolletjes geven een indicatie van de mogelijke impact op onze financiën, onze interne organisatie, politiek bestuurlijke aspecten en op de omgeving en onze inwoners. Het gaat om de impact die we voor de middellange termijn (2024 en 2025) voorzien, niet om het uiteindelijke effect van de ontwikkeling.

Ontwikkelingen	Financieel risico Kadernota	Interne organisatie	Politiek/bestuurlijk	Omgeving/burger
Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen	●	●	●	●
Doorontwikkeling naar aanleiding van de commissie van Aartsen (oa samenwerking/fusie met de ODRA)		●	●	
Herverdeling taken Briks en stelsel	●	●	●	●
Organisatieontwikkeling	●	●		
Nieuwe ICT-systemen (zaaksysteem, tijdschrijfmodule, financieel, MM en HRM)	●			

●	risico op een negatieve impact
●	risico op een licht negatieve impact
●	kans op een positieve impact
Leeg	Waarschijnlijk geen impact/ of niet in te schatten

We gaan in deze kadernota vooral in op de 5 ontwikkelingen in de tabel. We voorzien dat deze ontwikkelingen vooralsnog een (licht) negatieve impact op onze interne en externe organisatie hebben. We lichten de ontwikkelingen in deze nota nader toe.

Ontwikkelingen kadernota 2025 versus kadernota 2024

De lijst in de kadernota 2024 was langer, toen benoemden we 9 ontwikkelingen. We hebben dus 4 ontwikkelingen van de lijst geschrapt.

De wetswijziging gemeenschappelijke regeling is ingevoerd en kan daarmee van de lijst. Ook personele krapte en personeelsbeleid staan niet meer op de lijst. We hebben een succesvol traineeprogramma afgerond en we merken dat de arbeidsmarkt iets aantrekt. Verder is de toenemende publicatieplicht vervallen als belangrijke ontwikkeling. We zijn hier nog wel mee bezig. De anonimiseringssoftware werkt nog niet naar behoren en de volle opvang van de wetten is nog niet helemaal duidelijk. De Wet elektronische publicaties (Wep) is pas per 1 juli 2023 ingegaan en de Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 slechts gedeeltelijk¹ in werking getreden. We krijgen wel steeds meer zicht op werkzaamheden en kunnen daarop anticiperen.

Ook is de ontwikkeling vereenvoudigde bedrijfsvoering vanaf 2023 vervallen. De vereenvoudigingen zijn doorgevoerd. De begrotingen 2023 en 2024, werkplannen 2023 en de advieslijsten 2024 zijn op basis van de nieuwe tarieven en uitgangspunten (zie begrotingstukken) opgesteld. De bestuursrapportage tot en met juli 2023 laat een positief resultaat en geen grote herverdeelleten zien. De overgang van oude naar nieuwe bedrijfsvoering is goed verlopen en afgerond.

Tenslotte hebben we inflatie van de lijst gehaald. We hebben over 2023 een aanvullende bijdrage van onze deelnemers gevraagd als compensatie voor de hoge inflatie in 2023 en

¹¹ De verplichtingen uit de Woo om documenten behorende tot 11 informatiecategorieën binnen 14 dagen actief openbaar te maken via het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI), treden nog niet in werking. PLOOI is momenteel niet gereed en overheden kunnen dit dus niet gebruiken om documenten te publiceren. De komende jaren zal deze verplichting gefaseerd in werking treden.

over 2024 hebben we onze tarieven hierop aangepast. Het effect hiervan is meegenomen in de begroting 2024. Daarmee zijn we vooralsnog voldoende gecompenseerd voor de inflatie.

Minder strategische ontwikkelingen dus dan in 2024. Dat stelt ons in staat meer focus aan te brengen. En dat is nodig, want de 4 ontwikkelingen die overblijven, hebben elk een behoorlijke impact.

Samenvatting financiële effecten

In de volgende tabel geven we een samenvatting van onzekere ontwikkelingen met mogelijk financiële impact. Ontwikkelingen waarop we bij de behandeling van de wijziging begroting 2024 en de begroting 2025 op terug zullen komen.

Ontwikkeling	Omschrijving onzekerheid	Indicatief effect op de begroting
Kosten inwerkingtreding van de OW	De verwachte effecten zijn in de advieslijsten 2024 en begroting 2024 vertaald. Omdat het nieuwe wetten zijn, is het zich voordoen van de effecten onzeker.	We gaan ervan uit dat we de kosten uit de huidige begroting kunnen dekken. In bijlage 1 is een projectplan opgenomen.
Uitstel Wkb	De invoering van de Wkb voor verbouwactiviteiten is uitgesteld naar 1 juli 2024.	Uitstel leidt in 2024 tot extra werkzaamheden. We verkennen opties om de meerkosten te dekken (aanvullend budget, aanpassen van de werkplannen of doorvoeren van bezuinigingen) en komen hierop terug.
Structurele effecten Wkb en OW vanaf 2025	Pas in 2024 kunnen we een inschatting geven van de structurele effecten.	Pm. Wordt meegenomen in de begroting 2025
Interbestuurlijk programma – robuuste diensten	We voldoen niet aan alle landelijke indicatoren voor robuuste omgevingsdiensten. Met een plan van aanpak moeten we stappen zetten om robuust te worden (realisatie april 2026).	Pm. Wordt meegenomen in de begroting 2025
Interbestuurlijk programma – regionaal VTH-beleid	Implementatie regionaal VTH-beleid implementeren en regionale normfinanciering.	Uitgangspunt is kostenneutraal. Er treden mogelijk wel herverdeeleeffecten tussen deelnemers op.
Interbestuurlijk programma - Subsidie	De subsidie schuift mogelijk deels door naar 2024.	Dit is een kostenneutraal effect. We nemen dit mee bij de wijziging begroting 2024.

Ontwikkeling	Omschrijving onzekerheid	Indicatief effect op de begroting
Overheveling van BRIKS-taken naar Nijmegen	Dit heeft een grote impact op onze organisatie en begroting	Uitgangspunt van ons bestuur is dat de gemeente Nijmegen alle kosten vergoedt.
Herverdeling taken tussen de Gelderse Omgevingsdiensten	Uitvoering van de vergunningverlening complexe gemeentelijke inrichtingen voor Gelderse diensten, vervalt vanaf 2024. We zullen de taken van de andere Gelderse diensten aan ons kritisch bezien. Wellicht zijn er kansen deze effectiever en efficiënter uit te voeren.	Omzetderving is al vertaald in begroting 2024.
Samenwerking/fusie met de ODRA	Er zijn nog geen concrete besluiten genomen. De plannen dienen nog uitgewerkt te worden.	Pm. Uitgangspunt zal zijn zoveel mogelijk kostenneutraal.
Vervanging van ICT-systemen	Vervanging ICT systemen vanaf 1 januari 2024: het zaaksysteem, het financiële pakket, het tijdschrijfsysteem en de HRM-module. Met de vervanging bouwen we de dienstverlening P&O en financiën in het gastheerschap van de gemeente Nijmegen af.	De kostenneutrale effecten nemen we mee bij de wijziging van de begroting 2024. We gaan ervan uit dat we de implementatiekosten net binnen de huidige begroting kunnen dekken.

1. Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen

De Eerste Kamer stemde dinsdag 14 maart 2023 in met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Een paar maanden later werd bekend dat ook de Wkb vanaf deze datum volledig in werking treedt. Minister Hugo de Jonge is, naar aanleiding van signalen over kinderziektes en mogelijke stagnatie in de bouw, medio september 2023 op dit besluit teruggekomen. Hij heeft besloten dat de Wkb per 1 januari 2024 in werking zal treden voor nieuwbouw en voor verbouwactiviteiten per 1 juli 2024.

Invoering van de wetten heeft een lange adem gehad. Dat heeft ons in staat gesteld hier goed op te anticiperen. Zo hebben we onze vereenvoudigde producten- en dienstencatalogus (PDC), die we vanaf 2023 hebben ingevoerd, al grotendeels op de Omgevingswet geënt. Omzetting van deze PDC naar een PDC die 'Omgevingswet proof' is, is dan ook relatief eenvoudig.

Structurele financiële effecten

Maar vanaf 2024 zijn we nog niet klaar. Minder en overzichtelijke regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en vertrouwen als uitgangspunt. Dat is waar de Omgevingswet voor staat. De eerste jaren na introductie van de Omgevingswet zullen zich kenmerken als een overgangperiode waarin:

- inrichtingendossiers van bedrijven moeten worden omgezet naar mba²-dossiers;
- bestaand beleid deels geldig blijft en er nieuw beleid ontstaat;
- er een zoektocht zal zijn naar de beleidsruimte die het bevoegd gezag wil geven aan initiatiefnemers;
- bestaande regels stapsgewijs worden vereenvoudigd en/of gereduceerd;
- er lokale regels ontstaan die leiden tot meer afwegen;
- vergunningaanvragen van voor de invoerdatum onder het huidige regime worden afgehandeld en uitgevoerd;
- we samen met opdrachtgevers de processen verder inregelen, optimaliseren en waar mogelijk harmoniseren.

De transitieperiode loopt na 2031 af. Gemeenten hebben tot en met 2026 de tijd om een Omgevingsvisie vast te stellen. Het Omgevingsplan moet uiterlijk in 2031 worden vastgesteld. Dat betekent dat tot die tijd capaciteit nodig zal blijven om de veranderingen in de organisatie te implementeren.

U kiest er als deelnemer voor zoveel als mogelijk beleidsneutraal over te stappen. Op korte termijn worden geen (grote) keuzes gemaakt en de OW en Wkb worden zoveel mogelijk kostenneutraal geïmplementeerd. Door externe factoren (Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), Bruidsschat) komen er waarschijnlijk wel kosten bij.

De effecten gekwantificeerd

Voor 2024 hebben we verwachte extra kosten van in totaal € 958.000 in de advieslijsten gekwantificeerd en in de begroting 2024 meegenomen. In de bijlage hebben we een projectplan voor de inzet van deze middelen opgenomen. Het betreft kosten die we in het veld verwachten te maken. Deze hangen sterk samen met de veranderende werkwijze als gevolg van de Omgevingswet en Wkb. Van de medewerkers worden andere competenties geëist, het aantal vergunningplichtige situaties zal afnemen, het aantal meldingen zal toenemen en het DSO heeft een impact op de informatievoorziening en werkwijze.

² Milieubelastende activiteit

Met het aanhouden van een flexibele schil, voor met name bouwplantoetsers en toezichthouders bouw, en met training en opleiding proberen we ons zo goed mogelijk voor te bereiden. We willen flexibiliteit behouden mocht dat nodig zijn en de kosten zoveel mogelijk beperken.

In de begroting 2024 zijn we uitgegaan van volledige invoering van de Wkb per 1 januari 2024. Uitstel van de wet voor verbouwactiviteiten naar 1 juli 2024, betekent dat we vergunningplichtige verbouwactiviteiten tot die datum in behandeling zullen moeten nemen. De meerkosten hiervan hebben we eerder ingeschat op zo'n € 8 ton. Optie is om extra budget hiervoor uit te trekken, mogelijk zijn er ook alternatieve oplossingen, zoals aanpassing van de werkplannen of doorvoeren van bezuinigingen. We zullen hierover de gesprekken met onze deelnemers voeren en komen hier in het voorjaar van 2024 bij de wijziging van de begroting 2024 op terug.

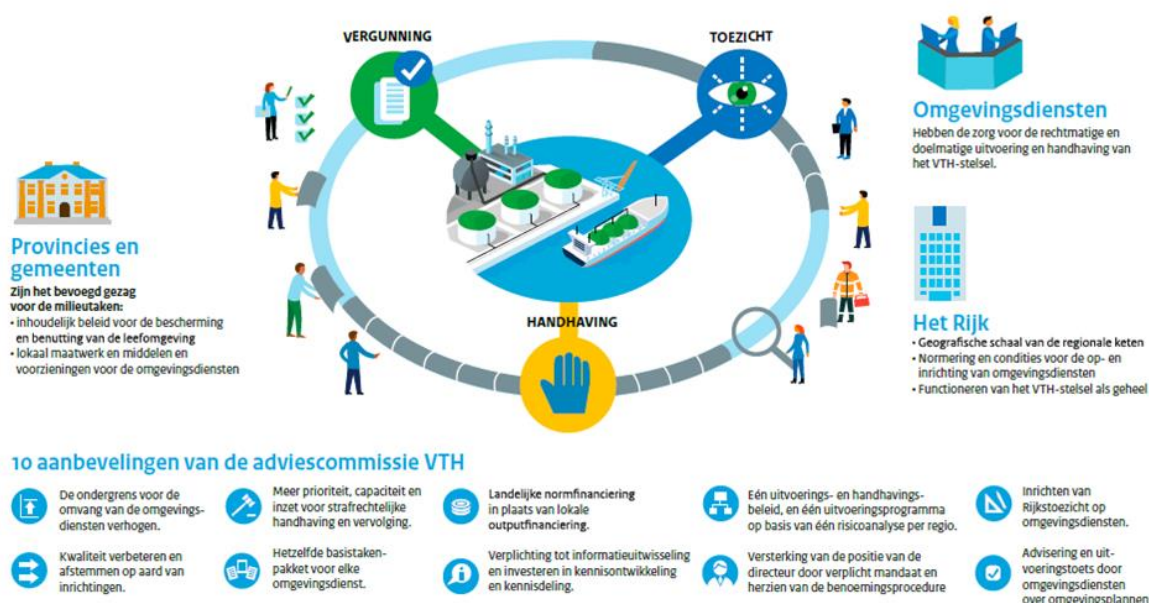
De invoering zal ook impact hebben op de projectorganisatie, de overhead. We hebben in de bijlage een voorzichtige inschatting hiervan opgenomen en komen op een a-structurele inzet in 2024 van zo'n 4 fte. Hiervoor hebben we geen extra middelen gevraagd omdat het nog erg onzeker is welke effecten zich gaan voordoen. Komende maanden zal steeds duidelijker worden welke inzet nodig is. We zullen dan beoordelen of en in hoeverre we deze kunnen dekken uit onze huidige (overhead)budgetten. We zullen u hier in het voorjaar van 2024 bij actualisatie van de begroting over informeren.

In het voorjaar van 2024 kunnen we ook een betere prognose van de structurele kosten vanaf 2025 opstellen. We komen hier bij de behandeling van de begroting 2025 op terug.

2. Doorontwikkeling naar aanleiding van de commissie van Aartsen - Het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH

De Commissie Van Aartsen heeft het kabinet in 2021 tien aanbevelingen gedaan om het landelijke VTH-stelsel te verbeteren, die in onderstaande figuur zijn opgenomen.

Versterking van het VTH-stelsel

Figuur 1 – Aanbeveling Cie Van Aartsen m.b.t. versterking VTH-stelsel

De aanbevelingen worden opgevolgd in het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH (IBP). Het IBP is tot stand gekomen in samenwerking tussen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en Omgevingsdienst NL (de koepelorganisatie van de 29 Nederlandse omgevingsdiensten).

Het ministerie van I&W verstrekt ons en andere omgevingsdiensten een specifieke uitkering (SPUK) voor activiteiten die vanuit het IBP noodzakelijk zijn. Het gaat om activiteiten die voortvloeien uit de zes pijlers van het IBP:

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering;
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging;
3. Informatievoorziening VTH;
4. Kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt;
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving;
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht.

We leveren met diverse projecten een bijdrage aan de doelstellingen van deze uitkering. Per pijler hebben we een pijlertrekker benoemd die verantwoordelijk is voor de inzet van onze projecten voor de betreffende pijler.

Met name de activiteiten in het kader van pijler 1, 5 en 6 kunnen effect hebben op de meerjarenbegroting. We lichten deze daarom nader toe³.

Pijler 1 Robuuste omgevingsdiensten en financiering

De commissie Van Aartsen concludeerde dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen. Wanneer ben je als dienst robuust? Om dit te concretiseren heeft het bestuurlijk overleg IBP VTH ingestemd met zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's). Deze kpi's vormen de ondergrens waaraan een robuuste omgevingsdienst moet voldoen. Deze kpi's luiden als volgt:

1. De omvang van het regionaal werkprogramma is minimaal € 16,5 miljoen (inclusief overhead en prijspeil 2023) en 80% van de medewerkers in het primaire proces is in dienst van de organisatie.
2. De dienst voldoet aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel de basistaken als de plustaken.
3. De dienst heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie blijkend uit aanwezigheid van een (meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget voor innovatie.
4. De dienst kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen door het aanhouden van buffers (weerstandsvermogen). Dit blijkt uit afdoende algemene reserve voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers en expliciete afspraken over uitname.
5. De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Dat komt tot uitdrukking in het percentage van de uitvoeringsformatie VTH voor businessintelligence en opleidingsbudget van 3% van de loonsom.
6. De dienst past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang (coherentie) in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied. De maatschappelijke opgave staat centraal.

Alle omgevingsdiensten moeten aan de kpi's⁴ voldoen. Diensten die niet hier niet aan voldoen, moeten voor 1 april 2024 een plan van aanpak opstellen hoe zij hier uiterlijk op 1 april 2026 aan voldoen.

Wij hebben getoetst in hoeverre de ODRN aan deze criteria voldoet. We scoren groen op 5 van de 6 kpi's. We voldoen alleen nog niet helemaal aan de kwaliteitscriteria (kpi 2). Veel groen, maar wel met de kanttekening dat we aan sommige KPI's maar net voldoen. De uitkomst laat zien dat toenadering tot de ODRA een logische en misschien wel noodzakelijke stap is. Een fusie met de ODRA heeft een positieve invloed op de omzet. En een samenwerking maakt het ook makkelijker elk deskundigheidsgebied met voldoende personeel te bemensen (kpi 2). We verkennen scenario's van samenwerking met de ODRA. In de tweede helft van 2023 nemen de besturen van ODRA en ODRN hier gezamenlijk een besluit over. Ook verwachten we een reactie van de provincie Gelderland op de plannen. We komen hier bij de behandeling van de begroting 2025 op terug.

Pijler 5 Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving

Onderdeel van de SPUK IBP is het implementeren van één uitvoerings- en handhavingsbeleid en één uitvoeringsprogramma op basis van één risicoanalyse per regio.

³ We hebben onze deelnemers en ons algemeen bestuur in juli 2023 geïnformeerd over de ontwikkelingen op alle pijlers.

⁴ Landelijk wordt een aantal criteria nog nader uitgewerkt. Zo worden de percentages voor het innovatiebudget (kpi 3) en voor het weerstandsvermogen (kpi 4) nog bepaald.

In lijn hiermee hebben onze gemeentelijke opdrachtgevers in het najaar 2022 het gemeenschappelijke VTH-beleid vastgesteld. We hebben met de SPUK-bijdrage een projectleider aangesteld die dit beleid concretiseert en vertaalt in de werkplannen.

Uiteindelijk willen we de stap zetten naar meerjarig en regionaal programmeren zodat we echt kunnen sturen op de grootste (milieu)risico's. Ons Algemeen Bestuur heeft in december 2021 de intentie uitgesproken om op middellange termijn (bijvoorbeeld per 2025) over te stappen naar een financieringsmethodiek die dit beter ondersteunt. Ook adviesbureau Berenschot, dat een governance-onderzoek over de samenwerking tussen gemeente Nijmegen en ODRN heeft uitgevoerd, bepleit een meer outcome gerichte manier van sturen met inachtneming van de BIG-8-cyclus.

Vertaling van regionaal beleid in de werkplannen kan leiden tot herverdeeffecten tussen onze deelnemende gemeenten. We komen hier bij de behandeling van de begroting 2025 op terug.

Pijler 6 Monitoring kwaliteit milieutoezicht (inbegrepen vergunningverlening en handhaving)

Vanuit ODNL worden alle omgevingsdiensten doorgelicht op de kwaliteit van de uitoefening van de wettelijk opgelegde taken. Nu reeds moeten we voldoen aan kwaliteitscriteria. Deze zijn met de komst van de Omgevingswet verscherpt. Wij zullen in april 2024 worden doorgelicht middels een zogenaamde visitatie. Hiervan wordt verslag gemaakt dat aan uw bestuur wordt aangeboden en tevens openbaar is. Ook worden de resultaten (gebundeld) aangeboden aan de Tweede Kamer. Wij zullen met de resultaten aan de slag moeten en zullen uw bestuur hierin meenemen.

Looptijd SPUK

De SPUK bijdrage loopt tot eind 2023, maar wordt mogelijk verlengd naar 2024. Mocht hierover een besluit genomen worden, dan zullen we dat verwerken in de wijziging begroting 2024. We komen hier dit voorjaar op terug.

3. Herverdeling van taken: Briks-taken en taken binnen het Gelders stelsel

Door verschillende deelnemers, zowel binnen de regio als het Gelders Stelsel wordt discussie gevoerd over herverdeling van taken.

BRIKS-taken

In het coalitieakkoord 2023-2026 van de gemeente Nijmegen staat dat de gemeente de bouwtaken (BRIKS) weer zelf wil gaan uitvoeren. De gevolgen hiervan zijn groot. Het gaat om ruim 20% van onze omzet. Het ontvlechten van een substantieel deel van deze taken gaat gepaard met frictiekosten, zowel incidenteel (advieskosten) als structureel (overheaddekking, systeemkosten en productiviteitsverlies). Ook zal er sprake zijn van verborgen kosten in de vorm van schakelverliezen bij de integrale behandeling van dossiers waarbij zowel BRIKS- als milieuaspecten een rol spelen.

Gemeente Nijmegen heeft bij ons het verzoek ingediend om de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) te wijzigen. In die zin dat gemeente Nijmegen het BRIKS-takenpakket terughaaft van de ODRN en weer zelf gaat uitvoeren. Op dit moment brengen we de precieze effecten in beeld en beraden we ons op het antwoord aan de gemeente Nijmegen.

Op 13 juli 2023 heeft ons algemeen bestuur kaders vastgesteld over de ontvlechting. Dat voorstel bevat 4 punten:

1. De ontvlechting mag de ODRN geen financieel nadeel opleveren;
2. De ODRN moet als een sterke organisatie uit de ontvlechting komen, in staat om haar taken volledig te vervullen, ook met het oog op de toekomst;
3. De ODRN ontslaat geen medewerkers; eventuele boventalligheid verdwijnt in de loop der tijd door herplaatsing, uitbreiding van werk, of natuurlijk verloop;
4. De ODRN richt zich in dit proces op haar eigen organisatie en personeel, en heeft geen taken bij het implementeren/organiseren van het BRIKS-takenpakket door/bij de gemeente Nijmegen.

Met deze uitgangspunten werken we verder aan nadere concretisering van de plannen. We hebben een projectleider aangesteld die dit, samen met medewerkers van ODRN, inventariseert. De gemeente Nijmegen heeft een kwartiermaker aangesteld en we zijn in gesprek over de uitvoering van het besluit van de gemeente. Daarboven is er een stuurgroep gevormd, bestaande uit de gemeentesecretaris van Nijmegen, onze directeur en de projectleiders. De stuurgroep bewaakt de voortgang en hakt knopen door over vraagstukken die de projectleiders hen voorleggen. Verder vindt overleg plaats in werkgroepen bij ODRN en bij Nijmegen en ook de ondernemersraden van de ODRN en Nijmegen stemmen onderling af.

In juli 2023 heeft de directie van de ODRN een plan van aanpak voor de ontvlechting BRIKS vastgesteld. In dit plan sturen we aan op afronding van de implementatie en overgang van de taken vanaf 1 januari 2025.

Herverdeling van stelseltaken

Bij de start van het Gelders Stelsel van 7 omgevingsdiensten in 2013 hebben de diensten afspraken gemaakt over regionale samenwerking. Zo is de regionale vergunningverlening van complexe gemeentelijke bedrijven belegd bij de ODRN en de ODRA voert toezicht en

handhaving bij deze bedrijven uit. Overige taken zoals kwaliteit en P&O zijn belegd bij de andere omgevingsdiensten in het stelsel.

De directeuren van de Gelderse Omgevingsdiensten hebben op 12 juli 2023 vastgelegd dat de lokale omgevingsdiensten de vergunningverlening, toezicht en handhaving van complexe (gemeentelijke) bedrijven zelf gaan uitvoeren. En wel vanaf 1 januari 2024. Deze ontwikkeling is in lijn met het uitgangspunt van Van Aartsen, elke omgevingsdienst dient het basistakenpakket nu en in de toekomst zelf robuust uit te kunnen voeren. De samenwerking houdt niet helemaal op. In het programma uniforme werkwijze vergunningverlening binnen de Gelderse OD's gaan we vanaf 2024 aan de slag met afspraken over de kwaliteit en uniformiteit van (complexe) gemeentelijke vergunningverlening in Gelderland.

Deze ontwikkeling was al voorzien in de advieslijsten 2024. Daarmee hebben we de effecten hiervan ook al meegenomen in onze begroting vanaf 2024. De omzetsderving van ruim € 4 ton per jaar leidt niet tot frictiekosten. Het gaat om een relatief beperkt bedrag en we hebben hier tijd op kunnen anticiperen.

Nu onze stelseltaak komt te vervallen, zullen we de taken van de andere Gelderse diensten aan ons kritisch bezien. Gelet ook op de samenwerking met de ODRA kunnen er kansen zijn deze effectiever en efficiënter uit te voeren. Als we de afspraken wijzigen, komen we hier in het voorjaar bij de behandeling van de wijziging begroting 2024 en de begroting 2025 op terug.

Samenwerking met de ODRA

In het vorige hoofdstuk gaven we aan dat we op een aantal indicatoren niet robuust zijn⁵. Op basis van de landelijke maatstaven zijn we dus een te kleine speler. We zullen maatregelen moeten nemen om op robuust te worden.

Wij hebben strategische samenwerking of fusie met een andere omgevingsdienst globaal verkend. De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) zou een logische kandidaat zijn. Onze verzorgingsgebieden sluiten op elkaar aan en we zijn beiden gericht op grootstedelijke problematiek. Ook qua cultuur zijn er veel overeenkomsten.

In opdracht van de besturen van de ODRN en de ODRA zijn door een extern bureau drie toekomstscenario's verkend. Het gaat om de scenario's:

1. We gaan door op de oude voet en blijven doen wat we nu doen;
2. We brengen ODRA en ODRN onder bij de twee veiligheidsregio's (midden en zuid);
3. We intensiveren de samenwerking en sluiten een bestuurlijke fusie niet uit.

Met alle bestuurders, directies en managementteams van Nijmegen en Arnhem zijn de voor- en nadelen, de plussen en de minnen een aantal keer besproken. Dat heeft geleid tot het voorlopige eindrapport waarin ook harde bedrijfsgegevens naast elkaar zijn gezet. Denk aan omzet, financiële resultaten, aantal medewerkers, specialistische diensten, toekomstverwachtingen, etc.

In september-oktober van dit jaar nemen de besturen van ODRA en ODRN gezamenlijk een besluit over de drie scenario's van samenwerking die afgelopen maanden zijn onderzocht en verkend. We zullen u bij de begrotingsbehandeling 2025 een update geven van de ontwikkelingen.

4. Organisatieontwikkeling

De Omgevingswet betekent een nieuwe manier van werken; daarop bereiden wij ons voor. Daarnaast spelen er allerlei andere ontwikkelingen, zoals het voornemen van de Gemeente Nijmegen om taken terug te nemen, het anders gaan werken naar outcome-sturing, samenwerking met de Gelderse Omgevingsdiensten, een doorontwikkeling richting een kennisinstituut en diverse technologische vernieuwingen. Deze ontwikkelingen noodzaken ons om de huidige inrichting en cultuur te herzien. Wij zoeken iemand die leiding kan geven aan deze transitie. Een adviseur met strategisch vermogen, kennis van organisatiekunde en veranderaanpak en organisatiesensitiviteit. Iemand die draagvlak kan creëren en in staat is de beoogde doelstellingen te behalen.

5. Vervanging financieel pakket (CODA) en zaaksysteem (WRS)

Een groot deel van onze ICT-pakketten gaat komende jaren op de schop. Deels noodgedwongen maar ook vanuit het oogpunt van kosten en kwetsbaarheid.

Financieel pakket (CODA)

Op dit moment maken we gebruik van het financiële administratiepakket CODA als onderdeel van het gastheerschap van Nijmegen. De gemeente Nijmegen gaat het financiële programma, CODA, vervangen. Na aanbesteding gaat zij vanaf 2024 over op een nieuw financieel pakket. Dit besluit heeft direct gevolgen voor onze eigen financiële administratie, tijdregistratie (Sagitta) en ons HRM-deel (Beaufort en Youforce).

We hebben ervoor gekozen eigenstandig een financieel pakket aan te schaffen. Een pakket dat goed is toegesneden op onze bedrijfsvoering en dat ook aansluit op pakketten die door andere omgevingsdiensten gebruikt worden. Na een aanbesteding is besloten de opdracht voor ons financiële- en HRM-pakket te gunnen aan Afas Software B.V. en voor het tijdschrijven aan Timetell. Beide pakketten zullen we grotendeels⁶ vanaf 1 januari 2024 in gebruik nemen,

Gevolgen voor gastheerschap gemeente Nijmegen

Het in gebruik nemen van Afas met ingang van 1 januari 2024, betekent dat we een aantal taken uit de gastheerschapsovereenkomst met de gemeente Nijmegen zelf gaan uitvoeren. Het gaat om de taken met betrekking tot financiën (betaalverkeer, crediteurenadministratie, verplichtingmaker, licenties en functioneel beheer CODA) van ruim € 80.000 per jaar. De taken met betrekking tot Personeel en Organisatie (personeelsbeheer en salarisadministratie) van jaarlijks € 1,6 ton zullen vanaf 2024 of 2025 komen te vervallen. Over deze mutaties zullen we afspraken maken in de nieuw op te stellen overeenkomst vanaf 2024 (de huidige overeenkomst loopt in 2023 af). We komen hier in het voorjaar van 2024 bij de wijziging van de begroting 2024 op terug.

Zaaksysteem

Quarant heeft in 2021 in opdracht van de gemeente Nijmegen en de ODRN onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van ons zaaksysteem WRS (Wabo Registratie Systeem). WRS is de kernapplicatie waarin alle bij de ODRN af te handelen producten in opdracht van de deelnemers worden geregistreerd en afgehandeld. WRS is ook gekoppeld aan een aantal andere applicaties ter ondersteuning van de medewerkers in het werkproces, de financiële afhandeling en documentaire ondersteuning. De conclusie van dit onderzoek is dat WRS als kernapplicatie niet toekomstbestendig is. Daarnaast wordt WRS niet door andere omgevingsdiensten of organisaties gebruikt. Het onderhoud en beheer zijn daarom duur en kwetsbaar. WRS moet daarom worden vervangen. We hebben gekozen voor het zaaksysteem Open Wave, een systeem dat door veel andere omgevingsdiensten, waaronder de ODRA, wordt gebruikt. De planning is om op 1 januari 2024 over te gaan.

Kosten en dekking

We sturen aan op een livegang per 1 januari 2024. Dat betekent dat we de meeste implementatiekosten in 2023 voorzien. De vervanging van deze ICT-pakketten kost veel geld en inzet. Het zijn grote projecten die het hart van onze organisatie raken. Het gaat

⁶ Alleen het HRM-deel voeren we gefaseerd in 2024 in.

om onder andere: een projectorganisatie, de aanbestedingsprocedure, gewijzigde werkprocessen, licentiekosten en kosten voor opleiding en communicatie. Voor de vervanging hebben we een business case opgesteld. We voorzien vooralsnog dat we de implementatiekosten uit de begroting 2023 kunnen dekken, in de bestuursrapportage tot en met juli 2023 kunt u hierover lezen. De structurele licentiekosten vanaf 2024 kunnen we, bij een gelijkblijvende kostprijs, uit de meerjarenbegroting dekken.

Bijlage 1. Projectplan Omgevingswet en WKB

In de begroting 2024 hebben we € 958.000 extra geraamd in verband met de invoering van de Omgevingswet en WKB op 1 januari 2024. In de zienswijzen bij de begroting 2024 hebben de raden van onze deelnemende gemeenten verzocht om een onderbouwing van de inzet van deze middelen. In deze kadernota komen we tegemoet aan dat verzoek.

Het in de begroting opgenomen bedrag vloeit voort uit de advieslijsten, extra inzet die we verwachten bij onze werkzaamheden 'in het veld'. We specificeren deze in volgende tabel:

	<i>Productomschrijving</i>	<i>Extra inzet per product (I)</i>	<i>Aantal producten advieslijst 2024 (II)</i>	<i>Extra inzet totaal (III = I * II)</i>	<i>Extra inzet (= III * € 105/1000)</i>
		<i>in uren</i>	<i>in uren</i>	<i>in uren</i>	<i>in € * 1.000</i>
1	Inrichting --> mba (TZ gemeenten)	project	project	750	79
2	Diverse bouwproducten (omgevingsoverleg, bouwmeldingen, bouwvergunningen en omgevingsplanactiviteiten)	1	3.410	3.410	341
3	Producten milieuvergunningen	0,7	6.683	4.695	493
	Overig en onvoorzien				45
					958

Toelichting

Ad 1 In het kader van de Omgevingswet is 750 uur opgenomen voor de omzetting van inrichting naar MBA's. We zijn bezig om hiervoor een projectvoorstel op te stellen. Waarschijnlijk willen we eerst een geautomatiseerde omzetting, waarna we met name de complexe bedrijven handmatig gaan nakijken.

Ad 2 Omdat we per 1 januari 2024 met een volledig vernieuwd wetssysteem gaan werken, verwachten wij dat we meer tijd nodig hebben om plannen te behandelen. Dit is een tijdelijk effect dat zich alleen in 2024 zal voordoen. Er is rekening gehouden met 1 uur extra per bouw gerelateerd product (omgevingsoverleg BRIKS (schriftelijk) (OwVB-10A), bouwmelding (OwVB-22A), technische bouwactiviteit (OwVB-40A t/m OwVB-40C), omgevingsplanactiviteit bouwen (OwVB-41A t/m OwVB-41C).

Ad 3 We hebben het budget van milieuvergunningproducten met 10% verhoogd om de gevolgen van de Omgevingswet op te kunnen vangen.

We verwachten naast extra inzet op onze producten ook tijdelijk meer overheadkosten. Het gaat om inzet om extra klantvragen af te handelen en om nazorg van de projectorganisatie Omgevingswet.

We hebben een voorzichtige inschatting hiervan gemaakt en komen voor 2024 op zo'n 5.654 uur, zo'n 4 fte, zie volgende tabel:

Actie	Uren
Projectorganisatie	
- coördinatie (projectleider)	1.040
- kerngroep (weekstart op gebied van proces, inhoud en DSO)	52
- werkgroep proces (processen aanpassen)	364
- werkgroep inhoud (afstemming <i>Taskforce Gld, ketenpartners Gld-Zuid</i> (werkafspraken) en <i>regiogemeenten</i> (communicatie/TR/werkafspraken))	100
- werkgroep inhoud (werkafspraken en brieven aanpassen)	48
Extra klantvragen	
- balie (0,5 fte)	675
- secretariaat (telefoon) (1 fte)	1.350
- backoffice (1,5 fte)	2.025
Aantal uur	5.654

Of en in welke mate we deze uitgaven zullen moeten doen, is zelfs aan de vooravond van invoering van de wetten nog onzeker. We hebben voor deze kosten dan ook geen extra budget geraamd en gaan er voornamelijk vanuit dat we de inzet uit onze overhead kunnen dekken. We hebben wel een risico gekwantificeerd voor onvoorziene effecten van de Omgevingswet en de Wet Wkb. Ook stellen we voor het innovatiebudget van 2024 achter de hand te houden (zie hoofdstuk meerjarige innovatieagenda). Mochten het overheadbudget en het innovatiebudget niet afdoende zijn, dan zullen we u daarover in de loop van 2024 rapporteren.

Bijlage 2. Meerjarige innovatieagenda

Aanleiding

Ons speelveld is voortdurend in beweging. Ontwikkelingen volgen elkaar snel op. We moeten aan de bal blijven. De aansluiting op de landelijke ontwikkelingen in het kader van het IBP en de versterking van het VTH maken doorontwikkeling van onze organisatie geen luxe maar noodzaak. Het is belangrijk te blijven investeren in zaken die bijdragen aan de toekomstbestendigheid van de ODRN. Daarmee kunnen wij voor u als onze deelnemer een betrouwbare en deskundige uitvoeringsorganisatie blijven. Dat maakt de ODRN ook tot een aantrekkelijke werkgever voor nieuwe medewerkers.

De commissie Van Aartsen concludeerde dat omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn om vanuit professionele distantie te handelen. Daarom is het interbestuurlijk programma VTH onder andere gericht op robuuste omgevingsdiensten en financiering. Het bestuurlijk overleg IBP VTH heeft in juni 2023 ingestemd met zes kritische prestatie-indicatoren (kpi's). Deze kpi's vormen de ondergrens waar omgevingsdiensten aan moeten voldoen om robuust te zijn. Eén van de criteria gaat over een meerjarige innovatieagenda en een vrij besteedbaar budget voor innovatie. In deze kadernota nemen we deze agenda op.

We hebben in de begroting 2023 een meerjarig innovatiebudget van jaarlijks € 3 ton (3.000 uur) opgenomen. In de kadernota van vorig jaar hebben we aangegeven waaraan we dit budget willen besteden. In deze nota actualiseren we deze plannen.

Prioritaire thema's

We prioriteren onze meerjarige innovatieagenda aan de hand van 8 thema's. Deze ziet u in de volgende tabel:

8 prioritaire thema's			
 Van output naar outcome - Regionaal VTH-beleid en BIG-8 - Werkprogramma en verslaglegging nieuwe stijl - Aansluiten bij landelijke prioriteiten: CE, energie/klimaat, milieucriminaliteit	 Identiteit - Stevig en herkenbaar - Van reactief naar actief - Transparant: - Wet Open Overheid - Omgevingsdialoog - Actuele website/social media	 Structuur, stelsel en taken - Robuust en duurzaam - Vervolg "Van Aartsen" - Art. 217a-onderzoek provincie - BRIKS-takendiscussie	 De verbinding - In contact met colleges, raden/PS - ODRN on tour/kijkje in de keuken - Themabijeenkomsten voor bestuurders, ambtenaren, marktpartijen, maatschappelijke organisaties - Van accountmanagement naar relatiemanagement
 Organisatie, proces en cultuur - Van verkokering naar integraal opgabegericht werken - De keten als verbindende schakel - Eigenaarschap - Doorontwikkeling programmamanagement	 Innovatie en ontwikkeling - Van gegevens naar info → datalab - Informatie- en risicogestuurd werken - Inzet technologie (bijv. drones) - Opvolging WRS	 Risicobeheersing en continuïteit - Bedrijfsvoering op orde - Crisismanagement: rapid response - Cyber-awareness en -veiligheid	 Goed werkgeverschap - Binden en Boeien - Functiewaardering en arbeidsvoorwaarden - Werving naar hoger plan - Duurzame inzetbaarheid - Aantrekken jong talent/zij-instromers - Veilige werkomgeving

Innovatieagenda aan de hand van de prioritaire thema's

De beoogde van de uren voor innovatie ziet u in onderstaande tabel:

Prioritaire thema	2024	2025	2026
1 Van output naar outcome	1.000		
2 Identiteit	1.000	750	750
3 Structuur stelsel en taken			
4 Verbinding			
5 Organisatie, proces en cultuur	1.000	750	750
6 Innovatie en ontwikkeling		750	750
7 Risicobeheersing en continuïteit			
8 Goed werkgeverschap		750	750
Totaal	3.000	3.000	3.000

Voor een aantal thema's hebben we geen innovatiebudget geraamd. Dat betekent niet dat we geen aandacht voor deze thema's hebben. Aan de meeste thema's besteden we in het kader van de reguliere bedrijfsvoering aandacht. Inzet uit het innovatiebudget geeft aan dat we tijdelijk extra inspanningen zullen doen. Ook is de agenda niet in beton gegoten. In overleg met onze opdrachtgevers kunnen we de prioriteiten verleggen.

In 2024 zetten we het innovatiebudget voornamelijk in voor organisatieontwikkeling, zie hoofdstuk 4.

In 2024 zetten we daarnaast ook in op identiteit, op herkenbaarheid, communicatie en openbare publicaties (invoering van de wep en de Woo).

Vanaf 2025 zetten we het budget in voor meerdere prioritaire thema's. We zullen dan ook meer aandacht besteden aan innovatie en ontwikkeling en aan goed werkgeverschap. We zetten ook in op de thema's van output naar outcome en Structuur stelsel en taken. Deze inzet dekken we uit het IBP VTH-budget. De thema's verbinding en risicobeheersing en continuïteit behoeven geen inzet ten laste van het innovatiebudget. Inzet hierop kunnen we dekken uit ons overheadbudget.

Bovenstaande ureninzet is nog indicatie en nog niet concreet uitgewerkt. We komen in het voorjaar van 2024 bij de wijziging van de begroting 2024 en de begroting 2025 terug op een uitwerking van de plannen.

Mariënborg 75
6511 PS Nijmegen
Telefoon (024) 751 7700
E-mail info@odrn.nl

Postbus 1603
6501 BP Nijmegen

Aan:

- Provinciale Staten van Gelderland
- De raden van de gemeenten
Beuningen, Druten, Berg en Dal,
Heumen, Nijmegen en Wijchen

In afschrift aan: het college van GS en de
colleges van B&W

Datum
26-10-2023

Ons kenmerk
OD10/ **Nader in te
vullen**

Contactpersoon
Jacqueline Tiemens

Onderwerp
Zienswijze Kadernota 2024/2025

Direct telefoonnummer
06 5278 07 30

Geachte Statenleden, leden van de raad,

U ontvangt hierbij de Kadernota 2024/2025 van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Deze is vastgesteld door het dagelijks bestuur van ODRN en op 26 oktober 2023 besproken in het algemeen bestuur van de ODRN en daarmee vrijgegeven voor zienswijzen.

Toelichting op de Kadernota

In deze nota geven we zicht op ontwikkelingen en risico's die we nog niet volledig in de begroting vertaald hebben. In de samenvatting van de Kadernota illustreren we met een bolletjesoverzicht de verwachte impact van uitdagingen en ontwikkelingen in komende jaren.

Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

De Kadernota sturen wij ook aan de Adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen. In het najaar van 2024 zal de ODRN de nota aan de hand van een presentatie voor u toelichten.

Zienswijze en vervolg

U kunt uw schriftelijke zienswijze over de Kadernota bij ons kenbaar maken en wel uiterlijk 1 februari 2024.

Het proces daarna is globaal als volgt:

- Februari /maart 2024: opstellen wijziging van de Begroting 2024 en de Begroting 2025 met in achtname van de kadernota en de zienswijzen daarbij
- April 2024: behandeling van de begrotingsstukken door het dagelijks bestuur van de ODRN
- April/juni 2024: zienswijzen bij de wijziging van de Begroting 2024 en de Begroting 2025
- Augustus 2024: vaststellen van de wijziging van de Begroting 2024 en de Begroting 2025 door het algemeen bestuur van de ODRN

Vervolgvel

1

- Vóór 15 september 2024: indienen van de begrotingstukken bij onze toezichthouder, het ministerie van BZK.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Voor vragen kunt u terecht bij mevrouw Jacqueline Tiemens, telefonisch bereikbaar op 06 5278 07 30 en per mail via jacqueline.tiemens@odrn.nl.

Met vriendelijke groet,

Harold Zoet

(handtekening)

namens het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling omgevingsdienst Regio Nijmegen

Bijlage

- Kadernota 2024-2025

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Wijziging Gemeenschappelijke Regeling
Nummer : 11
Datum : 26 oktober 2023

Samenvatting / concept besluit

1. *In te stemmen met de voorstellen inzake de wijziging van de tekst van de GR ODRN als gevolg van de wetswijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen;*
2. *In te stemmen met het doorsturen van de wijziging ter voorbereiding van de behandeling bij de deelnemers.*

Aanleiding en inleiding

De Wet gemeenschappelijke regelingen, op basis waarvan de tekst van de gemeenschappelijke regeling ODRN is gebaseerd, is per 1 juli 2022 gewijzigd. De wijziging is ingegeven om de positie van raden en Staten te verbeteren. Omdat de wijziging een aantal keuzemogelijkheden biedt is voor de invoering van deze wijziging een periode van 2 jaar uitgetrokken. Een deel van de bepalingen is met onmiddellijke ingang in werking getreden en de ODRN houdt zich al aan de bepalingen ook al zijn ze nog niet verwerkt in de tekst van de GR ODRN.

Proces

Het proces van deze wijziging van de teksten is in de vergadering van uw bestuur op 13 juli toegelicht. De verkenning, opgesteld door ambtenaren van de deelnemers en ODRN, is onderwerp van gesprek geweest in een werkbijeenkomst van raadsleden. En ook de Provinciale Staten hebben tijdens een werkoverleg gesproken over de wijziging. De resultaten van deze overleggen zijn in de vergadering van 13 juli met u gedeeld. Op basis van deze resultaten zijn tekstvoorstellen opgesteld door de ODRN. Deze tekstvoorstellen zijn ambtelijk met de projectgroep van de deelnemers (2 leden namens de gemeenten en 1 lid namens de provincie) doorgenomen. Deze tekstvoorstellen liggen nu bij uw bestuur voor. Uw bestuur wordt verzocht met deze tekstvoorstellen in te stemmen waarna deze worden opgestuurd aan de deelnemers ter verdere behandeling.

Inhoud

Voor de inhoud van de tekstvoorstellen op basis van de wetswijziging wordt verwezen naar de bijlage "Wijzigingsvoorstellen 2023 GR ODRN a.g.v. wetswijziging Wgr". Daarin staat ook bij elke bepaling een korte toelichting.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Naast de tekstvoorstellen op basis van de wetswijziging Wgr was al eerder in nauw overleg met de deelnemers een wijziging voorbereid als gevolg van de inwerkingtreding van de Ow en de Wkb. Dit is ook bestuurlijk aan de orde geweest. Door het veelvuldig uitstellen van de invoering is deze wijziging in tijd ingehaald door de wetswijziging Wgr en hebben de deelnemers (ambtelijk) aangegeven de wijziging als gevolg van de Ow en de Wkb tegelijkertijd in procedure te willen brengen met de wijziging die voortkomt uit de wetswijziging van de Wgr. Voor deze wijziging is voor het omzetten van de begrippen als gevolg van de Ow en Wkb gebruik gemaakt van een externe deskundige.

Overig

Tegelijkertijd worden een aantal achterhaalde bepalingen uit de huidige tekst meegenomen. Daarnaast worden tevens een aantal bepalingen gewijzigd die te maken hebben met de invoering van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (WNRA). Ook deze wijzigingen zijn al aan de orde geweest. Deze, en de wijzigingen op basis van de invoering van de Ow en WKB, zijn technisch van aard en anders van karakter dan de wijziging die voortkomt uit de wijziging van de Wgr.

Om uw bestuur een goed totaalbeeld te geven van alle wijzigingen die later dit jaar in procedure worden gebracht is een zogenaamde 'was-wordt lijst' opgesteld waar in de respectievelijke kolommen de reden van de wijziging staat vermeld, - indien van toepassing – de huidige tekst wordt vermeld, de gewijzigde of nieuwe tekst en een toelichting daarbij (bijlage "Was-wordt lijst wijziging 2023 GR ODRN"). Tevens is de huidige tekst van de GR ODRN als bijlage ter kennisname bijgevoegd ("Bijlage Tekst gemeenschappelijke regeling ODRN 2018").

Bevoegdheid

Een wijziging van een tekst van de gemeenschappelijke regeling is een bevoegdheid van de deelnemers, in dit geval van de Colleges van Burgemeester en Wethouders, en het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Een wijziging kan worden verzocht door ofwel één of meerdere deelnemers dan wel het Algemeen bestuur van de regeling. Voordat een college in kan stemmen met een wijziging moet het college eerst zienswijzen vragen aan de raden/Staten over de voorgenomen wijziging en nadien nog toestemming van de raad resp. de Staten. In dit geval is door de wijziging van de wet er een noodzaak tot wijziging.

Planning

Nadat uw bestuur heeft ingestemd met de wijzigingen als gevolg van de wetswijziging Wgr wordt deze doorgestuurd ter verdere behandeling. Tevens zullen de voorstellen nog worden omgezet in de vereiste formats zoals een wijzigingsbesluit, een verzoek tot zienswijzen van de colleges aan de raden en Staten, een toestemmingsverzoek van de colleges aan raden en Staten en een (nieuwe) geconsolideerde tekst van de GR ODRN met toelichting. Voor de gemeentelijke deelnemers is een proces afgesproken om te komen tot een gelijktijdige behandeling van de voorstellen in colleges en raden. De provincie Gelderland kent haar eigen proces. Op verzoek van Provinciale Staten is ook overleg geweest met ODRA om te komen tot gelijklopende bepalingen.

Wijziging een feit?

Op basis van de tekst van de GR ODRN wordt een wijziging een feit indien driekwart van de deelnemers er mee heeft ingestemd zij het dat de regeling dan nog wel moet worden gepubliceerd. In het geval van de ODRN houdt dat in dat 5 deelnemers dienen in te stemmen met de wijziging. Het vergt dus geen besluit van het Algemeen bestuur. Wel is het gebruik dat door het Algemeen bestuur, na de besluitvorming van de deelnemers, geconstateerd wordt dat de regeling is gewijzigd.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht:

1. In te stemmen met de voorstellen inzake de wijziging van de tekst van de GR ODRN als gevolg van de wetswijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
2. In te stemmen met het doorsturen van de wijziging ter voorbereiding van de behandeling bij de deelnemers.

Nijmegen, 3 oktober 2023

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage Wijzigingsvoorstellen 2023 GR ODRN a.g.v. wetswijziging Wgr

Bijlage Was-wordt lijst wijziging 2023 GR ODRN

Bijlage Tekst gemeenschappelijke regeling ODRN 2018

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING OPENBAAR LICHAAM OMGEVINGSDIENST REGIO NIJMEGEN

Regeling op grond van artikel 51 lid 1 Wet gemeenschappelijke regelingen

Omgevingsdienst Regio Nijmegen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Beuningen, Druten, Groesbeek (na 1 januari 2016 Berg en Dal geheten), Heumen, Nijmegen, Wijchen en Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft;

Overwogen hebbende dat

- De deelnemers bevoegdheden uit oefenen op grond van onder andere de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.
- De minister van VROM aangedrongen heeft op de vorming van uitvoeringsdiensten op regionale schaal en de provincie verzocht een proces te organiseren waarin dat gestalte krijgt.
- Naar aanleiding daarvan de colleges van alle Gelderse gemeenten en het college van gedeputeerde staten op 3 november 2009 een intentieverklaring hebben ondertekend waarin als uitgangspunten zijn opgenomen:
 - o dat de op te richten omgevingsdiensten de vorm van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgen;
 - o dat de omgevingsdiensten zelf geen beleidstaken uitvoeren en dat de bestuurlijke bevoegdheden door de bevoegde gezagen zelf moeten worden uitgevoerd;
 - o dat voor wat de omvang van het werkterein van de omgevingsdiensten betreft de samenwerking wordt gebaseerd op de bestaande regionale samenwerkingsverbanden in Gelderland (de Gelderse maat).
- De deelnemers in het licht van de Intentieverklaring gezamenlijk besloten hebben tot oprichting van een omgevingsdienst (regionale uitvoeringsdienst) die de juridische vorm heeft van een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen welke omgevingsdienst onderdeel is van een stelsel van uitvoeringsdiensten in de provincie Gelderland, waarbij bepaalde taken op bovenregionale schaal kunnen worden belegd.

Getroffen hebbende

de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen welke regeling in werking is getreden op 7 november 2012 een dag nadat zij in de Provinciale registers is ingeschreven.

Gewijzigd bij besluit van de gemeenten Beuningen, Druten, Groesbeek (na 1 januari 2016 Berg en Dal geheten), Heumen, Nijmegen, Wijchen en Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft, in werking getreden op 31 maart 2016;

Gelet op

De evaluatie van het Gelderse stelsel van omgevingsdiensten waar verbetervoorstellen uit voort zijn gekomen voor de Gemeenschappelijke Regeling en het besluit van Gedeputeerde Staten om de provinciale vergunningverlening bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen neer te leggen.

Gelet op

de toestemming als bedoeld in artikel 51 lid 2 Wet gemeenschappelijke regelingen verleend door de raden van de gemeenten Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen, Nijmegen, Wijchen en Provinciale Staten van de provincie Gelderland;

Gelet op

de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Provinciewet en de Gemeentewet;

Besluiten:

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te wijzigen zodat zij komt te luiden als volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. basistaken: taken bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit omgevingsrecht;
 - b. bovenregionale taken: taken die ten behoeve van de deelnemers en van deelnemers aan andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland worden verricht, niet zijnde complexe taken;
 - c. burgemeester en wethouders: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten;
 - d. complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe bedrijven zijnde:
 - o vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009 of
 - o inrichtingen waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of
 - o overige inrichtingen onder provinciaal bevoegd gezag;
 - e. directeur: directeur van het openbaar lichaam;
 - f. Gedeputeerde Staten: het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland;
 - g. gemeenteraden: de raden van de gemeenten waartoe burgemeester en wethouders behoren;
 - h. openbaar lichaam: het openbaar lichaam omgevingsdienst Regio Nijmegen;
 - i. deelnemers: de bestuursorganen die deze regeling hebben vastgesteld;
 - j. Provinciale Staten: Provinciale Staten van Gelderland;
 - k. regeling: de gemeenschappelijke regeling omgevingsdienst Regio Nijmegen;
 - l. robuust: in overeenstemming met de : KPMG Kwaliteitscriteria, versie 2.1 dan wel de daarvoor in de plaats getreden nieuwe versie of andere wet- en regelgeving;
 - m. Wet: Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - n. BRIKS-taken: de taken op het terrein van Bouwen, Ruimtelijke ordening, Inritvergunningen, Kappen en Slopen;
 - o. Actualisatie van de begroting: een deelnemer lopende een begrotingsjaar meer taken inbrengt dan in een begroting is voorzien en die niet leiden tot verhoging van de bijdragen van de andere deelnemers of een verschuiving binnen de begrotingsposten plaatsheeft die niet leidt tot een verhoging van de bijdragen van de deelnemers.
2. Onder openbaar lichaam worden tevens de organen (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter) en de medewerkers van het openbaar lichaam verstaan.
3. Onder deelnemers worden tevens begrepen de rechtspersonen waarvan deelnemers bestuursorgaan zijn.

4. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige inrichtingen die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:

- inrichtingen, die uitsluitend onder de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6 vallen;
- inrichtingen bestemd voor cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931. 1t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);
- rangeerterreinen (SBI 491,492.2);
- trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 kV hoogspanningsnet;
- agrarische inrichtingen die mest verwerken als nevenactiviteit, waarbij de mest uitsluitend afkomstig van de eigen inrichting;
- inrichtingen met een helikopterlandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);
- betonmortel en –waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365, en 2369) de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen;
- rioolwaterzuiveringen (SBI 3700): de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen.

Artikel 2. Belang

De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Artikel 3. Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN).
2. Het openbaar lichaam is gevestigd in Nijmegen.
3. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Hoofdstuk 2. Taken, bevoegdheden en bijdragen

Artikel 4. Basistaken

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, onder a en b van het Besluit omgevingsrecht onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
2. Deelnemers kunnen ook coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met de basistaken onderbrengen bij het openbaar lichaam.
3. Over het uitvoeren van de taken bedoeld in de leden 1 en 2 van dit artikel worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen de deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 5. Overige taken in het omgevingsrecht

1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 kunnen de deelnemers de uitvoering onderbrengen bij het openbaar lichaam van overige taken in het omgevingsrecht, waaronder in ieder geval begrepen de overige milieu taken niet vallend onder het basistakenpakket, BRIKS-taken, taken betreffende de Huisvestingswet, Leegstandswet, Monumentenwet en Algemene plaatselijke verordening met betrekking tot de leefomgeving dan wel de daarvoor in de plaats getreden wet- en regelgeving.
2. Deelnemers kunnen ook coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met die taken onderbrengen bij het openbaar lichaam.
3. Het besluit van een deelnemer tot deelname aan de regeling bevat een opgave van de taken bedoeld in het eerste lid.

4. Over het uitvoeren van de taken bedoeld in de leden 1 en 2 van dit artikel worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen de deelnemer die het aangaat en het openbaar lichaam.

Artikel 6. Andere taken

1. Op verzoek van een deelnemer voert het openbaar lichaam andere uitvoerende, coördinerende, adviserende en ondersteunende taken op het gebied van het omgevingsrecht uit.
2. Over de uitvoering van de andere taken worden afzonderlijke overeenkomsten gesloten tussen de deelnemer en het openbaar lichaam.

Artikel 7. Bovenregionale taken en complexe taken

1. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die niet robuust kunnen worden uitgevoerd door het openbaar lichaam, te laten uitvoeren door andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland die de taken aan zich hebben getrokken.
2. Het openbaar lichaam is gehouden bovenregionale taken en complexe taken die het openbaar lichaam aan zich heeft getrokken, uit te voeren voor andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland.
3. De taken worden uitgevoerd tegen vergoeding van de tussen de regionale uitvoeringsdiensten overeengekomen kosten.
4. Over de uitvoering van bovenregionale en complexe taken worden overeenkomsten gesloten tussen het openbaar lichaam en andere uitvoeringsdiensten in Gelderland.
5. Over de uitvoering van complexe taken en bovenregionale taken kunnen in daarvoor in het bijzonder aangewezen gevallen samenwerkingsovereenkomsten worden gesloten tussen het openbaar lichaam en andere publiekrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 8. Bevoegdheden

1. De deelnemers dragen geen publiekrechtelijke bevoegdheden over aan het openbaar lichaam.
2. De deelnemers beslissen ieder afzonderlijk over de verlening van mandaat, volmacht en machtiging aan het openbaar lichaam.

Artikel 9. Beperking privaatrechtelijke bevoegdheden

Het openbaar lichaam is behoudens instemming van alle deelnemers niet bevoegd tot:

- a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
- b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
- c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
- d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
- e. commerciële dienstverlening aan private partijen.

Artikel 10. Bijdragen

1. In de begroting wordt aangegeven de door elke deelnemer voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft verschuldigde bijdrage.
2. Het algemeen bestuur stelt met eenparigheid van stemmen een verordening vast over de wijze waarop de door de deelnemers verschuldigde bijdrage wordt berekend.
3. De deelnemers betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari, vóór 16 april, vóór 16 juli en vóór 16 oktober telkens een kwart van de in lid 1 bedoelde bijdrage.
4. De deelnemers dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.
5. De deelnemers zijn gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de door het samenwerkingsverband af te sluiten langlopende leningen, kasgeldleningen en in rekening courant op te nemen gelden, naar verhouding van de in lid 1 bedoelde bijdrage op 1 januari van het jaar waarin de rente en aflossing is verschuldigd.

Hoofdstuk 3. Algemeen bestuur

Artikel 11. Samenstelling en stemverhouding

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 8 personen, waaronder de voorzitter.
2. Namens elke deelnemer maakt één deelnemer deel uit van het algemeen bestuur met uitzondering van de gemeente Nijmegen die twee leden kent.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan niet tevens medewerker in dienst van of op grond van een overeenkomst van opdracht werkzaam zijn voor het samenwerkingsverband dan wel in dienst van de provincie Gelderland.
4. Besluiten worden door het algemeen bestuur genomen met normale meerderheid van de uitgebrachte stemmen tenzij in deze regeling anders wordt bepaald. Voor alle besluiten zijn daarenboven de voorstemmen van minimaal 3 deelnemers vereist met uitzondering van schriftelijke stemmingen.

De leden van het algemeen bestuur hebben op basis van de staffel een stemrecht als volgt:

Deelnemer	Aantal stemmen
Gemeente Beuningen	3
Gemeente Druten	2
Gemeente Berg en Dal	4
Gemeente Heumen	2
Gemeente Nijmegen	7
Gemeente Wijchen	2
Provincie Gelderland	6

Artikel 12. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden algemeen bestuur

1. De deelnemers wijzen de leden van het algemeen bestuur aan.
2. Elke deelnemer wijst uit zijn midden een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan.
3. Als tussentijds een vacature in het algemeen bestuur ontstaat, wijst de deelnemer in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
4. Een lid van het algemeen bestuur kan door de deelnemer die hem heeft aangewezen ontslag worden verleend of worden geschorst als dit lid het vertrouwen van die deelnemer niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.
5. Van elke aanwijzing, schorsing of ontslag geeft de deelnemer die het aangaat terstond kennis aan de voorzitter.
6. Een lid van het algemeen bestuur kan ontslag nemen. Hij stelt de voorzitter en de deelnemer die hem heeft aangewezen hiervan tijdig op de hoogte. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
7. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege zodra het lid geen lid meer is van de deelnemer die hem heeft aangewezen.
8. Alle overige leden van dit artikel zijn ook van toepassing op de plaatsvervangende leden.

Artikel 13. Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dat nodig oordeelt of twee leden van het algemeen bestuur daarom verzoeken, doch ten minste twee maal per jaar.
2. In de vergadering van het algemeen bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als ten minste de helft van de leden aanwezig is.
3. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het tweede lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.

4. In een vergadering als bedoeld in het derde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien meer dan de helft van de leden aanwezig is, de voorzitter niet meegerekend.
5. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden.

Artikel 14. Bevoegdheden

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen met inachtneming van het bepaalde in artikel 55a van de Wet.
3. Het algemeen bestuur kan bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur tenzij de aard van de bevoegdheid zich hiertegen verzet maar in ieder geval met uitzondering van de bevoegdheden tot het vaststellen van de begroting en wijziging en actualisatie daarvan, de vaststelling van de jaarrekening en het besluit tot oprichting van en deelneming in rechtspersonen.
4. Het algemeen bestuur kan instructies geven voor de werkwijze van het dagelijks bestuur.
5. Het algemeen bestuur beslist over alle andere aangelegenheden waarvoor de bevoegdheid niet op grond van de Wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter toekomt.

Hoofdstuk 4. Dagelijks bestuur

Artikel 15. Samenstelling en stemverhouding

1. Het dagelijks bestuur bestaat naast de voorzitter uit drie andere leden.
2. De leden van het dagelijks bestuur hebben ieder een stem. Ingeval van het staken van de uitgebrachte stemmen is de stem van de voorzitter beslissend.

Artikel 16. Aanwijzing, schorsing en ontslag leden dagelijks bestuur

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de andere leden van het dagelijks bestuur als bedoeld in artikel 15, eerste lid, aan.
2. Eén lid wordt aangewezen op bindende voordracht van burgemeester en wethouders van Nijmegen, één lid wordt aangewezen op bindende voordracht van Gedeputeerde Staten. De andere twee leden dienen afkomstig te zijn uit de overige deelnemers.
3. In afwijking van het tweede lid doet de deelnemer waaruit de voorzitter afkomstig is geen voordracht tot aanwijzing van een lid van het dagelijks bestuur, dan wel dient slechts een lid afkomstig te zijn uit de overige deelnemers indien de voorzitter afkomstig is uit de overige deelnemers.
4. Van de bevoegdheid als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de wet om leden van het dagelijks bestuur aan te wijzen van buiten de kring van het algemeen bestuur wordt niet eerder gebruik gemaakt dan na twee jaren na inwerkingtreding van de regeling.
5. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt zodra het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt of wanneer een ontslag uit het dagelijks bestuur ingaat.
6. Als tussentijds een vacature in het dagelijks bestuur ontstaat, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna een nieuw lid aan.
7. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
8. Het algemeen bestuur kan een lid van het dagelijks bestuur ontslag verlenen of schorsen als dat lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.

Artikel 17. Werkwijze

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of een lid van het dagelijks bestuur hierom verzoekt.
2. Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen.

3. In de vergadering van het dagelijks bestuur kan slechts worden beraadslaagd en besloten als meer dan de helft van de leden aanwezig is.
4. Indien het vereiste aantal leden niet aanwezig is, schrijft de voorzitter een nieuwe vergadering uit waarop het derde lid niet van toepassing is. Tussen de twee vergaderingen zit minimaal een werkdag.
5. In een vergadering als bedoeld in het vierde lid kan alleen worden beraadslaagd en besloten over andere aangelegenheden dan die waarvoor de oorspronkelijke vergadering was belegd indien meer dan de helft van de leden aanwezig is.
6. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn niet openbaar.

Artikel 18. Bevoegdheden

1. Het dagelijks bestuur is belast met en bevoegd tot het voeren van het dagelijks bestuur, waaronder in ieder geval wordt verstaan:
 - a. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd;
 - b. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur;
 - c. het voorstaan van de belangen van de regeling en het openbaar lichaam bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met het dagelijks bestuur van belang is;
 - d. het beheer van activa en passiva van het openbaar lichaam;
 - e. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht en eigendom;
2. Het dagelijks bestuur benoemt, schorst en ontslaat het personeel, waaronder begrepen de directeur. Onder benoeming van personeel wordt tevens verstaan de tewerkstelling op grond van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.
3. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het vaststellen van een regeling omtrent de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam, alsmede de rechtspositieregelingen voor de directeur en het overige personeel.
4. Het dagelijks bestuur bepaalt de wijze waarop de directeur bij verhindering of ontstentenis wordt vervangen.
5. Het dagelijks bestuur stelt voor de directeur een instructie vast die ten minste de taken van de directeur en de aansturing van het personeel betreft.
6. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten met uitzondering van privaatrechtelijke handelingen als bedoeld in artikel 55a van de Wet.
7. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het voeren van rechtsgedingen namens de regeling.
8. Het dagelijks bestuur stelt alle overige regelingen vast die noodzakelijk zijn.

Hoofdstuk 5. Voorzitter

Artikel 19. Voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden de voorzitter aan.
2. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aan die de voorzitter vervangt bij diens verhindering of ontstentenis.
3. De voorzitter kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur. Het ontslag gaat in zodra in opvolging is voorzien.
4. Als tussentijds de functie van de voorzitter vacant wordt, wijst het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering of ten spoedigste daarna de nieuwe voorzitter aan.
5. De voorzitter is lid van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

Artikel 20. Bevoegdheden

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
2. De voorzitter ondertekent de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
3. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen gemachtigde.

Artikel 21. Samenwerking tussen uitvoeringsdiensten

1. De voorzitter voert geregeld overleg met de voorzitters van de dagelijkse besturen van de andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland. Het overleg heeft als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de uitvoeringsdiensten.
2. De voorzitter van de regionale uitvoeringsdienst De Vallei zit dit overleg voor.
3. Het overleg doet zo nodig voorstellen aan de deelnemers voor de programmering van bovenregionale taken.

Hoofdstuk 6. Informatie en verantwoording

Artikel 22. Dagelijks bestuur en voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn tezamen en ieder afzonderlijk aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven gevraagd en ongevraagd aan het algemeen bestuur alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven tezamen en ieder afzonderlijk inlichtingen aan het algemeen bestuur wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt.

Artikel 23. Algemeen en dagelijks bestuur ten opzichte van de gemeenteraden en Provinciale Staten

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter geven aan de gemeenteraden en Provinciale Staten gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de gemeenteraden en Provinciale Staten alle inlichtingen die door een of meer leden van die gemeenteraden of Provinciale Staten worden verlangd.
3. Een lid van het algemeen bestuur geeft alle inlichtingen waarom is verzocht door een of meer leden van de gemeenteraad van de deelnemer die hem heeft aangewezen, respectievelijk een of meer leden van Provinciale Staten in het geval het lid is aangewezen door Gedeputeerde Staten. Hij is bovendien aan de gemeenteraad of Provinciale Staten verantwoording verschuldigd door het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 24. Leden algemeen bestuur ten opzichte van deelnemers

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door die deelnemer of door een of meer leden van die deelnemer worden verlangd.
2. Alvorens de gevraagde inlichtingen zoals bedoeld in het eerste lid te verstrekken, kan het lid zich daarover laten adviseren door het dagelijks bestuur.
3. Een lid van het algemeen bestuur is de deelnemer die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die deelnemer aangegeven wijze.

Hoofdstuk 7. Directeur

Artikel 25. Directeur

1. De directeur is ambtelijk secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en staat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur bij de uitoefening van hun taak terzijde.
2. De directeur is in de vergadering van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig.
3. De directeur ondertekent mede de stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
4. De directeur is hoofd van de ambtelijke organisatie.

Artikel 26. Samenwerking tussen uitvoeringsdiensten

1. De directeur voert geregeld overleg met de directeuren van de andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland. Het overleg heeft als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de diensten.
2. De directeur van de regionale uitvoeringsdienst De Vallei zit dit overleg voor.

Hoofdstuk 8. Financiële bepalingen

Artikel 27. Begrotingsprocedure

1. De vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt niet eerder dan 8 weken nadat deze aan de raden en staten van de deelnemers is verzonden in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Het besluit tot vaststelling van de begroting behoeft tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient voor de in dat lid bedoelde toezending van de ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting.
4. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verschuldigde bedrag opgenomen.
5. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door de deelnemers opgestelde begrotingsrichtlijnen.
6. De ontwerpbegroting wordt door de deelnemers voor eenieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling wordt openbaar kennis gegeven.
7. Provinciale Staten en de gemeenteraden vergaderen niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving over de ontwerpbegroting. Zij kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
8. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden, die ter zake bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
9. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus aan de minister.
10. Een actualisatie van de begroting wordt door het algemeen bestuur vastgesteld zonder de toepassing van de procedure zoals omschreven in artikel 27 de leden 1 tot en met 9.
11. Artikel 27 de leden 1 tot en met 9 zijn overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting met uitzondering van de in de leden vermelde data.

Artikel 28. Jaarrekening

1. De vaststelling van de jaarrekening als bedoeld in artikel 58, derde lid, van de Wet geschiedt vóór 1 juli volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Artikel 27 leden 2, 3, en 8 van de regeling zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister.

4. Vaststelling van de rekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.

5. In de rekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.

6. Verrekening van het verschil tussen hetgeen op grond van artikel 10 van deze regeling is bepaald enerzijds en hetgeen op basis van de rekening is verschuldigd anderzijds vindt plaats zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de rekening met inachtneming van artikel 29.

Artikel 29. Verdeling saldo

1. Het dagelijks bestuur doet een voorstel tot verdeling van een batig exploitatiesaldo aan het algemeen bestuur en de deelnemers toekomen tegelijkertijd met het verzenden van de jaarrekening conform artikel 28 lid 2 juncto artikel 27 lid 3.

2. Indien besloten wordt een batig saldo geheel of deels onder de deelnemers te verdelen geschiedt dit op basis van de mate van inbreng of gerealiseerde omzet van het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft

3. Een batig saldo van de begroting of jaarrekening kan worden toegevoegd aan de reserves tot een maximum van een bedrag dat conform het door het algemeen bestuur bepaalde weerstandsvermogen nodig is.

4. Het algemeen bestuur beslist dat een nadelig saldo van de jaarrekening:

a. Eerst geheel of gedeeltelijk ten laste van bestaande reserves wordt gebracht

b. Bij ontoereikende reserves over de termijn waarbinnen het tekort door het openbaar lichaam moet worden inverdiend en vervolgens

c. Voor welk deel het nadelig saldo ten laste van de deelnemers wordt gebracht die naar rato van de begroting daarin bijdragen

5. Het besluit als bedoeld in het vierde lid, sub b en c, behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 30. Financieel beheer

Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot de organisatie van de administratie en het beheer van de vermogenswaarden. Deze regels dienen te waarborgen dat aan de eisen van rechtmatigheid, doelmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Hoofdstuk 9. Archief

Artikel 31. Zorg en beheer archief

1. Ten aanzien van de zorg voor en het beheer van de archiefbescheiden van het openbaar lichaam, alsmede ten aanzien van het toezicht op het beheer zijn de voorschriften van Nijmegen van overeenkomstige toepassing.

2. De aan de uitvoering van het eerste lid verbonden kosten komen ten laste van het openbaar lichaam.

3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden is Nijmegen de archiefbewaarplaats.

4. Als beheerseenheden worden aangemerkt de door het dagelijks bestuur als zodanig aangewezen organisatieonderdelen.

Hoofdstuk 10. Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 32. Toetreding

1. De deelnemers zijn bevoegd te beslissen over toetreding van nieuwe deelnemers tot de regeling. Het algemeen bestuur wordt in de gelegenheid gesteld hierover zijn zienswijze bekend te maken.

2. De deelnemers regelen de voorwaarden voor toetreding.

Artikel 33. Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer, doch niet eerder dan na vijf jaar na de eerste inwerkingtreding van de regeling.
2. Het besluit tot uittreding wordt niet later genomen dan een jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk met ingang van 1 januari.
3. Uittreding is slechts mogelijk onder de voorwaarde dat tussen het openbaar lichaam en de uittredende deelnemer voor de resterende financiële verplichtingen van de uittredende deelnemer een vaststellingsovereenkomst wordt gesloten.
4. Over de vaststellingsovereenkomst als bedoeld in het derde lid wordt besloten door het algemeen bestuur. Het besluit inzake de vaststellingsovereenkomst behoeft een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
5. Het dagelijks bestuur ziet toe op de uittreding en de vereffening van de financiële verplichtingen.

Artikel 34. Wijziging en opheffing

1. De regeling kan tussentijds worden gewijzigd of opgeheven als ten minste tweederde van de deelnemers daartoe besluit.
2. Deelnemers en het algemeen bestuur zijn bevoegd een wijziging in de regeling aan de deelnemers in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de deelnemers.
3. Ingeval van opheffing van de regeling stelt het algemeen bestuur vooraf, na overleg met de deelnemers, een liquidatieplan vast waarin in ieder geval wordt aangegeven wat de gevolgen zijn die de beëindiging heeft voor het personeel en de wijze waarop het positieve of negatieve saldo van het openbaar lichaam over de deelnemers wordt verdeeld. Het besluit tot vaststelling van het liquidatieplan behoeft tweederde van de uitgebrachte stemmen.
4. Het dagelijks bestuur is belast met de vereffening van de financiële verplichtingen.
5. Zo nodig blijven de organen van de regeling na het tijdstip van opheffing in functie totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk 11. Klachten

Artikel 35. Klachtenregeling

1. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtenregeling vast.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten tot aansluiting bij een regionale ombudsfunctie in plaats van aansluiting bij de Nationale ombudsman.

Hoofdstuk 12. Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 36. Bijlagen

(VERVALLEN)

Artikel 37. Zaakgericht werken

1. Het openbaar lichaam zorgt ervoor dat de deelnemers met ingang van 1 januari 2013 of zoveel later als hij aanvangt zijn taken uit te voeren, op ieder moment kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk 2 van deze regeling genoemde taken waarvoor zij bevoegd bestuursorgaan zijn.
2. Ten aanzien van de taken als bedoeld in hoofdstuk 2 van deze regeling geldt dat de wijze van benadering en ontsluiting van de op die taken betrekking hebbende informatie door het openbaar lichaam is afgestemd met die van de andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland.

Artikel 38. Inwerkingtreding

1. De regeling of een wijziging daarvan treedt in werking een dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt.
2. Gedeputeerde staten dragen zorg voor de in artikel 26 van de Wet bedoelde toezending en publicatie.

Artikel 39. Duur van de regeling

De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 40. Citeertitel

Deze regeling kan worden aangehaald als: gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Nr	Hoofdstuk GR	Reden	Bestaand artikel	Voorstel	Toelichting
1	<i>Algemeen</i>	Actualisatie	Begrip "uitvoeringsdienst"	Vervangen door het woord "omgevingsdienst"	Het woord uitvoeringsdienst dateert nog van vóór de invoering van de omgevingsdiensten Inmiddels is de term omgevingsdienst daarvoor in de plaats getreden.
2	<i>Overwegingen</i>	Omgevingswet	De deelnemers bevoegdheden uit oefenen op grond van onder andere de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.	<i>De deelnemers bevoegdheden uitoefenen op grond van onder andere de Omgevingswet, waaronder bevoegdheden tot het beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen, het houden van toezicht en het beslissen over bestuursrechtelijke handhaving van wettelijke voorschriften.</i>	Beleidsneutraal technisch omgezet door Hekkelman advocaten naar de Omgevingswet
3	<i>Definities</i>	Omgevingswet	<u>Artikel 1 lid 1 sub a:</u> basistaken: taken bedoeld in artikel 7.1 van het Besluit omgevingsrecht	<u>Artikel 1. lid 1 sub a:</u> <i>Basistaken: taken als bedoeld in artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit</i>	Beleidsneutraal technisch omgezet door Hekkelman advocaten naar de Omgevingswet
4		Omgevingswet	<u>Artikel 1 lid 1 sub d:</u> complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe bedrijven zijnde: • vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer die worden ingedeeld in milieucategorie	<u>Artikel 1 lid 1 sub d:</u> <i>complexe taken: basistaken ten aanzien van complexe activiteiten zijnde:</i> • <i>vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave</i>	Beleidsneutraal technisch omgezet door Hekkelman advocaten naar de Omgevingswet

			4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009 of • inrichtingen waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of • overige inrichtingen onder provinciaal bevoegd gezag;	<i>Bedrijven en milieuzonering, editie 2009; of</i> • <i>milieubelastende activiteiten waarop de Richtlijn industriële emissies van toepassing is;</i> • <i>overige milieubelastende activiteiten die vallen onder provinciaal bevoegd gezag;</i>	
5		Actualisatie	<u>Artikel 1, lid 1 sub n BRIKS-taken:</u> de taken op het terrein van Bouwen, Reclame, Inritvergunningen, Kappen en Slopen	Vervalt	Onder de Omgevingswet bestaat dit begrip niet meer
6		Actualisatie	<u>Artikel 1, lid 1, sub p (nieuw)</u> [...]	<u>Artikel 1, lid 1, sub p:</u> <i>Gelders stelsel: samenwerking van alle Gelderse omgevingsdiensten in de provincie Gelderland waarbij onderlinge afspraken worden gemaakt over het beleggen van taken.</i>	Voor de definitie is aangesloten bij de reeds bestaande tekst in de overweging over het stelsel. Het begrip Gelders Stelsel komt een paar keer voor in de regeling en ter verduidelijking is dit begrip toegevoegd aan de definities.
7		Omgevingswet	<u>Artikel 1 lid 4:</u> 4. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige inrichtingen die worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in	<u>Artikel 1 lid 4:</u> <i>4. Uitgezonderd van de complexe taken zijn de volgende vergunningplichtige milieubelastende activiteiten die zijn of worden ingedeeld in milieucategorie 4.2 en hoger als bedoeld in de VNG-uitgave</i>	Beleidsneutraal technisch omgezet door Hekkelman advocaten naar de Omgevingswet. In plaats van inrichtingen worden nu de activiteiten vermeld.

			de VNG-uitgave Bedrijven en milieuzonering, editie 2009: • inrichtingen, die uitsluitend onder de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6 vallen; • inrichtingen bestemd voor cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931.1 t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299); • rangeerterreinen (SBI 491,492.2); • trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 kV hoogspanningsnet; • agrarische inrichtingen die mest verwerken als nevenactiviteit, waarbij de mest uitsluitend afkomstig van de eigen inrichting; • inrichtingen met een helikopterlandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B); • betonmortel en -waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365, en 2369) de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen; • rioolwaterzuiveringen (SBI 3700): de vergunningplichtige niet IPPC-inrichtingen.	<i>Bedrijven en milieuzonering, editie 2009:</i> • <i>het exploiteren van een ippc-installatie voor het houden van pluimvee of varkens als bedoeld in de Richtlijn industriële emissies categorie 6.6;</i> • <i>activiteiten ten behoeve van cultuur, sport en recreatie (SBI 9321, 931.1 t/m 931.10, 931.B t/m 931.D en 93299);</i> • <i>het exploiteren van een rangeerterrein (SBI 491, 492.2);</i> • <i>activiteiten ten behoeve van trafostations (SBI 35.C4 en 35.C5) en de schakelstations van het 380 KV hoogspanningsnet;</i> • <i>agrarische activiteiten waarbij mest wordt verwerkt als nevenactiviteit, waarbij die mest uitsluitend afkomstig is uit de eigen activiteiten;</i> • <i>activiteiten met een helikopterstandplaats als nevenactiviteit (SBI 5223.B);</i> • <i>activiteiten met betrekking tot betonmortel en -waren (SBI 23611, 2363, 2364, 2365 en 2369), voor zover er geen sprake is van een ippc-installatie;</i> • <i>activiteiten met betrekking tot rioolwaterzuiveringen (SBI 3700), voor zover er geen</i>	
--	--	--	--	--	--

				<i>sprake is van een ippc-installatie.</i>	
8	<i>Taken, bevoegdheden en bijdragen</i>	Omgevingswet	<u>Artikel 4:</u> 1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 7.1, eerste lid, onder a en b van het Besluit omgevingsrecht onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.	<u>Artikel 4:</u> 1. <i>Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 brengen de deelnemers de uitvoering van de basistaken onder bij het openbaar lichaam, met dien verstande dat provincie Gelderland de uitvoering van de taken bedoeld in artikel 13.12, eerste lid, onder a, b en c van het Omgevingsbesluit onderbrengt bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Tot de basistaken kunnen behoren coördinerende, adviserende en ondersteunende taken in verband met die basistaken.</i>	Beleidsneutraal technisch omgezet door Hekkelman advocaten naar de Omgevingswet. De vermelding van het onderbrengen van een bepaalde taak bij ODRN door de provincie Gelderland betreft die van de Brzo-inrichtingen (Onder de Omgevingswet Seveso te noemen). ODRN is door de Rijksoverheid aangewezen als 1 van de 6 Brzo-diensten in Nederland.
9		Omgevingswet	<u>Artikel 5:</u> 1. Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 kunnen de deelnemers de uitvoering onderbrengen bij het openbaar lichaam van overige taken in het omgevingsrecht, waaronder in ieder geval begrepen de overige milieu taken niet vallend onder het basistakenpakket, BRIKS-taken, taken betreffende de Huisvestingswet, Leegstandswet, Monumentenwet en Algemene plaatselijke	<u>Artikel 5:</u> 1. <i>Ter behartiging van het belang genoemd in artikel 2 kunnen de deelnemers de uitvoering van overige taken in het omgevingsrecht onderbrengen bij het openbaar lichaam. Overige taken zijn in ieder geval de Omgevingswet-taken voor zover niet behorend tot de in artikel 4 genoemde basistaken, taken betreffende de Huisvestingswet, de Leegstandswet, de Algemene Plaatselijke Verordening dan</i>	Beleidsneutraal technisch omgezet door Hekkelman advocaten naar de Omgevingswet. Een aantal overige wetten blijft vooralsnog bestaan en daarom zijn deze ook blijven staan naast de Omgevingswet.

			verordening met betrekking tot de leefomgeving dan wel de daarvoor in de plaats getreden wet- en regelgeving.	<i>wel de daarvoor in de plaats getreden regelgeving.</i>	
10	<i>Dagelijks Bestuur</i>	Actualisatie	<u>Art. 16 lid 4</u> Van de bevoegdheid als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de wet om leden van het dagelijks bestuur aan te wijzen van buiten de kring van het algemeen bestuur wordt niet eerder gebruik gemaakt dan na twee jaren na inwerkingtreding van de regeling.	Vervalt	Er zijn al meer dan twee jaren verstreken na inwerkingtreding regeling en daarmee is het artikel vervallen.
11		Actualisatie	<u>Art. 16 lid 8</u> Het algemeen bestuur kan een lid van het dagelijks bestuur ontslag verlenen of schorsen als dat lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.	<u>Art. 16 lid 8</u> Het algemeen bestuur kan een lid van het dagelijks bestuur, <i>niet zijnde de voorzitter</i> , ontslag verlenen of schorsen als dat lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Het ontslag gaat onmiddellijk in.	Over het voorzitterschap zijn separate bepalingen opgenomen en daarom nadrukkelijk aangegeven dat de voorzitter hier niet onder begrepen is.
12		WNRA	<u>Art. 18 lid 2:</u> Het dagelijks bestuur benoemt en ontslaat het personeel, waaronder begrepen de directeur. Onder benoeming van personeel wordt tevens verstaan de tewerkstelling op grond van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.	<u>Art. 18 lid 2:</u> <i>Het dagelijks bestuur is belast met het aangaan van arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, het ontslaan en schorsen van het personeel, waaronder begrepen de directeur.</i>	Noodzakelijk aanpassing, zodat de gemeenschappelijke regeling in lijn met de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren is. Het personeel wordt immers niet meer benoemd, maar treedt in dienst met een arbeidsovereenkomst.

13		WNRA	<u>Art. 18 lid 3:</u> Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het vaststellen van een regeling omtrent de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam, alsmede de rechtspositieregelingen voor de directeur en het overige personeel.	<u>Art. 18 lid 3:</u> <i>Het dagelijks bestuur stelt de arbeidsvoorwaardenregelingen voor de directeur alsmede het overige personeel van het openbaar lichaam vast.</i>	Idem
14	<i>Voorzitter</i>	Actualisatie	<u>Artikel 21:</u> 1. De voorzitter voert geregeld overleg met de voorzitters van de dagelijkse besturen van de andere omgevingsdiensten in Gelderland. Het overleg heeft als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de uitvoeringsdiensten. 2. De voorzitters wijzen uit hun midden een voorzitter van het overleg aan. 3. Het overleg doet zo nodig voorstellen aan de deelnemers voor de programmering van bovenregionale taken.	Vervalt	Zie toelichting art. 26 (nieuw)
15	<i>Informatie en verantwoording</i>	Wgr	nvt	<u>Artikel 22</u> <i>1. Het openbaar lichaam zorgt ervoor dat de</i>	De wetswijziging van de Wgr van 2022 stelt nadrukkelijk een actieve informatieplicht

				<i>deelnemers steeds kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk twee van deze regeling genoemde taken waarvoor zij het bevoegde bestuursorgaan zijn.</i> <i>2. Het algemeen bestuur stelt hiertoe een informatieprotocol op waarin opgenomen wordt op welke wijze en hoe frequent bepaalde informatie ter beschikking wordt gesteld.</i>	op de voorgrond (artikel 22).Tevens wordt door ODRN in dat kader een informatieprotocol opgesteld (lid 2). Het protocol zal een bepaalde looptijd hebben zodat het regelmatig wordt geëvalueerd en herzien. Oud-artikel 22 wordt 22A
16		Hernummering	<u>Artikel 22</u>	<u>Artikel 22A</u>	Door invoegen van algemeen artikel over informatie in artikel 22 (nieuw) wordt bestaand artikel vernummerd naar 22A
17		Wgr	(...)	<u>Artikel 24A Uitbrengen van zienswijzen</u> <i>1. Voorafgaand aan het nemen van de in het derde lid van dit artikel genoemde besluiten door het bestuur worden de raden en Staten van de deelnemers gedurende 8 weken in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren brengen. Zienswijzen dienen schriftelijk naar voren te worden gebracht.</i>	Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022 is eveneens de verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten vooraf zienswijzen moeten worden gevraagd. Hiermee wordt bereikt dat raden en Staten hun opvatting kenbaar kunnen maken voordat het besluit is genomen. Artikel 24A voorziet in deze nieuwe

				2. <i>Als op grond van het eerste lid zienswijzen naar voren zijn gebracht, dan stelt het dagelijks bestuur voorafgaand aan het nemen van een besluit, de raden en Staten van de deelnemers en, indien het een besluit van het algemeen bestuur betreft, het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.</i> 3. <i>De raden en Staten van de deelnemers worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen over besluiten – naast de wettelijke verplichte - van groot financieel en politiek belang waaronder in ieder geval begrepen de Kadernota, het Jaarverslag (inclusief de Jaarrekening), het Informatieprotocol, de periodieke evaluatie en een van de regeling afwijkende uittredingsregeling.</i>	zienswijzeprocedure voor raden en Staten. Op grond van artikel 10, lid 6 van de Wgr, voorziet het dagelijks bestuur van de ODRN de zienswijzen van een reactie en kan daarbij besluiten om gemotiveerd af te wijken van de ingebrachte zienswijzen (lid 2). Er is voor gekozen om de zienswijzemogelijkheid open te stellen voor een aantal specifieke besluiten zodat in een vroeg stadium bij wordt gedragen aan meer betrokkenheid bij en draagvlak voor de keuzes die door de gemeenschappelijke regeling worden gemaakt (lid 3).
18		Wgr	(...)	<u>Artikel 24B Participatie ingezetenen en belanghebbenden</u> 1. Ingezetenen van de deelnemers en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid	Artikel 10, zevende lid, van de Wgr bepaalt dat in de gemeenschappelijke regeling moet worden vastgelegd hoe ingezetenen en belanghebbenden worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en

				betrokken op een bij de deelnemers gebruikelijke wijze. 2. Het algemeen bestuur kan besluiten hiervan af te wijken.	evaluatie van beleid op grond van de regeling. Hier is bepaald dat participatie desgewenst door de raden en Staten zelf kan worden vormgegeven door bijvoorbeeld ingezetenen en belanghebbenden mee te laten denken over onderwerpen waarover zij een zienswijze kunnen uitbrengen. Op die manier kunnen de deelnemers zelf bepalen of, en zo ja, op welke manier zij ingezetenen en belanghebbenden in de gelegenheid willen stellen om mee te denken over besluitvorming die in de regeling plaatsvindt. Indien gewenst kan het algemeen bestuur – indien het daartoe aanleiding ziet – eveneens over bepaalde onderwerpen participatie organiseren. Lid 2 geeft daartoe de mogelijkheid.
19		Wgr	(...)	<u>Artikel 24C</u> <u>Gemeenschappelijke adviescommissie</u> 1. Er is een gemeenschappelijke adviescommissie overeenkomstig artikel 24a van de wet. In deze commissie hebben zitting de door de raden en door Staten aangewezen vertegenwoordigers.	Met de al vermelde wetswijziging van de Wgr 2022 is ook de gemeenschappelijke adviescommissie geïntroduceerd. Deze is verplicht als alle deelnemers aangeven een dergelijke commissie in te willen stellen. De deelnemers van ODRN hebben aangegeven een dergelijke commissie

				2. Het algemeen bestuur regelt in ieder geval de bevoegdheden, de thema's, taken en werkwijze van de in dit artikel genoemde commissie.	wenselijk te achten. Het algemeen bestuur bepaalt vervolgens, conform de wet, de inrichting van een dergelijke commissie.
20		Wgr	(...)	<u>Artikel 24D Evaluatie</u> 1. Het algemeen bestuur draagt zorg voor de evaluatie van in ieder geval het algemeen functioneren en de werkwijze van het openbaar lichaam. 2. De evaluatie vindt eenmaal in de vier jaar plaats en is afgerond twaalf maanden voorafgaand aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen. 3. Het algemeen bestuur bepaalt de wijze waarop de evaluatie plaatsvindt. 4. Het algemeen bestuur kan bepalen dat een aanvullende (tussentijdse) evaluatie plaatsvindt die afwijkt van de in het tweede lid genoemde termijnen.	De regeling bevat een bepaling over een periodieke evaluatie. Hier is gekozen voor een evaluatie om de 4 jaar, die afgestemd is op de zittingsperiode van de raden. Dit houdt in dat de evaluatie voor de Staten plaatsheeft in het tweede jaar van de zittingsperiode van de Staten (lid 2). Hoe de evaluatie plaatsheeft is een bevoegdheid van het algemeen bestuur Lid 3). Daarbij is tevens de mogelijkheid geopend dat het algemeen bestuur - indien daartoe aanleiding is - een tussentijdse evaluatie houdt (lid 4).
21	<i>Samenwerking Gelders Stelsel</i>	Actualisatie	(...)	<i>Hoofdstuk 7A Samenwerking Gelders stelsel</i>	Nieuw hoofdstuk Samenwerking Gelders stelsel
22		Actualisatie	<u>Artikel 26:</u> 1. De directeur voert geregeld overleg met de directeurs van de andere regionale uitvoeringsdiensten in Gelderland. Het overleg	<u>Artikel 26:</u> 1. De voorzitter heeft regelmatig overleg met de voorzitters van de besturen van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.	De oude artikelen 21 en 26 zijn opgenomen met hetzelfde doel om de samenwerking tussen de omgevingsdiensten te bevorderen. Vanwege de samenloop is dit artikel

			heeft als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de diensten. 2. De directeuren wijzen uit hun midden een voorzitter van het overleg aan.	<i>2. De directeur heeft regelmatig overleg met de directeuren van de andere omgevingsdiensten in Gelderland.</i> <i>3. De overleggen hebben als doel het bevorderen van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten.</i>	samengevoegd in een artikel in een eigen hoofdstuk, te weten: Samenwerking Gelders Stelsel (art. 26). Ook inhoudelijk zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd in het artikel. In de oorspronkelijke tekst werd bepaald hoe het voorzittersoverleg en het directeurenoverleg vorm moest worden gegeven (de voorzitters/directeuren wijzen uit hun midden een voorzitter aan). Dit is echter juridisch gezien niet mogelijk, aangezien deze overleggen niet onder het openbaar lichaam vallen. Het is dan ook niet mogelijk om te bepalen hoe dit overleg dient te worden georganiseerd. In de vernieuwde tekst is deze bepaling dan ook niet meer opgenomen in de regeling. Het bovenstaande betekent niet dat deze wijze waarop het voorzittersoverleg wordt georganiseerd niet is geformaliseerd. In 2016 is het functioneren van het Gelders Stelsel geëvalueerd. Eén van de aanbevelingen uit deze evaluatie was het formaliseren van het Voorzittersoverleg van de Gelderse Omgevingsdiensten. Dit
--	--	--	--	--	---

					heeft ertoe geleid dat in 2017 door de algemeen besturen van de Gelderse Omgevingsdiensten het Statuut Voorzittersoverleg Gelderse Omgevingsdiensten is vastgesteld. In dit statuut zijn de wijze van werken in het stelsel met daarbij procedureafspraken vastgelegd.
23	Financiële bepalingen	Wgr	<u>Artikel 27 Begrotingsprocedure</u> 1. De vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt niet eerder dan 8 weken nadat deze aan de raden en staten van de deelnemers is verzonden in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient. 2. Het besluit tot vaststelling van de begroting behoeft tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen. 3. Onverminderd het bepaalde in artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient voor de in dat lid bedoelde toezending van de	<u>Artikel 27 Inhoud Begroting</u> 1. <i>De begroting heeft betrekking op een boekjaar dat gelijk is aan een kalenderjaar.</i> 2. <i>Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door de deelnemers opgestelde begrotingsrichtlijnen.</i> 3. <i>De ontwerpbegroting wordt opgesteld volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving en geeft tenminste inzicht in:</i> a. <i>de programma's;</i> b. <i>de formatie, die nodig is om deze programma's uit te voeren;</i>	Het oude artikel 27 is vanwege de leesbaarheid gesplitst in een artikel over de inhoud en een artikel over de procedure. De begroting is gebaseerd op de wettelijke regels. In lid 2 wordt nadrukkelijk verwezen naar de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN-richtlijnen) die gelden voor het opstellen van de begroting zoals die bestaan in de regio Nijmegen. Tevens geeft lid 3 kort aan wat minimaal in de Begroting dient te zijn opgenomen.

			ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting. 4. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verschuldigde bedrag opgenomen. 5. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door de deelnemers opgestelde begrotingsrichtlijnen. 6. De ontwerpbegroting wordt door de deelnemers voor eenieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling wordt openbaar kennis gegeven. 7. Provinciale Staten en de gemeenteraden vergaderen niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving over de ontwerpbegroting. Zij kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.	c. <i>de kosten van de uitvoering van deze programma's;</i> d. <i>de financiële bijdragen van de deelnemers aan het openbaar lichaam over het begrotingsjaar;</i> e. <i>het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het overzicht van de overhead.</i>	
--	--	--	---	--	--

			8. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden, die ter zake bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen. 9. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus aan de minister. 10. Een actualisatie van de begroting wordt door het algemeen bestuur vastgesteld zonder de toepassing van de procedure zoals omschreven in artikel 27 de leden 1 tot en met 9. 11. Artikel 27 de leden 1 tot en met 9 zijn overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting met uitzondering van de in de leden vermelde data.		
24		Wgr	(...)	<u>Artikel 27A Procedure Begroting</u> <i>1. Onverminderd het bepaalde in artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient de</i>	Dit artikel is vanwege de wijziging van de Wgr uit 2022 enigszins aangepast met name op het onderdeel van het inbrengen van zienswijzen en de termijn waarop de begroting mag worden vastgesteld (12

			<i>in dat lid bedoelde toezending van de ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting.</i> <i>2. De deelnemers kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden onder gelijktijdige verzending van de reactie op de zienswijzen aan de deelnemers.</i> <i>3. De vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt niet eerder dan 12 weken nadat deze aan de raden en Staten van de deelnemers is verzonden in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.</i> <i>4. Uiterlijk 10 september van elk jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting geldt stelt het algemeen bestuur de begroting met inachtneming van de uitgebrachte zienswijzen vast.</i> <i>5. Het besluit tot vaststelling van de begroting heeft tweede</i>	weken nadat deze aan de raden en Staten van de deelnemers is opgestuurd voor zienswijzen). Nadrukkelijk is tevens bepaald dat voordat een besluit wordt genomen een reactie op de ingebrachte zienswijzen moet zijn verzonden aan de deelnemers. Tevens is de datum voor het inzenden aan het ministerie BZK aangepast aan de nieuwe datum uit de Wgr. Tenslotte is de volgorde van de leden wat aangepast zodat deze beter aansluiten bij het feitelijk verloop van de procedure.
--	--	--	---	--

				meerderheid van de uitgebrachte stemmen. 6. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden en staten van de deelnemers, die terzake bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hun zienswijze naar voren kunnen brengen. 7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch uiterlijk 15 september voorafgaande aan het jaar waar de begroting voor dient aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. 8. Artikel 27 de leden 1 tot en met 9 zijn overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting met uitzondering van de in de leden vermelde data. 9. Een actualisatie van de begroting wordt door het algemeen bestuur vastgesteld zonder de toepassing van de procedure, genoemd in het eerste tot en met zevende lid.	
25		Actualisatie	<u>Artikel 28 Jaarrekening</u> 1. De vaststelling van de jaarrekening als bedoeld in artikel 58, derde lid, van de Wet geschiedt vóór 1 juli	<u>Artikel 28 Jaarverslag (incl Jaarrekening)</u> 1. De vaststelling van de jaarrekening als bedoeld in artikel 58, derde lid, van de	Deze bepaling gaat over het Jaarverslag inclusief de Jaarrekening en volgt de regels van de Wet gemeenschappelijke

			volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft. 2. Artikel 27 leden 2, 3, en 8 van de regeling zijn van overeenkomstige toepassing. 3. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister. 4. Vaststelling van de rekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden. 5. In de rekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen. 6. Verrekening van het verschil tussen hetgeen op grond van artikel 10 van deze regeling is bepaald enerzijds en hetgeen op basis van de rekening is verschuldigd anderzijds vindt plaats zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de rekening met inachtneming van artikel 29	<i>Wet geschiedt vóór 15 juli</i> <i>volgend op het jaar waarop deze betrekking heeft.</i> 2. <i>Artikel 27A leden 1, 2 5 en 6 van de regeling zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat er geen zienswijzen over de Jaarrekening kunnen worden ingediend bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.</i> 3. <i>Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. .</i> 4. <i>Vaststelling van de rekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.</i> 5. <i>In de rekening wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.</i> 6. <i>Verrekening van het verschil tussen hetgeen op grond van artikel 10 van deze regeling is bepaald enerzijds en hetgeen op basis van de rekening is verschuldigd</i>	regelingen. De procedure sluit aan bij die van de begroting zij het met andere data. Tevens zijn een aantal verwijzingen naar leden uit het artikel van de Begroting aangepast
--	--	--	---	---	---

				<i>anderzijds vindt plaats zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de rekening met inachtneming van artikel 29.</i>	
26	<i>Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing</i>	Wgr	<u>Artikel 33</u> 1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer, doch niet eerder dan na vijf jaar na de eerste inwerkingtreding van de regeling. 2. Het besluit tot uittreding wordt niet later genomen dan een jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk met ingang van 1 januari. 3. Uittreding is slechts mogelijk onder de voorwaarde dat tussen het openbaar lichaam en de uittredende deelnemer voor de resterende financiële verplichtingen van de uittredende deelnemer een vaststellingsovereenkomst wordt gesloten. 4. Over de vaststellingsovereenkomst als bedoeld in het derde lid wordt besloten door het algemeen bestuur. Het besluit inzake de vaststellingsovereenkomst	<u>Artikel 33</u> 1. <i>Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.</i> 2. <i>Voor uittreding geldt een opzeggingstermijn van anderhalf jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk met ingang van 1 januari.</i> 3. <i>Het algemeen bestuur inventariseert binnen zes maanden na de opzegging de gevolgen van uittreding na overleg met de deelnemers in een uittredingsplan waartoe in ieder geval behoren:</i> <i>a. de gevolgen voor het personeel zoals de toewijzing, terugname of overname van medewerkers;</i> <i>b. juridische en organisatorische consequenties;</i> <i>c. de financiële gevolgen van de uittreding.</i> 4. <i>Bij de bepaling van uittreedsom worden zowel variabele, vaste kosten alsmede het aan de uittredende deelnemer toe te rekenen aandeel in reserves</i>	De wetswijziging verplicht om in de regeling op te nemen wat de gevolgen zijn van uittreding. De huidige bepaling voldoet daar niet meer aan. Wettelijk is bepaald dat uittreden in principe niet kan vanwege de verplichte deelname voor de basistaken (18.21 OW). Daarom is de uittreding kort gehouden met alleen het hoognodige erin. Essentie is in de wetswijziging dat in de GR het door de deelnemers geregeld moet worden. Daarom gekozen voor 'inventarisatie' door het algemeen bestuur. Afspraken over de uittreding worden uiteindelijk vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. Bij uittreden gaat het om terugnemen van de basistaken. Omdat de deelnemers wettelijk verplicht zijn die taken over te dragen aan een OD, zal dat niet snel voorkomen. Wel kan het bijvoorbeeld bij een herindeling aan de orde zijn als een deelnemer

			behoeft een tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen. 5. Het dagelijks bestuur ziet toe op de uittreding en de vereffening van de financiële verplichtingen	<i>en voorzieningen in aanmerking genomen. Bij de bepaling van de vergoeding voor vaste kosten wordt een termijn van vijf jaar vanaf datum uittreding in acht genomen.</i> <i>5. De raming en berekening van de financiële gevolgen worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van de daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.</i> <i>6. Het openbaar lichaam is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om (direct nadat de opzegbrief is ontvangen) de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande hoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het</i>	hierdoor bij een andere OD ondergebracht wordt. De financiële gevolgen voor een OD kunnen ook groot zijn als een deelnemer taken (niet zijnde basistaken) terugneemt. Die zijn opgenomen in de overeenkomst tussen de deelnemer en de OD en niet in de GR tekst.
--	--	--	--	---	---

				<i>algemeen bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.</i> <i>7. Het algemeen bestuur wijst een onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en het dagelijks bestuur. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van de uittredende deelnemer.</i> <i>8. De onafhankelijke externe deskundige stelt de uittreedsom vast. Het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer komen tot een akkoord op basis van dit vastgestelde bedrag.</i> <i>9. Indien het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer niet tot een akkoord kunnen komen op basis van het in lid 8 vastgestelde bedrag, dan zal een andere onafhankelijke externe deskundige (aangewezen op de in lid 7 van dit artikel bedoelde wijze) een voor betrokkenen bindend besluit nemen.</i> <i>8. De financiële gevolgen die het gevolg zijn van de uittreding, de uittreedsom, worden door de uittredende deelnemer gedragen.</i>	
--	--	--	--	--	--

				9. <i>De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom binnen een jaar nadat de definitieve uittreedsom is vastgesteld.</i> 10. <i>Het Dagelijks Bestuur ziet toe op de uittreding en de vereffening van de financiële verplichtingen.</i>	
27	<i>Slot- en overgangsbepalingen</i>	Actualisatie	<u>Artikel 38</u> 1. De regeling of een wijziging daarvan treedt in werking een dag nadat deze op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt. 2. Gedeputeerde staten dragen zorg voor de in artikel 26 van de Wet bedoelde toezending en publicatie.	<u>Artikel 38</u> 1. <i>De regeling treedt 1 juli 2024 in werking.</i> 2. <i>Gedeputeerde staten dragen zorg voor bekendmaking van de geconsolideerde tekst in het Provinciaal blad van Gelderland.</i>	De Wet elektronische publicaties heeft de wijze van bekendmaking van de geconsolideerde tekst gewijzigd. Tot 1 juli 2021 werd de geconsolideerde tekst door de Provincie Gelderland in de Staatscourant gepubliceerd. Heden vindt deze publicatie plaats in het publicatieblad van de penvoerder. Dat is in casu het publicatieblad van de Provincie Gelderland.

INFORMATIE (nieuw)

Artikel 22 Openbaar lichaam ten opzichte van deelnemers

1. Het openbaar lichaam zorgt ervoor dat de deelnemers steeds kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de in hoofdstuk twee van deze regeling genoemde taken waarvoor zij het bevoegde bestuursorgaan zijn.
2. Het algemeen bestuur stelt hiertoe een informatieprotocol op waarin opgenomen wordt op welke wijze en hoe frequent bepaalde informatie ter beschikking wordt gesteld.

Toelichting

De wetswijziging van de Wgr van 2022 stelt nadrukkelijk een actieve informatieplicht op de voorgrond (artikel 22). Tevens wordt door ODRN in dat kader een informatieprotocol opgesteld (lid 2). Het protocol zal een bepaalde looptijd hebben zodat het regelmatig wordt geëvalueerd en herzien. Oud-artikel 22 wordt 22A

ZIENSWIJZEN (nieuw)

Artikel 24A Uitbrengen van zienswijzen

1. Voorafgaand aan het nemen van de in het derde lid van dit artikel genoemde besluiten door het bestuur worden de raden en Staten van de deelnemers gedurende 8 weken in de gelegenheid gesteld om schriftelijk een zienswijze naar voren brengen.
2. Als op grond van het eerste lid zienswijzen naar voren zijn gebracht, dan stelt het dagelijks bestuur voorafgaand aan het nemen van een besluit, de raden en Staten en, indien het een besluit van het algemeen bestuur betreft, het algemeen bestuur van het openbaar lichaam schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.
3. De raden en Staten worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen over besluiten – naast de wettelijke verplichte - van groot financieel en politiek belang waaronder in ieder geval begrepen de kadernota, het concept-jaarverslag (waaronder de jaarrekening), het informatieprotocol, de periodieke evaluatie en een van de regeling afwijkende uittredingsregeling.

Toelichting

Met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022 is eveneens de verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten vooraf zienswijzen moeten worden gevraagd. Hiermee wordt bereikt dat raden en Staten hun opvatting kenbaar kunnen maken voordat het besluit is genomen. Artikel 24A voorziet in deze nieuwe zienswijzeprocedure voor raden en Staten. Op grond van artikel 10, lid 6 van de Wgr, voorziet het dagelijks bestuur van de ODRN de zienswijzen van een reactie en kan daarbij besluiten om gemotiveerd af te wijken van de ingebrachte zienswijzen (lid 2).

Er is voor gekozen om de zienswijzemogelijkheid open te stellen voor een aantal specifieke besluiten zodat in een vroeg stadium bij wordt gedragen aan meer betrokkenheid bij en draagvlak voor de keuzes die door de gemeenschappelijke regeling worden gemaakt (lid 3).

PARTICIPATIE (nieuw)

Artikel 24B Participatie ingezetenen en belanghebbenden

1. Ingezetenen van de deelnemers en belanghebbenden worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid betrokken op een bij de deelnemers gebruikelijke wijze.
2. Het algemeen bestuur kan besluiten hiervan af te wijken.

Toelichting

Artikel 10, zevende lid, van de Wgr bepaalt dat in de gemeenschappelijke regeling moet worden vastgelegd hoe ingezetenen en belanghebbenden worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van de regeling. Hier is bepaald dat participatie desgewenst door de raden en Staten zelf kan worden vormgegeven door bijvoorbeeld ingezetenen en belanghebbenden mee te laten denken over onderwerpen waarover zij een zienswijze kunnen uitbrengen. Op die manier kunnen de deelnemers zelf bepalen of, en zo ja, op welke manier zij ingezetenen en belanghebbenden in de gelegenheid willen stellen om mee te denken over besluitvorming die in de regeling plaatsvindt. Indien gewenst kan het algemeen bestuur – indien het daartoe aanleiding ziet – eveneens over bepaalde onderwerpen participatie organiseren. Lid 2 geeft daartoe de mogelijkheid.

GEMEENSCHAPPELIJKE ADVIESCOMMISSIE (nieuw)

Artikel 24C Gemeenschappelijke adviescommissie

1. Er is een gemeenschappelijke adviescommissie overeenkomstig artikel 24a van de wet. In deze commissie hebben zitting de door de raden en Staten aangewezen vertegenwoordigers.
2. Het algemeen bestuur regelt in ieder geval de bevoegdheden, de thema's, taken en werkwijze van de in dit artikel genoemde commissie.

Toelichting

Met de al vermelde wetswijziging van de Wgr 2022 is ook de gemeenschappelijke adviescommissie geïntroduceerd. Deze is verplicht als alle deelnemers aangeven een dergelijke commissie in te willen stellen. De deelnemers van ODRN hebben aangegeven een dergelijke commissie wenselijk te achten. Het algemeen bestuur bepaalt vervolgens, conform de wet, de inrichting van een dergelijke commissie.

EVALUATIE (nieuw)

Artikel 24D Evaluatie

1. Het algemeen bestuur draagt zorg voor de evaluatie van in ieder geval het algemeen functioneren en de werkwijze van het openbaar lichaam.
2. De evaluatie vindt eenmaal in de vier jaar plaats en is afgerond twaalf maanden voorafgaand aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen.
3. Het algemeen bestuur bepaalt de wijze waarop de evaluatie plaatsvindt.
4. Het algemeen bestuur kan bepalen dat een aanvullende (tussentijdse) evaluatie plaatsvindt die afwijkt van de in het tweede lid genoemde termijnen.

Toelichting

De regeling bevat een bepaling over een periodieke evaluatie. Hier is gekozen voor een evaluatie om de 4 jaar, die afgestemd is op de zittingsperiode van de raden. Dit houdt in dat de evaluatie voor de Staten plaatsheeft in het tweede jaar van de zittingsperiode van de Staten (lid 2). Hoe de evaluatie plaatsheeft is een bevoegdheid van het algemeen bestuur (lid 3). Daarbij is tevens de mogelijkheid geopend dat het algemeen bestuur - indien daartoe aanleiding is - een tussentijdse evaluatie houdt (lid 4).

FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 27 Inhoud Begroting

1. De begroting heeft betrekking op een boekjaar dat gelijk is aan een kalenderjaar.
2. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door de deelnemers opgestelde begrotingsrichtlijnen.
3. De ontwerpbegroting wordt opgesteld volgens de daarvoor geldende wet- en regelgeving en geeft tenminste inzicht in:
 - a. de programma's;
 - b. de formatie, die nodig is om deze programma's uit te voeren;
 - c. de kosten van de uitvoering van deze programma's;
 - d. de financiële bijdragen van de deelnemers aan het openbaar lichaam over het begrotingsjaar;
 - e. het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het overzicht van de overhead.

Toelichting

De begroting is gebaseerd op de wettelijke regels. In lid 2 wordt nadrukkelijk verwezen naar de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN-richtlijnen) die gelden voor het opstellen van de begroting zoals die bestaan in de regio Nijmegen. Tevens geeft lid 3 kort aan wat minimaal in de Begroting dient te zijn opgenomen.

Artikel 27A Procedure Begroting

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient de in dat lid bedoelde toezending van de ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting.
2. De deelnemers kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden onder gelijktijdige verzending van de reactie op de zienswijzen aan de deelnemers.
3. De vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur, zoals bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt niet eerder dan 12 weken nadat deze aan de raden en Staten van de deelnemers is verzonden in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
4. Uiterlijk 10 september van elk jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting geldt stelt het algemeen bestuur de begroting met inachtneming van de uitgebrachte zienswijzen vast.
5. Het besluit tot vaststelling van de begroting behoeft tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

6. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden en staten van de deelnemers, die terzake bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch uiterlijk 15 september voorafgaande aan het jaar waar de begroting voor dient aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
8. Artikel 27 de leden 1 tot en met 9 zijn overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting met uitzondering van de in de leden vermelde data.
9. Een actualisatie van de begroting wordt door het algemeen bestuur vastgesteld zonder de toepassing van de procedure, genoemd in het eerste tot en met zevende lid.

Toelichting

Dit artikel is vanwege de wijziging van de Wgr uit 2022 enigszins aangepast met name op het onderdeel van het inbrengen van zienswijzen en de termijn waarop de begroting mag worden vastgesteld (12 weken nadat deze aan de raden en Staten van de deelnemers is opgestuurd voor zienswijzen). Nadrukkelijk is tevens bepaald dat voordat een besluit wordt genomen een reactie op de ingebrachte zienswijzen moet zijn verzonden aan de deelnemers. Tevens is de datum voor het inzenden aan het ministerie BZK aangepast aan de nieuwe datum uit de Wgr. Tenslotte is de volgorde van de leden wat aangepast zodat deze beter aansluiten bij het feitelijk verloop van de procedure.

Artikel 33 Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden uit de regeling na een daartoe strekkend besluit van de deelnemer.
2. Voor uittreding geldt een opzeggingstermijn van anderhalf jaar voorafgaand aan de datum waarop de uittreding plaatsvindt. Uittreding is slechts mogelijk met ingang van 1 januari.
3. Het algemeen bestuur inventariseert binnen zes maanden na de opzegging de gevolgen van uittreding na overleg met de deelnemers in een uittredingsplan waartoe in ieder geval behoren:
 - a. de gevolgen voor het personeel zoals de toewijzing, terugname of overname van medewerkers;
 - b. juridische en organisatorische consequenties;
 - c. de financiële gevolgen van de uittreding.
4. Bij de bepaling van uittreedsom worden zowel variabele, vaste kosten alsmede het aan de uittredende deelnemer toe te rekenen aandeel in reserves en voorzieningen in aanmerking genomen. Bij de bepaling van de vergoeding voor vaste kosten wordt een termijn van vijf jaar vanaf datum uittreding in acht genomen.
5. De raming en berekening van de financiële gevolgen worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van de daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.
6. Het openbaar lichaam is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om (direct nadat de opzegbrief is ontvangen) de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande hoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden

- die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het algemeen bestuur van het besluit tot uittreding van de deelnemer.
7. Het algemeen bestuur wijst een onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van de uittredende deelnemer en het dagelijks bestuur. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van de uittredende deelnemer.
 8. De onafhankelijke externe deskundige stelt de uittreedsom vast. Het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer komen tot een akkoord op basis van dit vastgestelde bedrag.
 9. Indien het algemeen bestuur en de uittredende deelnemer niet tot een akkoord kunnen komen op basis van het in lid 8 vastgestelde bedrag, dan zal een andere onafhankelijke externe deskundige (aangewezen op de in lid 7 van dit artikel bedoelde wijze) een voor betrokkenen bindend besluit nemen.
 8. De financiële gevolgen die het gevolg zijn van de uittreding, de uittreedsom, worden door de uittredende deelnemer gedragen.
 9. De uittredende deelnemer is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom binnen een jaar nadat de definitieve uittreedsom is vastgesteld.
 10. Het Dagelijks Bestuur ziet toe op de uittreding en de vereffening van de financiële verplichtingen.

Toelichting

De wetswijziging verplicht om in de regeling op te nemen wat de gevolgen zijn van uittreding. De huidige bepaling voldoet daar niet meer aan. Wettelijk is bepaald dat uittreden in principe niet kan vanwege de verplichte deelname voor de basistaken (18.21 OW). Daarom is de uittreding kort gehouden met alleen het hoognodige erin. Essentie is in de wetswijziging dat in de GR het door de deelnemers geregeld moet worden. Daarom gekozen voor 'inventarisatie' door het algemeen bestuur. Afspraken over de uittreding worden uiteindelijk vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. Bij uittreden gaat het om terugnemen van de basistaken. Omdat de deelnemers wettelijk verplicht zijn die taken over te dragen aan een OD, zal dat niet snel voorkomen. Wel kan het bijvoorbeeld bij een herindeling aan de orde zijn als een deelnemer hierdoor bij een andere OD ondergebracht wordt. De financiële gevolgen voor een OD kunnen ook groot zijn als een deelnemer taken (niet zijnde basistaken) terugneemt. Die zijn opgenomen in de overeenkomst tussen de deelnemer en de OD en niet in de GR tekst.

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Vergaderschema 2024
Nummer : 12
Datum : 26 oktober 2023

Samenvatting / concept besluit

In te stemmen met de bestuurlijke vergaderdata 2024.

Aanleiding en inleiding

Het bestuur komt in 2024 weer bij elkaar om goed geïnformeerd te worden en bestuurlijke besluiten te nemen. Om dit tijdig en in de juiste mate te doen is het van belang om over het gehele jaar een gebalanceerd, waar mogelijk gecombineerd en goed verdeeld aantal vergaderingen in te plannen. Het voorstel wordt daarom gedaan om in te stemmen met de voorgestelde bestuurlijke vergaderdata.

Inhoud

Er is door de ODRN goed gekeken naar de frequentie en overlegmomenten van 2023 en vervolgens naar de kalender van 2024. Daarnaast is er naar de diverse andere agenda's en de link met en het aantal dagen tussen de overleggen gekeken waarbij rekening is gehouden met de vakantieperiodes en de wettelijke deadlines. Daaruit komen de volgende bestuurlijke vergaderdata voor 2024 naar voren die worden voorgelegd aan het bestuur.

Algemene bestuursvergaderingen 2024

22 februari '24
21 maart '24
16 mei '24
13 juni '24
11 juli '24
29 augustus '24
31 oktober '24
19 december '24

Dagelijkse bestuursvergaderingen 2024

22 februari '24
21 maart '24
11 april '24
13 juni '24
11 juli '24
26 september '24
31 oktober '24
21 november '24

Argumenten en beoogd effect

N.v.t.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Bevoegdheid

Artikel 13 lid 1 uit de gemeenschappelijke regeling stelt dat het algemeen bestuur minimaal twee keer per jaar bij elkaar dient te komen. Dit voorstel geeft invulling aan dit artikel.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht in te stemmen met de bestuurlijke vergaderdata 2024.

Nijmegen, 2 oktober 2023

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage Kalender 2024